

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 481 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Κυβέρνηση που «σκοτώνει» με Πανδημία, Ακρίβεια, Φτώχεια, Καταστολή...

ΛΕΦΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Όχι για εξοπλισμούς

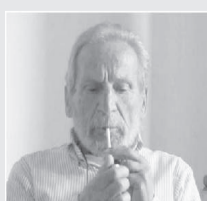
Εργαζόμενοι
Κάτω τα χέρια από
τα Σωματεία
σελ. 4

Βοσνία - Ερζεγοβίνη
Η σπίθα στην
πυριτιδαποθήκη
των Βαλκανίων;
σελ. 12

Χιλή
Ιστορική ευκαιρία για
το εργατικό κίνημα
σελ. 13

Στέργιος Κατσαρός
Έφυγε από τη ζωή
ο επαναστάτης
αγωνιστής
σελ. 15

Public: "Πάρε ένα ντεπόν κι έλα για δουλειά"...

Αυτές οι λέξεις στάλθηκαν με sms από προϊστάμενο σε εργαζόμενο του καταστήματος Public που παρουσίαζε συμπτώματα και τελικά βρέθηκε θετική σε covid. Αργότερα βρέθηκε θετικό και το μισό σχεδόν προσωπικό του καταστήματος. Αυτές οι λέξεις που καταπατούν κάθε έννοια εργατικού και ανθρώπινου δικαιώματος, συνοψίζουν με γλαφυρό τρόπο τις εργασιακές συνθήκες που επικρατούν στα καταστήματα Public & Media Markt. Διαβάζουμε στην ανακοίνωση του Σωματίου Εργαζομένων Public, που καταγγέλει το περιστατικό: «Δεν ήταν απλά μία υπερβολική ή μια κακιά στιγμή ενός προϊσταμένου που κυκλοφόρησε στα social media. Ήταν μαθηματικά βέβαιο ότι θα φτάναμε σε αυτό το σημείο εν μέσω πανδημίας, όταν η απουσία των εργαζομένων για λόγους υγείας και οι αναρρωτικές άδειες ενοχοποιούνται συστηματικά από ανωτέρους και στελέχη της εταιρείας ακόμη και με αυταρχικές και εκ-

φοβιστικές τακτικές. Ήταν μαθηματικά βέβαιο όταν, κατά κύριο λόγο, άνθρωποι με τέτοιες συμπεριφορές ανελλίσσονται στην ιεραρχία της εταιρείας και η διοίκηση της εταιρείας κάνει τα στραβά μάτια στις αυθαιρείς τους. Ήταν μαθηματικά βέβαιο όταν η κυβέρνηση κάνει τα στραβά μάτια συνολικά στην εργοδοτική ασυδοσία και αυθαιρεία και σε όλη την περίοδο της πανδημίας γράφει και ξαναγράφει το εργατικό δίκαιο στα μέτρα των εργοδοτών.

Τα πρόσφατα γεγονότα όμως στο κατάστημα του Αγ. Δημητρίου είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου. Τα κρούσματα τις τελευταίες μέρες ανάμεσα στους εργαζομένους σε όλα τα καταστήματα είναι δεκάδες και προφανώς για αυτό φταίει η εξουθένωσή μας, με τα 10ωρα και 11ωρα που δουλεύουμε για να καλύψουμε ελλείψεις προσωπικού που είναι γνωστές εδώ και μήνες ή πολύ χειρότερα που δημιουργήθηκαν λόγω νόησης από Covid. (Η γραφική ενί-

σχυση με εποχιακούς/πίονια και πρώην εργαζομένους/ες που έχουν παραιτηθεί και έρχονται για 3 μέρες για Black Friday και μετά ξανάρχονται τα Χριστούγεννα για 2-3 εβδομάδες είναι στάχτη στα μάτια μας.) Φταίει η μεταφορά εργαζομένων από το ένα κατάστημα στο άλλο ειδικά όταν δεν έχουν ενημερωθεί καν, ότι αναπληρώνουν νοσήσαντες. Φταίει το πάστωμα υπεράριθμων εργαζομένων μέσα στις ήδη ξέχειλες από εμπορεύματα αποθήκες web για την ταχύτερη εξυπηρέτηση παραγγελιών. Φταίει η μετατροπή κοινόχρηστων χώρων σε άτυπες αποθήκες υπεραποθέματος εμπορευμάτων. Φταίει το πρωτόκολλο του ΕΟΔΥ που προφανέστατα είναι ραμμένο στα μέτρα των εργοδοτών. Βοηθά η αυταρχική, χειριστική, απάνθρωπη και εγκληματική για την δημόσια υγεία συμπεριφορά προϊσταμένων και στελεχών όπως ο παραπάνω. Δεν πρέπει και δεν θα επιτρέψουμε να γίνονται ανεκτές τέτοιες συμπεριφορές!»

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων

- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο

στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή

- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημομαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνειδήσής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΤΗΣ Ο.Κ.Δ.Ε.**(Δεκέμβρης 2021 - Γενάρης 2022)**

Από τις αρχές Δεκέμβρη του προηγούμενου έτους και μέχρι τέλη Γενάρη του 2022 θα πραγματοποιηθεί η ετήσια οικονομική εξόρμηση της Ο.Κ.Δ.Ε. Καλούμε όλους τους συντρόφους και τις συντρόφισσες να συνεισφέρουν σ' αυτή την προσπάθεια.

Μοναδική πηγή οικονομικής στήριξης της Ο.Κ.Δ.Ε. είναι οι εισφορές των μελών της και η ενίσχυση από συναγωνιστές και φίλους. Στηρίζουμε αποκλειστικά στις δικές μας δυνάμεις, γιατί η οικονομική ανεξαρτησία της οργάνωσής μας από το αστικό κράτος, τον κρατικό κορβανά - φανερό και κρυφό - και την αστική τάξη είναι βασική προϋπόθεση για την πολιτική της ανεξαρτησία. Απευθυνόμαστε σε κάθε εργαζόμενο και νεολαίο, σε κάθε αγωνιστή που γνωρίζει την αταλάντευτη πάλη της Ο.Κ.Δ.Ε. για την υπεράσπιση και διεύρυνση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Για την οικοδόμηση μιας μαζικής εργατικής, επαναστατικής οργάνωσης. Για την ανατροπή της δικτατορίας του κεφαλαίου και του σημερινού σάπιου καθεστώτος. Για την εγκαθι-

δρυση μιας σοσιαλιστικής κοινωνίας, που θα έχει στο κέντρο της τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Σας καλούμε να στηρίζετε αυτή την προσπάθεια και οικονομικά με την συνεισφορά σας. Γνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοι, η νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα υποφέρουν από τις βάρβαρες μνημονιακές πολιτικές και την καπιταλιστική κρίση. Γι αυτό η όποια συνεισφορά από το υστέρημα του καθενός προς την οικονομική καμπάνια της Ο.Κ.Δ.Ε., όσο μικρή κι αν είναι, είναι πολύτιμη γιατί αποτελεί μια συνειδητή πράξη στήριξης της πάλης ενάντια στην ταξική εκμετάλλευση, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό.

Μπορείτε να συνεισφέρετε με ταχυδρομική επιταγή στην διεύθυνση **Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα, υπόψιν του Σωφρόνη Παπαδόπουλου**, ή επικοινωνήστε μαζί μας στέλνοντας e-mail στο **ergatikipali@okde.gr** ή στο τηλέφωνο **210-5247227** απογευματινές ώρες.

Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
www.okde.gr

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις**ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34, "Ακυβέρνητες Πολιτείες" Αλ. Σβώλου 28

Πάνασσα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα**ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα", Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34, "Ακυβέρνητες Πολιτείες" Αλ. Σβώλου 28

Πάνασσα

Ψιλικατζίδικο "Ψιλικατέσεν" Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-mail **ergatikipali@okde.gr** ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30 γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: **ergatikipali@okde.gr**

Ο καινούργιος χρόνος θα είναι πολύ σκληρός, όπως δείχνουν όλα τα δεδομένα και κυρίως η πολιτική της αντιδραστικής νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης Μητσοτάκη, για τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία. Ο προϋπολογισμός του 2022 που ψήφισε τον προηγούμενο μήνα, είναι ο αδιάψευστος μάρτυρας του αρμαγεδώνα που έρχεται για όλους τους «από κάτω» και το μεγάλο φαγοπότι για τους ά(χ)ριστους και καπιταλιστές. Τρία παραδείγματα από την πολιτική τους επιβεβαιώνουν όλα τα παραπάνω: α) Την ώρα που η πανδημία σαρώνει τη χώρα, ο προϋπολογισμός προβλέπει μείωση των δαπανών κατά 800 εκατ. ευρώ για την υγεία. β) Οι δαπάνες για τους εξοπλισμούς, από τα 3,35 δισ. ευρώ το 2020, ανέβηκαν στα 5,5 δισ. το 2021, ενώ θα εκτοξευτούν στα 6,5 δισ. το 2022. Να σημειώσουμε ακόμη ότι αυτά τα τεράστια ποσά είναι ένα μέρος μόνο από αυτά που ξοδεύονται για στρατιωτικές δαπάνες, μια που πολλές άλλες «κρύβονται» σε μυστικά και αδιαφανή κονδύλια. γ) Ο υπουργός Οικονομικών, Σταϊκούρας ήταν ωμός και κυνικός: οι πόροι του περιβόητου Ταμείου Ανάκαμψης (32 δισ. ευρώ;) θα κατευθυνθούν αποκλειστικά για την ενίσχυση των επιχειρήσεων! Δηλαδή, θα μειώσει κι άλλο την φορολόγηση των κερδών και των εργοδοτικών εισφορών και ακόμη με τη «νέα» ανακάλυψη ενίσχυσης των κλάδων του κεφαλαίου, που θα ενεργοποιηθούν στη λεγόμενη «πράσινη μετάβαση», θα γίνεται επιδότηση μισθού και εισφορών για εργασία εργαζόμενων, 19 έως 29 ετών, που μπορεί να φτάνει έως και 100%.

Τσουνάμι αντιδραστικών μέτρων – Εκτίναξη της φτώχειας

Η αύξηση στον κατώτατο μισθό που ανακοινώθηκε από τους νεοφιλελεύθερους αγριάνθρωπους είναι μόλις 2%,

Φτώχεια: Ο καρκίνος της κοινωνίας

πράγμα που σημαίνει ότι ο νέος μισθός θα διαμορφωθεί στα 663 ευρώ μικτά το μήνα από 650 για τους εργαζόμενους με υπαλληλική σχέση, ενώ για τους εργατοτεχνίτες σε 29,62 ευρώ μικτά την ημέρα από 29,04 ευρώ. Δηλαδή, στη πρώτη περίπτωση ο εργαζόμενος θα έχει αύξηση στο μισθό κατά 13 ευρώ μικτά τον μήνα και στη δεύτερη ο μεροκαματιάρης 0,58 ευρώ μικτά την ημέρα! Επίσης, η αύξηση του κατώτατου μισθού θα συμπαρασύρει το επίδομα ανεργίας που θα αυξηθεί κατά 9 ευρώ, αλλά όπως διευκρίνισε ο υπουργός Εργασίας, το ειδικό επίδομα μακροχρόνιας ανεργίας – το οποίο ανέρχεται σε 200 ευρώ τον μήνα – δεν πρόκειται να αυξηθεί, διότι δεν είναι συνδεδεμένο με τον κατώτατο μισθό μια και πρόκειται για σταθερό ποσό! Αλίμονο, ούτε ένα κουλούρι αύξηση την ημέρα δεν θα πάρουν εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι και άνεργοι, την ίδια στιγμή που οι τιμές των αγαθών πρώτης ανάγκης, του ηλεκτρικού ρεύματος (+546%), του φυσικού αερίου (+941%) και των καυσίμων, έχουν πάρει την ανηφόρα και ροκανίζουν το εργατικό και λαϊκό εισόδημα.

Υπενθυμίζουμε μερικές ανατιμήσεις που έγιναν τον περασμένο Νοέμβριο σε μερικά βασικά είδη πρώτης ανάγκης: ελαιόλαδο 18,5%, ψωμί 4,3%, πουλερικά 5,6%, αρνί και κατσίκι 21,3%, νωπά ψάρια 9,8%, τυριά 3,5%, πατάτες 11,9%... 17,7% στην στέγαση... Μεταφορές 9,3%. Τα παραπάνω αποτελούν σύμφωνα με όσα έχουν ανακοινωθεί, τον «πρόλογο» πολύ μεγαλύτερων ανατιμήσεων που αναμένονται, από την 1/1/2022 και υπολογίζονται έως και 20% σε δεκάδες προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, όπως είναι και τα τρόφιμα.

Αυτή η αντιδραστική κυβέρνηση προχώρησε σε δύο ακόμη σκληρά μέτρα που αφορούν χιλιάδες συνταξιούχους και ετοιμάζεται να προχωρήσει και σε πλήρη «αναμόρφωση» ασφαλιστικού, όπως ονομάζει την κατεδάφιση της κοινωνικής ασφάλισης. Πρώτο, άρχισε να εφαρμόζει το κεφαλαιακό σύστημα στην επικουρική ασφάλιση για όσους ασφαλιζονται από 1/1/22, πράγμα που είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι θα πάρουν ποτέ σύνταξη και πόση — όπως έγινε σε όλες τις χώρες όπου εφαρμόστηκε η ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης. Δεύτερο, με εγκύκλιο (!) του υφυπουργού Εργασίας Π. Τσακλόγλου, μειώνονται σημαντικά οι συντάξεις αναπηρίας και χηρείας – χάρης σ' ένα τέχνασμα – από την αρχή του 2022.

Όπως ανακοίνωσε η «Εργάνη», οι άνεργοι ξεπέρασαν και πάλι το ένα εκατομμύριο, για την ακρίβεια 1.091.000, από τους οποίους, περισσότεροι από τους μισούς είναι ήδη χωρίς δουλειά για πάνω από 12 μήνες ή μακροχρόνια άνεργοι. Και από αυτούς, με τα νέα δεδομένα του νόμου Χατζηδάκη, μόνο 127.540 παίρνουν το γλισχρο επίδομα ανεργίας, οι οποίοι δεν παίρνουν ούτε την αύξηση των 9 ευρώ!

Πρέπει να βάλουμε ένα τέλος στην εξαθλίωσή μας

Πρόκειται για μία ακόμα κοροϊδία των ά(χ)ριστων της κυβέρνησης Μητσοτάκη που συνεχίζει να επιβεβαιώνει το ταξικό, αντεργατικό χαρακτήρα της πολιτικής της. Όλοι αυτοί οι ά(χ)ριστοι με τους παχυλούς μισθούς και όλες τις ανέσεις όχι μόνο αδιαφορούν για τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώ-

ματα και τη νεολαία, αλλά τους καταδικάζουν σε μια διαρκή φτωχοποίηση. Ο μήνας δε βγαίνει με συντάξεις πείνας, μισθούς και μεροκάματα που δεν μπορούν να καλύψουν ούτε τις βασικές ανάγκες της ζωής. Η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη για τους εκατοντάδες χιλιάδες που εργάζονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, με 4ωρα, 6ωρα κ.λπ.

Ακρίβεια, ανεργία, μισό κουλούρι αύξηση μισθών και μεροκάματων, μειώσεις συντάξεων, οδηγούν τον ελληνικό λαό σε μια φτωχοποίηση δίχως τέλος και την κοινωνία σε ένα διαρκή μαρτύριο. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα της καταδίκης της ελληνικής κοινωνίας σ' αυτή την κατάσταση, πολύ περισσότερο η κυβέρνηση των ά(χ)ριστων και μια χούφτα καπιταλιστών που κυβερνούν αυτή τη χώρα.

Αν πραγματικά θέλουμε να σταματήσουμε αυτή την κατάσταση, χρειάζεται να οργανωθούμε και να ξεκαθαρίσουμε τι σημαίνει να είσαι ενάντια στη φτώχεια, την ανεργία κ.λπ. Η ανεργία, η φτώχεια, οι μειώσεις μισθών και συντάξεων είναι ζητήματα λειτουργίας του καπιταλιστικού συστήματος και στρατηγικού χαρακτήρα. Στρατηγικού χαρακτήρα τόσο για τους καπιταλιστές, το πολιτικό τους προσωπικό και το κράτος τους, όσο και για τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα γιατί συνδέονται με τη λογική του καπιταλιστικού κέρδους, του πυλώνα του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

Σημαίνει να παλέψουμε ενάντια στην πολιτική των νεοφιλελεύθερων του Μητσοτάκη και όσων έχουν μια παρόμοια πολιτική που την εφάρμοσαν τα τελευταία 10-12 χρόνια με τα μνημόνια. Και ακόμη, να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του, δηλαδή να τελειώνουμε με τη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος γιατί αυτό παράγει την ανεργία, την φτώχεια, τις φαραωνικές ανισότητες, την πείνα κ.λπ.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Σύμφωνα με έρευνα της Christian Aid, η οποία δημοσιεύτηκε στην βρετανική εφημερίδα The Guardian, οι 10 πιο κοστοβόρες φυσικές καταστροφές φέτος προκάλεσαν ζημιές άνω των 170 δισ. δολαρίων, 20 δισ. δολάρια περισσότερα από πέρυσι. Η βρετανική οργάνωση τονίζει ότι αυτές οι δέκα καταστροφές προκάλεσαν τον θάνατο τουλάχιστον 1.075 ανθρώπων και τον εκτοπισμό 1,3 εκατ. και αναφέρει ότι το συνολικό κόστος αυξήθηκε κατά 13%, σημειώνοντας ότι αυτό αντανάκλα τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης.

Η πιο δαπανηρή καταστροφή για το 2021 ήταν ο τυφώνας «Ίντα», που έπληξε τις ανατολικές Ηνωμένες Πολιτείες και προκάλεσε ζημιές περίπου 65 δισ. δολαρίων. Αφού σάρωσε τη Λουιζιάνα στα τέλη Αυγούστου, κατευθύνθηκε προς τα βόρεια και δημιούργησε εκτεταμένες πλημμύρες στη Νέα Υόρκη και τη γύρω περιοχή. Ακολουθούν οι πολύνεκρες πλημμύρες σε Γερμανία και Βέλγιο τον Ιούλιο με κόστος 43 δισ. δολαρίων. Η καταγίδα στο Τέξας κόστισε 23 δισ. δολάρια, ενώ οι πλημμύρες στην επαρχία Χενάν της Κίνας περίπου 17,6 δισ. δολ.

Πάνω από 100 εταιρείες στην Αφρική, την Ασία και τη Λ. Αμερική θα μπορούσαν να παρασκευάζουν εμβόλια κατά της νόσου Covid-19, εάν οι μεγάλες φαρμακοβιομηχανίες μοιραζόντουσαν την τεχνολογία τους, σύμφωνα με ένα μέλος του Accessibsa και από έναν ειδικό στα εμβόλια των Γιατρών Χωρίς Σύνορα. Η πλειοψηφία των 100 εταιρειών διαθέτουν εγκαταστάσεις παραγωγής στείρων ενέσιμων φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν πιστοποιηθεί για ορθές πρακτικές παραγωγής (GMP) από τον ΕΟΦ, τον ΟΤΦ των ΗΠΑ και τον ΠΟΥ. Είναι σαφές ότι το μόνο που αποτρέπει την ισότιμη πρόσβαση σε εμβόλια για όλο τον πλανήτη είναι η διθήση των φαρμακευτικών εταιρειών για κερδοσκοπία και η απροθυμία των ιμπεριαλιστών να δώσουν ένα τέρμα σε αυτήν.

Το αμερικανικό δημόσιο χρηματοδότησε με περίπου 1 δισ. δολ δημόσιου χρήματος την ανάπτυξη του εμβολίου της Moderna και της J&J και το γερμανικό χρηματοδότησε την BioNTech για την έρευνα και ανάπτυξη του εμβολίου της Pfizer. Μέχρι τις 29/11/2021, μόλις το 0,6% των παραχθέντων εμβολίων είχαν κατευθυνθεί στις φτωχότερες χώρες του κόσμου. Αυτή η ανισότητα, πέρα από τις ηθικές συνέπειες, αυξάνει και τον κίνδυνο νέων μεταλλάξεων. Για την αντιμετώπιση αυτής της ανισότητας έχει κατατεθεί στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου πρόταση άρσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εμβολίων κατά της Covid-19 από την Ινδία και τη Νότιο Αφρική.

Η κυβέρνηση των ΗΠΑ στηρίζει θεωρητικά την πρόταση, χωρίς όμως αυτό να έχει μεταφραστεί στην πράξη, ενώ ουσιαστικά η πρόταση έχει μπλοκαριστεί χάρη στη δράση των κυβερνήσεων των πλουσιότερων χωρών του κόσμου, με πρωτοστάτες τη Γερμανία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο προϋπολογισμός που ψήφισε η κυβέρνηση της ΝΔ για το 2022 προβλέπει 6,39 δισ. δαπάνες που αφορούν το υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Το αντίστοιχο ποσό το 2020 ήταν 3,35 δισ. και το 2021 5,44 δισ. Ειδικά για τους πολεμικούς εξοπλισμούς, από τα 6,39 δισ. θα χρησιμοποιηθούν τα 3,37 δισ. (52,7% του συνολικού ποσού) και ο προϋπολογισμός είναι αυξημένος κατά 856 εκατ., ή κατά 636% σε σχέση με τον αντίστοιχο προ διετίας. Για το 2021 η Ελλάδα βρίσκεται πρώτη μεταξύ των χωρών του ΝΑΤΟ, με το 3,82% του ΑΕΠ της να έχει ξοδευτεί για στρατιωτικές δαπάνες, ξεπερνώντας ακόμη και τις ΗΠΑ (3,52% του ΑΕΠ).

Κάτω τα χέρια από τα σωματεία και τα δικαιώματα των εργαζομένων

Τα συνδικάτα βρίσκονται σε μια μακροχρόνια κρίση, κυρίως μετά το 2015, την μνημονιακή μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ και την προδοσία του ΟΧΙ του δημοψηφίσματος. Οι λόγοι για αυτή την κρίση είναι: Καταρχάς, η νεοφιλελεύθερη επίθεση όλων των μνημονιακών κυβερνήσεων (ΠΑΣΟΚ - ΣΥΡΙΖΑ - ΝΔ κ.λπ.), οι νόμοι που πέρασαν αλλά κυρίως η παραγωγική καταστροφή της χώρας που έχει οδηγήσει το μεγαλύτερο κομμάτι της εργατικής τάξης από τα παραγωγικά επαγγέλματα (οικοδομή, εργοστάσια κ.λπ.) σε μη παραγωγικά επαγγέλματα (διανομείς, τηλεφωνητές, εμποροϋπάλληλοι κ.λπ.). Οι εργαζόμενοι σε αυτά τα επαγγέλματα είναι κατά βάση ασυνδικαλιστοί, με σωματεία που δημιουργήθηκαν πρόσφατα ή και χωρίς σωματεία, χωρίς μεγάλη ιστορία αγώνων και κατ' επέκταση πιο εκτεθειμένοι στην ιδεολογική επίθεση της αστικής τάξης. Δεύτερον, η κρίση εξηγείται από την κατάσταση και στάση των συνδικαλιστικών ηγεσιών: α) την επίσημη συνδικαλιστική γραφειοκρατία (ΠΑΣΚΕ - ΔΑΚΕ) που είναι απύσχα στην οργάνωση αυτών των εργαζομένων. Το σημαντικό είναι ότι μέσω αυτής είναι απόντα τα επίσημα συνδικαλιστικά όργανα ΓΣΕΕ - ΕΚΑ - ΑΔΕΔΥ και βάζει εμπόδιο στους αγώνες των εργαζομένων. Αυτό ισχύει για το σύνολο της εργατικής τάξης και κυρίως πιο παραδοσιακά επαγγέλματα που έχει δυνάμεις (δημόσιοι υπάλληλοι, συγκοινωνίες κ.λπ.). β) την συνδικαλιστική γραφειοκρατία του ΠΑΜΕ που διασπά τους αγώνες, την οργάνωση των εργαζομένων και τους χρησιμοποιεί μόνο και μόνο για να ενισχύσει την θέση του απέναντι στους υπόλοιπους γραφειοκράτες, προσπαθεί να δημιουργήσει σωματεία μόνο και μόνο για να εκλέξει περισσότερους αντιπροσώπους. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των διανομέων στην e-food που επιχειρεί να δημιουργήσει σωματεία επιχειρησιακά ανά πόλη. γ) τον ΣΥΡΙΖΑ, που με τις ακραίες νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφάρμοσε, έφερε στην κυβέρνηση τον Μητσοτάκη με μια οδυνηρή ήττα για τους εργαζόμενους, απογοήτευσε και αποπροσανατόλισε την εργατική τάξη, δημιουργώντας μια ανισόρροπη κατάσταση προς όλες τις κατευθύνσεις (πολιτικές, συνδικαλιστικές, κοινωνικές, ταξικές).

Εδώ πρέπει να επισημάνουμε για όλους τους επαναστάτες με τις όποιες δυνάμεις επεμβαίνουν στο συνδικαλιστικό κίνημα ότι πρέπει να κριτικάρουμε και να πολεμάμε την γραφειοκρατία που έχει μετατρέψει τα συνδικάτα σε όργανα της συν-διαχειριστικής και συμβιβαστικής πολιτικής της, με ολέθριες επιπτώσεις στους εργαζόμενους, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ ότι χωρίς τα συνδικάτα, οι εργαζόμενοι θα προσπαθούσαν να λύσουν τα προβλήματά τους ατομικά.

Όπως όλες οι μνημονιακές και αστικές κυβερνήσεις, έτσι και η ΝΔ, γνωρίζει την κατάσταση που επικρατεί στο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα και επιχειρεί (σε συνέχεια και ενισχύοντας την πολιτική που ακολούθησαν όλες οι προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις με πρωταγωνίστρια του ΣΥΡΙΖΑ) να καταλύσει την όποια αυτονομία έχουν τα συνδικάτα, καταργώντας συνταγματικά δικαιώματα των εργαζομένων, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, της συλλογικής διαπραγμάτευσης, της απεργίας, παραβιάζοντας ακόμα και την ίδια την αστική δικαιοσύνη που ήταν αρμόδια να κρίνει την νομιμότητα κάθε συνδικαλιστικής συλλογικότητας. Με πρόσχημα την «διαφάνεια», οι συνδικαλιστικές διατάξεις του νόμου Χατζηδάκη επιβάλλουν ένα καθεστώς κυβερνητικής εποπτείας των σωματείων. Ο Χατζηδάκης νομοθέτησε και θέλει να επιβάλει την αναστολή των συνδικάτων αν δεν δεχτούν να θέσουν τα ταμειακά και άλλα στοιχεία τους (μητρώο μελών κ.λπ.), υπό την εποπτεία του εκάστοτε υπουργού. Συμφωνά με τον τελευταίο εργασιακό νόμο 4808/21 και την υπουργική απόφαση που ακολούθησε, προβλέπεται

ότι για την διατήρηση της νομικής υπόστασης των συνδικάτων οφείλουν από την 1/1/2022 να εγγραφούν σε ειδικό μητρώο (ΓΕΜΗΣΟΕ) στο υπουργείο Εργασίας και να κοινοποιήσουν εκεί όλα τα στοιχεία τους, και μόνο τότε αποκτούν νομική υπόσταση. Σε αντίθετη περίπτωση θα αναστέλλονται τα δικαιώματά τους: α) για συλλογικές διαπραγματεύσεις και κατάρτιση συλλογικής σύμβασης, β) για προστασία από την απόλυση και την μετάθεση των συνδικαλιστικών στελεχών, γ) για σύγκληση γενικής συνέλευσης στον χώρο εργασίας, για συνδικαλιστικές άδειες, διανομή ανακοινώσεων, μηνιαία συνάντηση με τον εργοδότη, δ) για την παρουσία του συνδικάτου στους ελέγχους της Επιθεώρησης Εργασίας.

Όλα αυτά δεν αρκούν από μόνα τους, καθώς για να εφαρμοστούν πλήρως χρειάζεται να καταργηθεί ο νόμος 1264/1982, που σε μια σειρά από άρθρα προβλέπονται ρυθμίσεις για την ανεξαρτησία των συνδικάτων (οικονομική, πολιτική, κ.λπ.) που έρχονται σε αντιπαράθεση με τον νόμο Χατζηδάκη. Σε αυτό πατούν το ΕΚΑ και η ΓΣΕΕ και τρέχουν στο ΣΤΕ για να ακυρωθεί η συγκεκριμένη διάταξη. Είναι γνωστό όμως ότι η λύση δεν δίνεται στα αστικά δικαστήρια, που σε τελική ανάλυση είναι μηχανισμοί που ελεγχόμενοι από τις κυβερνήσεις. Η κυβέρνηση της ΝΔ θέλει να κατεβάσει νέο νόμο που θα καταργεί διατάξεις ή και ολόκληρο τον ν. 1264 για να αποδυναμώσουν περαιτέρω τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και το δικαίωμα στην απεργία, όμως η αγανάκτηση των εργαζομένων και η εκλογική αποδυνάμωση που δείχνουν οι δημοσκοπήσεις, τους έχει καθυστερήσει.

Μόνη λύση οι δικοί μας αγώνες

Φυσικά η ακραία επίθεση από τις κυβερνήσεις κρύβει έναν φόβο. Η κατάσταση αυτή που έχει δημιουργηθεί, ειδικά μετά την πανδημία και την όξυνση της κρίσης και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την διαχείρισή τους (ξαναγράψιμο της εργατικής νομοθεσίας, υποαπασχόληση με μισθούς πείνας, τηλεργασία, αυξήσεις των τιμών στα βασικά αγαθά, διάλυση του κοινωνικού κράτους), είναι βέβαιο ότι θα γεννηθούν αργά ή γρήγορα νέου τύπου συνδικάτα και επιτροπές. Απέναντι σε αυτή την κατάσταση προσπαθούν να ορθώσουν εμπόδια.

Το τελευταίο διάστημα το εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα χαρακτηρίστηκε από τρεις σημαντικούς αγώνες: α) στους διανομείς της e-food, β) στους εκπαιδευτικούς και, γ) στους εργαζόμενους της Cosco. Οι αγώνες αυτοί ήταν εν μέρει νικηφόροι αλλά δεν μπορούμε να πούμε ότι ανατράπηκε ο συνολικός συσχετισμός ή να πούμε με μια ευκολία ότι οι αγώνες αυτοί προετοιμάζουν μια άμεση αντεπίθεση της εργατικής τάξης. Είναι επιτακτική ανάγκη, για να μπορέσουν να ενισχυθούν οι αγώνες αυτοί, το εργατικό κίνημα να κάνει μια τομή, να προχωρήσει άμεσα στην ανασύνθεση και ανασυγκρότησή του. Να δημιουργηθεί μια νέα πρωτοπορία, νέοι εργαζόμενοι μέσα στο κίνημα να οργανωθούν και να δημιουργήσουν σωματεία, να οργανώσουμε πολιτικά την Αντεπίθεση των Εργαζομένων.

■ Κιτσώνης Βαγγέλης

Επίκαιρα...

Ευλοδαρμός και συλλήψεις αγωνιστών έξω από το τούρκικο προξενείο Αθήνας

Στις 25 Νοέμβρη, έξω από την τούρκικη πρεσβεία της Αθήνας, δυνάμεις της ΕΛΑΣ διέλυσαν βίαια τη συγκέντρωση αλληλέγγυων στον Αλί Οσμάν Κιοσέ, 65χρονο επαναστάτη κρατούμενο με καρκίνο, ο οποίος βρίσκεται σε τούρκικη φυλακή εδώ και 38 χρόνια και σε αυστηρή απομόνωση για 21 χρόνια. Σύμφωνα με τους νόμους που ισχύουν στην Τουρκία πρέπει να αφηθεί ελεύθερος για να νοσηλευτεί, κάτι το οποίο δεν συμβαίνει. Οι 11 αγωνιστές πραγματοποίησαν δήλωση τύπου μπροστά στο προξενείο και αμέσως μετά περίπου 100 αστυνομικοί τους περικύκλωσαν, τους πλάκωσαν στο ξύλο και τους προσηγάγαν. Επιχειρείται να καταδικαστούν με ανυπόστατες κατηγορίες οι πέντε εξ' αυτών πολιτικοί πρόσφυγες και να έχουν ενδεχομένως θέματα με την παραμονή τους στην Ελλάδα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν πέντε διαφορετικές δικογραφίες με αποτέλεσμα να έχουν να αντιμετωπίσουν έξοδα πέντε δικάσιμων.

Κακοποίηση μεταναστών στην Αμυδαλέζα

Αστυνομικοί φέρεται να χτυπήσαν βίαια δύο μετανάστες κρατούμενους στην Αμυδαλέζα, έναν από το Μπαγκλαντές και έναν από την Αίγυπτο. Ο πρώτος μεταφέρθηκε στις 3 Νοέμβρη από το Αστυνομικό Τμήμα της Ομόνοιας στο κολαστήριο της Αμυδαλέζας, άρρωστος και καταπονημένος. Όταν έφτασε εκεί αδυνατούσε να βγει από το περιπολικό και τότε δέχτηκε λεκτική επίθεση από αστυνομικό. Μετά από λίγο δέχτηκε αναίτια και επίθεση φυσικής βίας με κλοτσιές από τον ίδιο, εντός του κοντέινερ - «σπιτιού». Πέρασαν εννέα μέρες για να μεταφερθεί στο ΚΑΤ με αιτία προσέλευσης την κάκωση λόγω πτώσης, όπου και διαγνώστηκε με κάταγμα στο χέρι. Το περιστατικό επιβεβαιώνει πρώην συγκρατούμενος του στην Αμυδαλέζα. Ο δεύτερος, ένας αιγύπτιος μετανάστης, δέχτηκε και αυτός χτυπήματα από αστυνομικό, τα οποία του προκάλεσαν κάκωση στο χέρι.

Το πρωί της 3ης Δεκεμβρίου οι αστυνομικοί του Τμήματος Επιστροφών μετέφεραν τον πρώτο στο προξενείο του Μπαγκλαντές ενώ του είχαν πει πως θα τον μεταφέρουν στο αεροδρόμιο, όπου οι αρχές έχουν προχωρήσει σε όλες τις κινήσεις για την ταυτοποίησή του ώστε να απελαθεί πίσω στο Μπαγκλαντές, το οποίο πλέον δέχεται επαναπροωθήσεις.

Φυλακή υψίστης ασφαλείας μεταναστών η νέα κλειστή δομή στη Σάμο

Εδώ και περίπου έναν μήνα, 100-150 πρόσφυγες βρίσκονται σε ένα ιδιότυπο καθεστώς ομηρίας στο νέο κέντρο - φυλακή της Σάμου. Με ευθύνη του Υπουργείου Μετανάστευσης και χωρίς καμία διοικητική απόφαση, τους απαγορεύεται πλήρως η έξοδος από τη δομή. Την Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Σύρου δικαίωσε έναν Αφγανό πρόσφυγα, διατάσσοντας «την άρση απαγόρευσης εξόδου του από την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή Ζερβού Σάμου». Ο ίδιος τόνισε πως τους φέρονται σαν φυλακισμένους, ότι πραγματικά τρελαίνονται σε αυτό το μέρος, δεν μπορούν να πάνε πίσω, δεν μπορούν να πάνε μπρος, δεν μπορούν να κοιμηθούν και ζουν μια ζωή χωρίς σκοπό, με πάρα πολύ άγχος. Εύλογα, ο χαρακτηρισμός αυτής της πρακτικής ως παράνομη ισχύει και για τους υπόλοιπους 100-150 πρόσφυγες οι οποίοι δεν έχουν ενεργή κάρτα αιτούντος ασύλου, χωρίς δική τους ευθύνη. Φυσικά, ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι άμοιρη ευθυνών, η οποία όχι μόνο επέτρεψε αλλά χρηματοδότησε στο 100% τις νέες κλειστές ελεγχόμενες δομές.

53ο Εκλογοαπολογιστικό Συνέδριο ΠΟΕΕΤ

Στις 13-14-15 Δεκεμβρίου 2021, στο ξενοδοχείο Divani Caravel στην Αθήνα, πραγματοποιήθηκε το 53ο Εκλογοαπολογιστικό Συνέδριο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στον Επισιτισμό – Τουρισμό. Στο Συνέδριο συμμετείχαν 279 από τους 303 εγγεγραμμένους αντιπροσώπους από όλη την Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα

Για την Διοίκηση της Ομοσπονδίας:

Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση Εργαζομένων Επισιτισμού – Τουρισμού (ΠΑΣΚΕ): **12 έδρες (167 ψήφοι)**

Δημοκρατική Αγωνιστική Συνεργασία (ΔΑΣ/ ΠΑΜΕ): **7 έδρες (97 ψήφοι)**

Λάντζα - Αγωνιστική Εργατική Συσπείρωση στον Επισιτισμό – Τουρισμό (ΝΑΡ-ΣΕΚ): **0 έδρες (3 ψήφοι)**

Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό – Τουρισμό (ΟΚΔΕ): **0 έδρες (2 ψήφοι)**

Ανεξάρτητη Ενωτική Κίνηση εργαζομένων Τουρισμού – Επισιτισμού (ΔΑΚΕ): **0 έδρες (10 ψήφοι)**

Για το Συνέδριο της ΓΣΕΕ:

Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση Εργαζομένων Επισιτισμού – Τουρισμού (ΠΑΣΚΕ): **6 έδρες (58 ψήφοι)**

Δημοκρατική Αγωνιστική Συνεργασία (ΔΑΣ/ ΠΑΜΕ): **6 έδρες (56 ψήφοι)**

Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό – Τουρισμό (ΟΚΔΕ): **0 έδρες (2 ψήφοι)**

Ανεξάρτητη Ενωτική Κίνηση εργαζομένων Τουρισμού – Επισιτισμού (ΔΑΚΕ): **0 έδρες (2 ψήφοι)**

Η κατάσταση στον κλάδο τραγική

Το 53ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο που οι επιπτώσεις της κρίσης και οι επιθέσεις στην εργατική τάξη, τη νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα δεν έχουν τελειωμό. Στην επικίνδυνη και εγκληματική διαχείριση της πανδημίας από την κυβέρνηση, που άφησε απροστάτευτους χιλιάδες εργαζόμενους του κλάδου, προστίθεται το σημαντικό πρόβλημα της ακρίβειας, καταβαρυνόμενος το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Τα εργατικά δυστυχήματα εκτοξεύτηκαν, μετρώντας συνολικά

53 από το 2017 πανελλαδικά!

Συνέδριο μακριά από τα προβλήματα των εργαζομένων...

Τα αποτελέσματα των αρχαιρεσιών μπορεί να δείχνουν άνοδο (σε σχέση με τις προηγούμενες αρχαιρεσίες) των δύο δυνάμεων/παράταξεων που κυριαρχούν στην Διοίκηση της Ομοσπονδίας (ΠΑΣΚΕ – ΠΑΜΕ), ωστόσο αναδεικνύουν και την τεράστια κρίση που εξαπλώνεται όλα αυτά τα χρόνια στο Συνδικαλιστικό Κίνημα γενικότερα. Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε σε ένα πολυτελές ξενοδοχείο, με τεράστια έξοδα, μακριά από τις ανάγκες και τα προβλήματα των εργαζομένων του κλάδου.

Από τη μία, οι δυνάμεις της ΠΑΣΚΕ, η οποία πλέον διαχωρίστηκε στην Ομοσπονδία από την «γραμμή Παναγόπουλου της ΓΣΕΕ», που όλο αυτό το διάστημα της πανδημίας και της επίθεσης της κυβέρνησης, αρκέστηκε σε ανακοινώσεις και δελτία τύπου, παρακαλώντας για συναντήσεις με το υπουργείο. Δεν έκανε τίποτα για να οργανώσει πραγματικά τους εργαζόμενους, το μόνο που την ενδιαφέρει είναι η διατήρηση και η ενίσχυση των δυνάμεων της προκειμένου να διατηρήσει την πλειοψηφία.

Από την άλλη, ωστόσο, τεράστιες είναι οι ευθύνες της σταλινικής γραφειοκρατίας της ΔΑΣ (ΠΑΜΕ), που παρά τις «μαλακές» αυτή την φορά καταγγελίες απέναντι στην ΠΑΣΚΕ για σωματεία - σφραγίδες και «φαντάσματα», είναι η πρωτοδίδαξα σε τέτοιες μεθόδους. Η πρακτική τους σε συνδικάτα που «ελέγχουν» (χαρακτηριστικό παράδειγμα το ΣΕΤΕΠΕ Θεσ/νίκης), με διεξαγωγή των ΔΣ σκόπιμα όταν δεν μπορούν να παρευρίσκονται οι 3 εκλεγμένοι της Αντεπίθεσης, με αποφάσεις χωρίς να ενημερώνουν κανέναν παρά μονάχα τον κομματικό τους μηχανισμό, όχι μόνο δεν βοηθούν στην ανασυγκρότηση - ανασύνθεση του ΣΚ, αντιθέτως, το αποδυναμώνουν ακόμη περισσότερο. Είναι οι πρώτοι που εφάρμοσαν πιστά τις χουντικές απαγορεύσεις της πρώτης καραντίνας, βάζοντας λουκέτο στα συνδικάτα, αρκούμενοι αποκλειστικά σε διαδικτυακές συναντήσεις και διαδικασίες των ΔΣ. Είχαν το θράσος να επιτεθούν στην Αντεπίθεση των Εργαζομένων και την Επιτροπή Αγώνα Διανομέων και μάλιστα ονομαστικά, λέγοντάς μας διασπαστές, ότι κάνουμε τα πάντα για να διασπάσουμε τον «ταξικό πόλο» του ΠΑΜΕ και με λίγα λόγια ότι είμαστε οι αποκλειστικοί υπεύθυνοι για όλα τα δεινά της εργατικής τάξης.

Από εκεί και πέρα, αξιοσημείωτη είναι η εμφάνιση ψηφοδελτίου της ΔΑΚΕ, με επικεφαλής του συνδυασμού διευθυντικό στέλεχος ξενοδοχείου, ο οποίος σε προηγούμενες αρχαιρεσίες συμμετείχε είτε με την ΔΑΣ είτε με την ΠΑΣΚΕ!

Σημαντικές ευθύνες βαραινούν και τον χώρο της Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΝΑΡ - ΣΕΚ - ΑΡΙΣ), που είτε ακολουθούν άνευ όρων την γραφειοκρατία του ΠΑΜΕ (βλέπε Λάντζα Θεσ/νίκης - ΑΡΙΣ), είτε σέρνονται σε εκλογικιστικές και μόνο λογικές «ενότητας» (ΝΑΡ - ΣΕΚ), κατεβάζοντας κοινό ψηφοδέλτιο για τις αρχαιρεσίες του Συνεδρίου, ενώ την ίδια στιγμή για τις εκλογές του Συνδικάτου της Αττικής κατέβαιναν ξεχωριστά. Αυτές οι δυνάμεις, όχι μόνο δεν αποτελούν «λύση του προβλήματος», αλλά με την πρακτική τους είναι μέρος του προβλήματος, μη βοηθώντας στην πραγματική ανασυγκρότηση - ανασύνθεση του ΣΚ.

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό – Τουρισμό, συμμετείχε στο Συνέδριο ενισχυμένη, εκλέγοντας ακόμη έναν σύνεδρο σε σχέση με το προηγούμενο (2019), ως αποτέλεσμα της παρέμβασής της και ανόδου σε ψήφους στις τελευταίες εκλογές του ΣΕΤΕΠΕ Θεσ/νίκης. Αναδείξαμε για άλλη μια φορά τα πραγματικά προβλήματα του κλάδου που είναι τεράστια, μιλώντας την γλώσσα της αλήθειας. Είμαστε αυτοί οι «διασπαστές», που οργανώσαμε τους συναδέλφους διανομείς εδώ και 4 χρόνια με την δημιουργία της Επιτροπής Αγώνα Διανομέων, με τους νικηφόρους αγώνες σε μικρά και μεγάλα καταστήματα εστίασης (σε όλες τις ειδικότητες), τις μηνύσεις και αγωγές που δεχόμαστε από τους εργοδότες — μικρούς και μεγάλους. Εντέλει το σχέδιο αγώνα αυτών των «διασπαστών» ακολούθησαν οι εργαζόμενοι στην e-Food και στον πρόσφατο νικηφόρο και παραδειγματικό αγώνα τους, όπως και η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, είτε αστικοποιημένη είτε σταλινική. Παλεύουμε για να μην πληρώσουμε εμείς οι εργαζόμενοι την κρίση, αλλά οι καπιταλιστές που την δημιούργησαν. Για να ξεφορτωθούμε τους νεοφιλελεύθερους κανίβαλους της κυβέρνησης και όλο τον μνημονιακό συρφετό. **Για να επικρατήσει μια άλλη πολιτική, πραγματικά αποτελεσματική, μαχητική, αντικαπιταλιστική, για να μην ζήσουμε σαν δούλοι.**

Στα Jumbo ο Μεσαίωνας λέγεται «Εσωτερικός Κανονισμός Εργασίας»

Για άλλη μια φορά ο Απόστολος Βακάκης, γνωστός και ως Mr Jumbo «διέπρεψε» στην καταπάτηση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων στα πολυκαστήματα της αλυσίδας Jumbo. Αυτή την φορά, όπως καταγγέλλει ο Σύλλογος Εμποροϋπαλλήλων Αθήνας η μεγάλη αλυσίδα παιχνιδιών επικύρωσε 26σέλιδο (!) εσωτερικό κανονισμό σύμφωνα με τον οποίο μπορεί να μετακινεί εργαζομένους σε άλλο τμήμα ή κατάστημά της ανά την επικράτεια, να καθορίζει ωράρια – λάστιχο αλλά και να χορηγεί τμηματικά άδειες κατά δική της βούληση, ενώ ουσιαστικά καταργεί το διάλειμμα, ακόμα και τον χρόνο που έχουν οι εργαζόμενοι στη διάθεσή τους για να αλλάξουν ρούχα. Εκεί όμως που ο Μεσαίωνας παίρνει σάρκα και οστά είναι με την θέσπιση τιμωριών σε όσους αντιστέκονται στις ορέξεις της εργοδοσίας. Σαν άλλος δεσπότης, ο Βακάκης «μπορεί εκτός από παρατηρήσεις και επιπλήξεις να επιβάλει πρόστιμο «στον παραβάτη – εργαζόμενο» αφαιρώντας του μέχρι και το 1/4 του μηνιαίου μισθού του». Ταυτόχρονα, «η εταιρεία φέρει την ιδιότητα του “Υπεύθυνου Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων” και μπορεί να φακελώνει με όποιον τρόπο θέλει εργαζόμενους, καταναλωτές και προμηθευτές», όπως αναφέρει ο Σύλλογος Εμποροϋπαλλήλων Αθήνας!

Όλα αυτά βέβαια δεν αποτελούν καμία

έκπληξη καθώς η εταιρεία είναι γνωστή για τις συνθήκες γαλέρας που έχει επιβάλλει στους εργαζομένους της. Σωρεία καταγγελιών έρχονται συνεχώς στο φως γνωστοποιώντας την διαρκή καταπάτηση της Κυριακάτικης αργίας, τα ωράρια – λάστιχο, τις απλήρωτες υπερωρίες. Το αποκορύφωμα ήταν η απόλυση εγκύου μέσω δικαστικού κλητήρα κατά τη διάρκεια της αναρρωτικής της άδειας. Εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης και εποχιακοί εξαναγκάζονται από την διοίκηση να δουλεύουν και τις Κυριακές με το επιχείρημα ότι έτσι έχουν την ευκαιρία να αυξήσουν τον μισθό πείνας που τους παρέχουν. Μόλις 2 χρόνια πριν και έπειτα από καταγγελίες, τοποθετήθηκαν σκαμπό για τις ταμίες, ενώ είναι απαγορευμένο στους εργαζόμενους να πίνουν νερό μπροστά στους πελάτες.

Οι διάφοροι εσωτερικοί κανονισμοί των Jumbo αλλά και κάθε Jumbo δεν εμφανίστηκαν σαν κεραυνός εν αιθρία. Εφαρμόζονται άτυπα εδώ και χρόνια και οι διάφορες νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις τα κάνουν νόμο του κράτους. Η προώθηση και θέσπιση των ατομικών συμβάσεων «όπου εργοδότης και εργαζόμενος θα συμφωνούν επί ίσους όροις» όπως διατυμπανίζουν οι κάθε λογής νεοφιλελεύθεροι κανίβαλοι δεν σημαίνει τίποτα άλλο παρά επιβολή των ορέξεων του κάθε εργοδότη πάνω σε κατακερματισμένους και ατομοποιημένους εργαζόμενους. Οι διάφοροι

μνημονιακοί νόμοι (κατάργηση του δώρου, πληρωμή με ρεπό αντί για μισθό, άνοιγμα καταστημάτων τις Κυριακές, δυνατότητα να μην δηλώνεται η υπερεργασία και άρα να μην πληρώνεται και ως τέτοια), στρώνουν τον δρόμο στην εργοδοσία για να σκληρύνει την εκμετάλλευση των εργαζομένων, εντατικοποιώντας την εργασία σε τέτοιο βαθμό που οδηγεί μέχρι και στο θάνατο. Η ραγδαία αύξηση των εργατικών δυστυχημάτων στα μνημονιακά χρόνια είναι απολύτως ενδεικτική της κατάστασης. Για να επισφραγίσει αυτήν την κατάσταση, η κυβέρνηση νομοθετεί την κατάργηση και απαγόρευση κάθε μέσου πάλης των εργαζομένων. Με το νομοσχέδιο Χατζηδάκη ουσιαστικά απαγορεύεται η απεργία ενώ τα σωματεία, μέσω των οποίων οι εργαζόμενοι μπορούν να παλέψουν και να διεκδικήσουν συλλογικά τα δικαιώματά τους, φακελώνονται και ποινικοποιούνται. Τέλος, η επιθεώρηση εργασίας αποδυναμώνεται σε τέτοιο βαθμό ώστε ουσιαστικά να καταργείται, αφήνοντας τους εργαζόμενους εντελώς απροστάτευτους μπροστά στις ορέξεις των εργοδοτών.

Είναι ηλιού φαεινότερο ότι κυβέρνηση και εργοδότες βρίσκονται σε αμοιβαία συνεργασία και συνεννόηση. Είναι ενδεικτικό ότι τα τελευταία χρόνια, πρώτα ανακοινώνουν οι επιχειρήσεις το άνοιγμά τους τις Κυριακές και μετά το νομοθετεί η κυβέρνηση νύχτα είτε

με την μορφή διατάξεων, είτε με την μορφή τροποποιήσεων σε άσχετα νομοσχέδια. Τα μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση, δήθεν για την αντιμετώπιση της πανδημίας βρίσκονται σε πλήρη εναρμόνιση με τις επιθυμίες των εργοδοτών, ώστε να μην χάσουν ούτε σεντ από την οικονομική κρίση που έχει πυροδοτηθεί από την πανδημία. Αντιθέτως, εργαζόμενοι και φτωχά λαϊκά στρώματα είναι αυτοί που έχουν χτυπηθεί πιο σκληρά, βλέποντας τα εισοδήματά τους να μειώνονται διαρκώς και τα δικαιώματά τους να καταργούνται.

Όσο η κρίση βαθαίνει και οι νεοφιλελεύθεροι κυβερνούν, τόσο το επίπεδο ζωής των εργαζομένων θα χειροτερεύει. Η αύξηση των εργατικών δυστυχημάτων και η εμφάνιση όλο και περισσότερων εργαζομένων - φτωχών χωρίς δικαιώματα, τα τελευταία χρόνια αυτό δείχνει. Η αύξηση - κοροϊδία κατά 2% του κατώτατου μισθού είναι η απόδειξη ότι κυβέρνηση και αφεντικά δεν θέλουν και δεν μπορούν να διαχειριστούν την κρίση και να προσφέρουν μία διέξοδο. Η μόνη λύση είμαστε εμείς, οι εργαζόμενοι. Οι αγώνες στην e-food, των λιμενεργατών της Cosco και των εκπαιδευτικών μας δείχνουν τον δρόμο. Μόνο μέσα από έναν συλλογικό, διαρκή αγώνα μπορούμε να ανατρέψουμε αυτή την σάπια κατάσταση που βαραινεί σαν βραχνάς στα κεφάλια μας και να ζήσουμε επιτέλους με αξιοπρέπεια.

Νέος νόμος Πλαίσιο έκτρωμα για τα ΑΕΙ

Θεμέλιο για το «Πανεπιστήμιο (της Αγοράς) του 2030»!

Μπροστά σε μία συγκυρία, όπου η ελληνική κοινωνία χτυπιέται άγρια από την όξυνση της οικονομικής κρίσης, την ακήρυκτη χρεοκοπία του ελληνικού καπιταλισμού, την επέλαση της ακρίβειας και ασφαλώς την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας από την κυβέρνηση της ΝΔ, με πάνω από 21.000 θανάτους από τον Covid19, το άθλιο και ανίκανο επιτελείο του Μητσοτάκη δεν παίρνει κανένα ουσιαστικό μέτρο στήριξης των εργαζομένων και των φτωχών. Παρά τα 40.000 κρούσματα ημερησίως, εγκληματικά μειώνει κατά 800 εκατ. τον προϋπολογισμό για την υγεία, τσακίζοντας το ήδη διαλυμένο ΕΣΥ, υπερασπίζεται τις διασωληνώσεις εκτός ΜΕΘ, ενώ παράλληλα, συνεχίζει ακλόνητη τις βάρβαρες νεοφιλελεύθερες επιθέσεις της σε παιδεία, υγεία, κοινωνική ασφάλιση και δημοκρατικά δικαιώματα.

Στα πλαίσια της ολοκλήρωσης των στρατηγικών τους στόχων για την διάλυση της παιδείας, Μητσοτάκης και Κεραμέως, αναβαθμίζουν και εντείνουν την αντιεκπαιδευτική πολιτική της κυβέρνησης με την παρουσίαση του σχεδίου για τον νέο νόμο Πλαίσιο – έκτρωμα για τα ΑΕΙ. Αυτό αποτελεί μία τομή σε ότι γνωρίζαμε μέχρι τώρα ως δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση και ταυτόχρονα βάζει στην τελική ευθεία την πλήρη ιδιωτικοποίηση των ΑΕΙ, που συμπυκνώνεται στο περίφημο «Πανεπιστήμιο του 2030». Πιο συγκεκριμένα, ο νέος νόμος που παρουσιάστηκε στις 22/11 περιλαμβάνει ένα σύνολο αντιεκπαιδευτικών διατάξεων που έχουν σκοπό να αλλάξουν πλήρως τη δομή και τη λειτουργία των πανεπιστημίων.

Το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει: **α)** την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, **β)** τον περιορισμό των αρμοδιοτήτων του πρύτανη μόνο στα ακαδημαϊκά ζητήματα, **γ)** την επαναφορά των Συμβουλίων Ιδρύματος, που θα επιλέγουν το ποιος θα γίνει πρύτανης, κοσμήτορας, ενώ ταυτόχρονα θα έχουν τον απόλυτο έλεγχο των οικονομικών του πανεπιστημίου, στη διαχείρισή τους, αλλά και προς την προσέλκυση νέων πόρων(!). Στα πλαίσια της οικονομικής αυτονομίας των ΑΕΙ, θα πρέπει να τα μετατρέψουν σε κερδοφόρες επιχειρήσεις, ουσιαστικά «σούπερ μάρκετ» δεξιοτήτων και τίτλων σπουδών, στα οποία μόνο με δίδακτρα θα παίρνεις πτυχίο. **δ)** Εισαγωγή των φοιτητών σε σχολές και όχι σε τμήματα,

οδηγώντας σε μαζικά κλεισίματα/συγχωνεύσεις τμημάτων, νέα τεράστια μείωση των εισακτέων, δηλαδή μια ραγδαία συρρίκνωση του εκπαιδευτικού χάρτη της χώρας, **ε)** Διάλυση πτυχίων και κατακερματισμός προγραμμάτων σπουδών. Σκοπός της εν λόγω διάταξης είναι να αποδεσμευτούν τα «πτυχία» από τα καθορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα. Ουσιαστικά, ο κάθε φοιτητής θα παίρνει σκόρπιες γνώσεις και «δεξιότητες» μέσα από «ενότητες» μαθημάτων (modules) και δεν θα έχει συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο. **στ)** Στρατηγική προσέλκυσης νέων διδασκόντων. Θέλουν να βάλουν τους ιδιώτες μέσα στα ΑΕΙ και να μισθώνουν καθηγητές, οι οποίοι προφανώς θα δουλεύουν βάση των δικών τους συμφερόντων και θα επιλέγονται με τα κριτήρια της «αγοράς». **ζ)** Επαναφορά των ΤΕΙ, με το όνομα «Τμήματα Εφαρμοσμένων Επιστημών» (ΤΕΕ), στα οποία θα εισάγονται από πανελλήνιες, αλλά και οι απόφοιτοι ΙΕΚ. Πρόκειται για μια προσπάθεια ενίσχυσης της «τεχνικής εκπαίδευσης», όπου τα ΤΕΕ θα είναι για χαμηλή, γρήγορη και φτηνή κατάρτιση και για πτυχία χωρίς δικαιώματα.

Η ψήφιση και η εφαρμογή του νέου νόμου πλαισίου πρόκειται να φέρει το τέλος των δημόσιων ΑΕΙ, τα οποία πλέον θα λειτουργούν αποκλειστικά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, δεν θα υπάρχει μέριμνα για τους φοιτητές των φτωχών – εργατικών οικογενειών και ο ταξικός αποκλεισμός τους από την τριτοβάθμια εκπαίδευση θα θεωρείται «κανονικότητα». Η κυβέρνηση γνωρίζει ότι η εφαρμογή του νόμου θα φέρει αντιδράσεις, γι' αυτό σπεύδει να «ανοίξει» ακόμα μία φορά το ζήτημα για την «βία μέσα στα ΑΕΙ». Με αυτό το πρόσχημα, σκοπεύει άμεσα να προχωρήσει σε διάφορες κινήσεις για την «φύλαξη» των πανεπιστημίων με κάμερες, πειθαρχικά, security, τουρνικέ και την ΟΠΠ, για να επιβάλει δια ροπάλου την απρόσκοπτη εφαρμογή των μέτρων. Σε αυτήν την κατεύθυνση έγιναν το χτύπημα των φοιτητών στην Σύνοδο Πρυτάνων και η εκκένωση του Στεκιού στο Βιολογικό του ΑΠΘ.

Αυτή η ακραία νεοφιλελεύθερη επίθεση στην παιδεία βρίσκει το φοιτητικό κίνημα σε μία περίοδο μεγάλης κρίσης. Δύο από τις κύριες αιτίες της κρίσης του είναι η συντηρητικοποίηση της συνείδησης των φοιτητών και η βαθιά κρίση των δυνάμεων του φοιτητικού συνδικαλισμού. Αυτό φάνηκε κα-

θαρά ήδη από την αναγγελία για την δημόσια διαβούλευση του νέου νόμου, όπου οι περισσότερες δυνάμεις δεν έκαναν τίποτα απολύτως, ενώ οι ελάχιστες κινητοποιήσεις που καλέστηκαν ήταν πολυδιασπασμένες, θέτοντας ορισμένα ερωτηματικά για το πως θα απαντήσει το φκ μπροστά στην ψήφιση του νόμου. Τα αίτια αυτής της κατάστασης πρέπει να αναζητηθούν πρώτον στην λανθασμένη ή ανεπαρκή πολιτική ανάλυση της επίθεσης στη δημόσια παιδεία («αναδιάρθρωση», «πειθάρχηση» κ.ά.) και δεύτερον στην σταδιακή προσαρμογή-στροφή αρκετών δυνάμεων του φοιτητικού κινήματος σε ένα «ρεφορμισμό» (βλ. δυνάμεις των ΕΑΑΚ, κ.ά.).

Το φοιτητικό κίνημα πρέπει να αρχίσει άμεσα την οργάνωση της αντίστασής του απέναντι στη διάλυση της παιδείας. Η υπεράσπιση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης είναι καθήκον όλων μας. Για να μην πεταχτεί κανένας φοιτητής από τα πανεπιστήμια, για να μην πληρώσουμε δίδακτρα, για να μην γίνουν οι σχολές μας «φυλακές» πρέπει άμεσα να ξαναπιάσουμε το νήμα των αγώνων, μέσα από τους συλλόγους μας και τις επιτροπές αγώνα, με μαχητικά μέσα πάλης, καταλήψεις, διαδηλώσεις. Προσπαθώντας να δημιουργήσουμε κοινωνικές συμμαχίες με τους εργαζόμενους, τους μαθητές και την υπόλοιπη κοινωνία, να παλέψουμε για την ανατροπή όλων των αντιεκπαιδευτικών νόμων της Κεραμέως και για να μην ψηφιστεί ο νέος νόμος πλαίσιο. Με ένα αγώνα διάρκειας – εξέγερση να ανατρέψουμε τη λαομίσητη και επικίνδυνη κυβέρνηση Μητσοτάκη, για να πάρουμε στα χέρια μας τη ζωή και το μέλλον μας.

Ως Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη, καλούμε κάθε φοιτητή, αγωνιστή και όσες δυνάμεις θέλουν πραγματικά να παλέψουν σε αυτήν την κατεύθυνση να οργανώσουμε τον αγώνα μας μέσα στις σχολές για να μπλοκάρουμε την ψήφιση του νέου νόμου και παράλληλα να βάλουμε τα θεμέλια για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του φοιτητικού κινήματος.

■ Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη

Εκλογές Συλλόγου Εστιακών Φοιτητών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μήνυμα αγώνα απέναντι στις αντιεκπαιδευτικές επιθέσεις Κεραμέως

Στις 9/12/2021 πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές του Συλλόγου Εστιακών Φοιτητών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (ΣΕΦΠΙ), οι πρώτες φοιτητικές εκλογές μετά την έναρξη της πανδημίας. Το Ενωτικό Ψηφοδέλτιο, στο οποίο συμμετέχει η ΣΣΠ και ανένταχτοι φοιτητές, απέσπασε ποσοστό 76% (69% το 2019) και 146 ψήφους (159 το 2019), κερδίζοντας τις 7 (6 το 2019) από τις 9 έδρες του ΔΣ. Αυτό αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό του Ενωτικού Ψηφοδελτίου στην ιστορία της λειτουργίας του συλλόγου. Στον αντίποδα, η ΠΚΣ/ΚΝΕ υπέστη μεγάλη πτώση, χάνοντας 1 έδρα (2 το 2019), λαμβάνοντας ποσοστό 15,7 % (22,6% το 2019) και 30 ψήφους (52 το 2019). Τα ΕΑΑΚ (νΚΑ) συνέχισαν σε «χαμηλές πτήσεις», παραμένοντας στις 14 ψήφους (15 το 2019) και κράτησαν την 1 έδρα. Ελπιδοφόρο, ποιοτικό χαρακτηριστικό που δείχνει σημαντικές προοπτικές για τη συνέχεια της δυναμικής λειτουργίας του, είναι η μαζική συμμετοχή των πρωτοετών και δευτεροετών φοιτητών (αποτελέσαν περίπου 40% των ψηφισάντων).

Τα αποτελέσματα και η ενίσχυση του Ενωτικού Ψηφοδελτίου δεν ήταν τυχαία. Ο ΣΕΦΠΙ, παρά τις δυσκολίες, τις χουντοαπαγορεύσεις, τις δεκάδες αντιεκπαιδευτικές επιθέσεις με τους νόμους Κεραμέως, το κλίμα τρομοκρατίας από πλευράς της κυβέρνησης, ακολουθώντας την πολιτική του Ενωτικού Ψηφοδελτίου και της ΣΣΠ,

συνέχισε την λειτουργία του καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας και της καραντίνας (τα ΕΑΑΚ και η ΠΚΣ προωθούσαν Τηλε-ΔΣ). Κρατήσαμε ζωντανές τις παραδόσεις του φοιτητικού και εργατικού κινήματος και συγκροστήκαμε έντονα με τη λογική του «τίποτα δεν αλλάζει με τους αγώνες», καλλιεργώντας τις αρχές της αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας μεταξύ των εστιακών φοιτητών, τη λογική της οργανωμένης ζωής και πάλης. Με συχνές Γενικές Συνελεύσεις και μαχητικά μέσα πάλης (πορείες, καταλήψεις, αποκλεισμοί κ.ο.κ.) καταφέραμε σημαντικές νίκες: σε συντονισμό με άλλους συλλόγους, αποτρέψαμε την εκκένωση των εστιών, δίνοντας ένα πρώτο χαστούκι στην κυβέρνηση Μητσοτάκη. Σταματήσαμε την προσπάθεια των πρυτανικών αρχών να τρομοκρατήσουν τους φοιτητές, με ραβασάκια που έστειλαν σε πτυχιούχους, ώστε να πληρώσουν 45 ευρώ/μήνα για τη διαμονή τους. Επιπλέον πετύχαμε να δοθούν περισσότερα δωμάτια και να σταματήσουν οι εκκενώσεις δωμάτων φοιτητών που ξεπερνούν το ν+2 έτος.

Όμως η δράση του συλλόγου δεν έμεινε μόνο εκεί. Η σύνδεση των άμεσων προβλημάτων των εστιακών με τις ακραίες νεοφιλελεύθερες πολιτικές της ΝΔ και των προηγούμενων κυβερνήσεων, έφερε τον ΣΕΦΠΙ στην πρωτοπορία των αγώνων και σε άλλα μέτωπα. Σημαντικές στιγμές αυτής της συμβολής ήταν η ανυποχώρητη στάση ενάντια στην χουντο-απαγόρευση της 17ης Νοέμ-

βρη το 2020, που αποτέλεσε αρχή ενός γενικότερου κινήματος ενάντια στην καταστολή. Ως σύλλογος, κινητοποιήσαμε ενάντια στις απολύσεις στη λέσχη της Δόμπολης, πετυχαίνοντας την αναίρεσή τους και διεκδικήσαμε από το ίδρυμα να εφαρμόσει όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας για την πανδημία. Επίσης ο ΣΕΦΠΙ συνέβαλε στην έκφραση των κινητοποιήσεων ενάντια στον νόμο Κεραμέως, οργανώνοντας στην πόλη τις πρώτες μεγάλες κινητοποιήσεις στις 28/1 και 4/2 το 2021, αλλά και συμβάλλοντας αποφασιστικά για να γίνει ένα από τα ελάχιστα συντονιστικά γενικών συνελεύσεων πανελλαδικά (όπου επικρατούσαν οι «σκέψεις ΔΣ»).

Οι δυνάμεις της ΠΚΣ και των ΕΑΑΚ, όχι μόνο δεν συνέβαλαν στο ελάχιστο στην οργάνωση αυτού του αγώνα, αλλά αποτέλεσαν ανάχωμα και εμπόδιο στις κινητοποιήσεις του συλλόγου, προσπαθώντας να διασπάσουν την ενότητα και την αγωνιστικότητα των φοιτητών, με κάθε τρόπο (συκοφαντίες, διασπαστικές κινητοποιήσεις κ.ά.).

Ο Αγώνας συνεχίζεται

Μπροστά μας ξεδιπλώνεται μία πολύ μαύρη περίοδος που προμηνύει νέες επιθέσεις στις κατακτήσεις και τα δικαιώματά μας. Η οικονομική κρίση καλπάζει, το τέταρτο κύμα της πανδημίας συνεχίζεται προσθέτοντας νέους νεκρούς και ταυτόχρονα,

η ακρίβεια στα είδη πρώτης ανάγκης φέρνει νέους γύρους φτώχειας και εξαθλίωσης. Όσον αφορά στην εκπαίδευση, η επικίνδυνη κυβέρνηση της ΝΔ ετοιμάζεται να ολοκληρώσει τον στραγγαλισμό της, με έναν νέο Νόμο Πλαίσιο (διάλυση των πτυχίων, κατάργηση των τμημάτων και συγχώνευσή τους σε σχολές, περαιτέρω μείωση της χρηματοδότησης, συμβούλια διοίκησης κ.ά.), με τελικό σκοπό την επιβολή διδάκτρων και τη λειτουργία των ιδρυμάτων με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Η ΣΣΠ παλεύει με όλες τις δυνάμεις, μέσα από ένα πρόγραμμα αγώνων που βασίζεται στην αυτοοργάνωση, την ενότητα στη δράση, την υιοθέτηση των πιο μαχητικών μορφών πάλης. Για το ζωντάνεμα και την επαναλειτουργία των φοιτητικών συλλόγων προς μια αγωνιστική και μαχητική κατεύθυνση. Σύλλογοι που θα είναι εργαλεία για την οργάνωση αγώνων, ώστε να υπερασπιστούμε την δημόσια δωρεάν παιδεία, τα δημοκρατικά και εργασιακά μας δικαιώματα. Η ενίσχυση - στήριξη της ΣΣΠ από την νεολαία και τους φοιτητές αποτελεί εχέγγυο για την προετοιμασία ενός αγώνα διάρκειας, με καλύτερους όρους, απέναντι στον νέο Νόμο Πλαίσιο αλλά και συνολικά απέναντι στις άθλιες και επικίνδυνες πολιτικές της κυβέρνησης Μητσοτάκη και των υπόλοιπων μνημονιακών.

Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών Αποτελέσματα εκλογών στους καθηγητές

Ολοκληρώθηκαν οι εκλογές για ανάδειξη Διοικητικών Συμβουλίων (ΔΣ) σε 50 από τις 86 ΕΛΜΕ (πρωτοβάθμια σωματεία καθηγητών). Οι εκλογές έγιναν μετά από δύο χρόνια (αντί ενός) λόγω της πανδημίας. Η κυβέρνηση φρόντισε να επιβάλλει ένα ιδιότυπο συνδικαλιστικό lockdown σε όλα τα σωματεία, δίνοντας συνεχόμενες παρατάσεις της θητείας των ΔΣ. Στόχος της ήταν, με πρόσχημα την πανδημία, να «βάλει στο γύψο» τα σωματεία έτσι ώστε να τσακίσει τις αντιστάσεις στα αλλεπάλληλα βάρβαρα αντεργατικά μέτρα της, να δώσει χείρα βοήθειας στα κυβερνητικά συνδικαλιστικά στελέχη να διατηρήσουν τις θέσεις τους αλλά και να οδηγήσει τα σωματεία σε εκλογές μέσα στο 2022 όπου θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα και ηλεκτρονικής ψήφου, ηλεκτρονικά μητρώα κ.ά. με βάση το νόμο Χατζηδάκη. Έτσι, αρνήθηκε να χορηγήσει συνδικαλιστική άδεια στα εκπαιδευτικά σωματεία προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις εκλογολογιστικές συνελεύσεις και τις εκλογές τους.

Η Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών ζητούσαμε να γίνουν οι εκλογές από την Άνοιξη του 2021, όταν άνοιξαν τα σχολεία και τα επιδημιολογικά δεδομένα ήταν σαφώς καλύτερα, γιατί θεωρούσαμε: α) ότι οι συσχετισμοί μέσα στα ΔΣ δεν αποτυπώνουν τις διαθέσεις των εκπαιδευτικών (ήταν η περίοδος που είχαμε αρνηθεί την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων με συμμετοχή 95% στην απεργία - αποχή) και β) ότι οι μόνοι που μπορούν να μας εκλέγουν είναι οι συνάδελφοί μας και όχι να μας διορίζουν η κυβέρνηση και τα δικαστήρια. Όμως συναντήσαμε την άρνηση των δυνάμεων της ΔΑΚΕ, των ΣΥΝΕΚ και του ΠΑΜΕ, οι οποίες με διαφορετικά προσχήματα η καθεμία, ήθελαν να παρατείνουν τη θητεία των εαυτών τους!

Έτσι οδηγηθήκαμε στις εκλογές τον Δεκέμβρη του 2021 με τα επιδημιολογικά δεδομένα να είναι σε άσχημη κατάσταση. Αυτό μαζί με τα αντικειμενικά προβλήματα που δημιουργήσε η μη χορήγηση συνδικαλιστικής άδειας, οδήγησε σε μεγάλη πτώση συμμετοχής στις εκλογές. Όμως μεγάλο κομμάτι της αποχής οφείλεται και στη μεγάλη πτώση της ΔΑΚΕ, που χρεώνεται την επιλογή της να στηρίζει ανοικτά τις επιλογές της κυβέρνησης και να υπονομεύσει ευθέως τον αγώνα ενάντια στην αξιολόγηση και την απεργία - αποχή. Επίσης η αποχή οφείλεται και στην απογοήτευση που έσπειρε στους εκπαιδευτικούς η προδοσία των ΣΥΝΕΚ μετά την απόφαση των δικαστηρίων για την απεργία - αποχή και τη συμπόρευσή τους στο θέμα της αξιολόγησης με ΔΑΚΕ και ΠΕΚ.

Η ΔΑΚΕ παρουσιάζει μεγάλη απώλεια ψήφων, πτώση κατά 5,4%, και χάνει 24 έδρες. Σε όλες σχεδόν τις ΕΛΜΕ τα ψηφοδέλτια της είναι αποδυναμωμένα, ενώ σε κάποιες ΕΛΜΕ (Ε' Θεσσαλονι-

κης) επέλεξαν να μην κατέβουν και σαμποτάρισαν με κάθε τρόπο τις εκλογές, φοβούμενοι την εκλογική κατάρρευση.

Οι ΣΥΝΕΚ μετά τη θεαματική πτώση που εμφάνισαν πριν 5 χρόνια (έχασαν το 60% των ψήφων τους), πέφτουν σε ψήφους αλλά αυξάνουν τα ποσοστά τους κατά 2% και παίρνουν 6 επιπλέον έδρες. Πέφτει στο κενό η προσπάθειά τους να εμφανίζονται σαν η μόνη «αριστερή» παράταξη που κάνει «ρεαλιστική» αντιπολίτευση.

Η ΠΕΚ συνεχίζει την ελεύθερη πτώση της, χάνοντας 1 έδρα και 0,6% και αδυνατεί να ανασυγκροτηθεί, παρά τις προσπάθειες επανασυσπείρωσης που επιχειρεί το ΠΑΣΟΚ μετά το θάνατο της Γεννηματά και το συνέδριό του.

Η Αγωνιστική Συσπείρωση (ΠΑΜΕ) συνολικά κερδίζει 8 έδρες και ανεβάζει το ποσοστό της κατά 1,9%. Όμως καθλώνεται ή εμφανίζει σημαντικές απώλειες σε ΕΛΜΕ που δεν εμφάνισε κανένα ουσιαστικό σχέδιο αγώνα για την συνέχιση της απεργίας - αποχής, μετά το ξεπούλημα από την συνδικαλιστική γραφειοκρατία.

Οι Παρεμβάσεις (ΑΝΤΑΡΣΥΑ, Μ-Λ ΚΚΕ, ΛΑΕ, Αναμέτρηση κ.ά) διατηρούν τις ψήφους τους και αυξάνουν τα ποσοστά τους κατά 4,8%, ενώ κερδίζουν 20 έδρες.

Η Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών (όπου παρεμβαίνουμε) καταγράψαμε ποσοστιαία άνοδο κατά 6,34% (19,29% από 12,954%

	Ε' ΕΛΜΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ			Α' ΕΛΜΕ ΘΕΣΣ/ΚΗΣ		
	ΨΗΦΟΙ	%	ΕΔΡΕΣ	ΨΗΦΟΙ	%	ΕΔΡΕΣ
ΔΑΚΕ (ΝΔ)	0 (435)	0 (31,80)	0 (2)	59 (139)	19,16 (22,03)	2 (2)
ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (ΑΝΤΑΡΣΥΑ κ.ά.)	405 (425)	51,07 (31,07)	4 (2)	45 (45)	14,61 (7,13)	1 (1)
ΕΣΑΚ-ΔΕΕ (ΠΑΜΕ - ΚΚΕ)	131 (206)	16,52 (15,06)	1 (1)	79 (183)	25,65 (29)	2 (3)
ΣΥΝΕΚ	121 (125)	15,26 (9,14)	1 (1)	53 (137)	17,21 (21,71)	2 (2)
ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ των ΕΚΠ/ΚΩΝ (ΟΚΛΕ)	68 (84)	8,58 (6,14)	1 (1)	33 (39)	10,71 (6,81)	1 (0)
ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ (ΚΚΕ-ΜΛ)	36 (63)	4,54 (4,61)		14 (20)	4,55 (3,17)	
ΠΕΚ (ΚΙΝΑΛ)	32 (30)	4,04 (2,19)		25 (64)	8,12 (10,14)	1 (1)
ΛΕΥΚΑ	21 (40)					
ΑΚΥΡΑ	9 (19)			9 (33)		
ΣΥΝΟΛΟ	823 (1427)		7	317 (664)		9

Δύο χρόνια πανδημίας και το μαρτύριο συνεχίζεται...

Συμπληρώνουμε δύο έτη, 290 εκατ. κρούσματα κόβιντ και 5,5 εκατ. θανάτους παγκοσμίως, από τις μέρες που ανακοίνωσε ο ΠΟΥ τα ανησυχητικά νέα, για ένα άγνωστης αιτίας «ξέσπασμα πνευμονίας στη Πουχάν της Κίνας». Η «χρονιά των λοκντάουν» και η «χρονιά των εμβολίων» που ακολούθησαν, κάθε άλλο παρά προετοίμασαν μία λήξη της πανδημίας την φετινή χρονιά ή την μετατροπή της από πανδημία με φονικά κύματα για την δημόσια υγεία, σε μια διαχειρίσιμη ενδημική ασθένεια. Με άλλα λόγια, ακόμα κι αν όλη η επιστημονική κοινότητα συναίνει πως η πανδημία κάποια στιγμή θα τελειώσει, βλέπει αυτό το χρονικό σημείο να απομακρύνεται διαρκώς με την έλευση όλο και πιο μεταδοτικών μεταλλάξεων όπως αυτή της Όμικρον. Αυτή, μόλις μέσα σε 60 μέρες κατάφερε να εξαπλωθεί σε 115 χώρες, να επικρατήσει σε πολλές και να εξασθενήσει την ισχύ τουλάχιστον 2 διαδομένων εμβολίων, ενώ συνιστά σημαντική πρόκληση για την αντοχή των συστημάτων υγείας σε όλες τις χώρες.

Οι απανωτές μεταλλάξεις που ανοίγουν σήμερα πολλαπλά μέτωπα στην διαχείριση της πανδημίας, δεν είναι κάτι που δεν μπορούσαμε να προβλέψουμε ή να αποφύγουμε με την δίκαιη κατανομή των εμβολίων σε όλες τις χώρες του κόσμου. Αποτελεί και σήμερα ένα ορθολογιστικό επιχείρημα, πέρα από διεθνιστικό αίτημα του εργατικού κινήματος, απέναντι στις ιμπεριαλιστικές χώρες που δεσμεύουν την πλειοψηφία των

παραγόμενων δόσεων των εμβολίων. Οι υποσχέσεις των κυβερνήσεων είναι παχιές, αλλά τα αποτελέσματα ισχνά εφόσον οι χώρες χαμηλού εισοδήματος, σύμφωνα με την Guardian, έχουν εμβολιάσει μόλις το 8% του πληθυσμού τους και κατ' επέκταση η πλειοψηφία των μεταλλάξεων προέρχεται και θα συνεχίσει να προέρχεται από αυτήν «την σκοτεινή πλευρά της σελήνης».

Ως δεύτερη βασική αιτία για την αδυναμία του περάσματος της πανδημίας στην ενδημική φάση, εντοπίζεται η μη ενίσχυση των συστημάτων υγείας στην συντριπτική πλειοψηφία των χωρών. Αποτελεί επιλογή των νεοφιλελεύθερων κυβερνήσεων παγκοσμίως, παρά τις συνεχείς επικριτικές συστάσεις του ΠΟΥ για το αντίθετο. Η ενίσχυση των συστημάτων υγείας ούτε «καμουφλάρουν το πρόβλημα που θα ξαναβγεί στην επιφάνεια», ούτε είναι κάποια πολυτέλεια που βαφτίζεται ανάγκη τεχνηέντως. Τα ποσοστά των θανάτων προς τις νοσηλείες, η διαθεσιμότητα σε προσωπικό, εξοπλισμό και θεραπείες θα κρίνουν με απόλυτο τρόπο αν η πανδημία της κόβιντ θα περάσει ή όχι σε ένα ακίνδυνο στάδιο. Άλλωστε περισσότερο από ποτέ σήμερα τα ίδια τα συστήματα υγείας αδυνατούν να παρέχουν ολοκληρωμένη και αποτελεσματική φροντίδα της υγείας του πληθυσμού για όλες τις υπόλοιπες νόσους, δημιουργώντας ένα πολύ πιο εύφορο έδαφος για την επέλαση της πανδημίας.

Στην χώρα μας πληρώνονται οι εγκληματικές πολιτικές της κυβέρνησης Μητσο-

τάκη και, για πολλούς συνεχόμενους μήνες βρίσκεται «στην εντατική», εμφανίζοντας όλα τα παραπάνω προβλήματα μεγεθυμένα. Ενδεικτικά από τους 21.000 θανάτους, το 77% συνέβησαν μέσα στο '21, ενώ από τα 1,34 εκατ. συνολικών κρουσμάτων, φέτος εντοπίστηκε το 90%! Πριν καν την κορύφωση του σημερινού κύματος, σε διάστημα 3 ημερών ξεπερνιέται ο αριθμός κρουσμάτων ολόκληρης της χρονιάς του '20, 2.000 υγειονομικοί νοσούν, ο μέσος αριθμός των νοσηλείων αυξάνεται καθημερινά και την ίδια στιγμή το ενδεχόμενο λοκντάουν φαντάζει τόσο απαραίτητο όσο και παραφροσύνη για την οικονομία.

Ο μόνος σκληρός δείκτης που μένει καθηλωμένος σε ένα συγκεκριμένο σημείο, είναι ο ημερήσιος αριθμός των διασωληνωμένων, από την στιγμή που δεν έχει υπάρξει λειτουργία περισσότερων ΜΕΘ ή διορισμός προσωπικού. Σύμφωνα με την ΠΟΕΔΗΝ, οι μακροσκελείς λίστες αναμονής για τις ΜΕΘ (μ.ο. πάνω από 200 ασθενείς) και η διαλογή ασθενών, έχουν ανεβάσει την θνητότητα των νοσηλευόμενων και έχουν οδηγήσει τα νοσοκομεία σε πλήρη κατάρρευση. Η έκθεση Τσιόδρα - Λύτρα, ακόμα κι αν όντως δεν αποκάλυψε πολλά παραπάνω από αυτά που υποστήριζαν για καιρό οι υγειονομικοί και ρίχνονταν στην πυρά της ιεράς εξέτασης (βλ. υπόθεση Καταραχιά), όπως ότι η διασωλήνωση εκτός ΜΕΘ δίνει τις μισές πιθανότητες επιβίωσης ή ότι η θνητότητα της περιφέρειας είναι διπλάσια από αυτήν

της πρωτεύουσας και μεγαλύτερη για τους φτωχούς απ' ότι σε όσους έχουν «άριστες» τσέπες, αποκάλυψε τα συνειδητά ψεύδη και εγκλήματα που έχει διαπράξει η κυβέρνηση αρνούμενη να ενισχύσει το ΕΣΥ. Ακόμη, ο εξευτελισμός του επιστημονικού λόγου στα στόματα των χυδαίων νεοφιλελεύθερων, δείχνει ότι όχι μόνο δεν ενισχύει η κυβέρνηση αλλά συνειδητά υπονομεύει όλες τις προσπάθειες για αύξηση του εμβολιασμού ή για τήρηση των μέτρων για την προστασία της κοινωνίας.

Μπροστά μας ανοίγεται μια περίοδος με ακόμα πιο ανεξέλεγκτες διαστάσεις για την διαχείριση της πανδημίας, από την στιγμή που είμαστε πρώτοι στον κόσμο σε ποσοστό κρουσμάτων ανά εκατ. πληθυσμού, τα υγειονομικά μας πρωτόκολλα είναι πιο χαλαρά από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, τα διαγνωστικά τεστ είναι δυσχερέτα ή αποτελούν είδη πολυτελείας και το ΕΣΥ έχει ξεπεράσει από καιρό τα όριά του. Η ανοχή των κυβερνητικών «λύσεων» και πολιτικών είναι μεγαλύτερος παραλογισμός κι από τις ίδιες. Αντί για ενίσχυση του ΕΣΥ έχουμε συνολικά 1,4 δισ. μείωση των δαπανών για την υγεία και σημαντική μείωση του προσωπικού του. Για τους εργαζόμενους, τη νεολαία και τους φτωχούς αποτελεί ζήτημα ζωής και θανάτου η ενίσχυση της δημόσιας υγείας και η προστασία του δημόσιου χαρακτήρα της. Με μαχητικούς αγώνες, με την οργάνωση και την αλληλεγγύη μας, να τους διώξουμε και να επιβάλλουμε τις ανάγκες μας.

■ Νάντια Τζώρτζη

2021: Χρονιά ορόσημο για την υποχώρηση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού

Το 2021 ήταν η χρονιά που η όξυνση των αντιφάσεων που πυροδοτήθηκαν από την πανδημία Covid-19 άρχισαν να εκδηλώνονται και σε πολιτικό επίπεδο, με την ίδια την πανδημία να συνεχίζει να αποτελεί αποσταθεροποιητικό παράγοντα και καταλύτη για την όξυνση των αντιφάσεων του καπιταλιστικού συστήματος, όπως όλα δείχνουν και μέσα στο 2022.

Εξέλιξη της Covid-19

Περίπου 5,45 εκατ. άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους από την αρχή της πανδημίας, εκ των οποίων κάτι λιγότερο από 4 εκατ. μέσα στο 2022. Δεν είναι τυχαίο ότι πρώτες σε νεκρούς παγκοσμίως και παρά την αλλαγή του αρνητή Τραμπ στη θέση της προεδρίας από τον Μπάιντεν, παραμένουν οι ΗΠΑ. Όπως δεν είναι τυχαίο ότι οι χώρες που ακολουθούν είναι οι Βραζιλία και Ινδία, πράγμα που δείχνει ότι η πανδημία έχει χτυπήσει πιο σκληρά τις χώρες όπου οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές και η αυταρχική διακυβέρνηση που τον συνοδεύει έχουν μετατρέψει την δωρεάν δημόσια υγεία σε άγνωστη λέξη και τα δικαιώματα των εργαζομένων σε έννοιες υπό διωγμό. Σε τελική ανάλυση και παρά την διάδοση του εμβολίου μέσα στην χρονιά είναι και πάλι η καπιταλιστική ασυδοσία – τα κέρδη μιας χούφτας πολυεθνικών του φαρμάκιου – που, αποκλείοντας από το εμβόλιο τεράστιο αριθμό φτωχών και εξαθλιωμένων μαζών στις πιο φτωχές περιοχές του πλανήτη, επιτρέπουν την δημιουργία νέων μεταλλάξεων οι οποίες αχρηστεύουν σε μεγάλο βαθμό τα υπάρχοντα εμβόλια.

Παγκόσμια οικονομία

Μετά την ιστορική καθίζηση - ύφεση του 2020, ήταν αναμενόμενη η αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας το 2021, η οποία όμως έγινε αρκετά αδύναμη και με πολύ ασταθή χαρακτήρα, χωρίς να ξεπεράσει αυτήν του 2019. Τρεις κύριοι παράγοντες επιδρούν αυτή τη στιγμή στο βάθεμα της δομικής κρίσης της παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομίας:

α) Η αδυναμία αποκατάστασης πλήρους λειτουργίας της παραγωγής και της ομαλής ροής του διεθνούς εμπορίου.

β) Ο «στασιμοληθωρισμός», δηλαδή αδύναμοι ή τελματωμένοι ρυθμοί ανάπτυξης ενώ αυξάνονται οι τιμές, λόγω της κρίσης (χαμηλές προσδοκίες κέρδους και παραγωγικές επενδύσεις) και των πολιτικών «ποσοτικής χαλάρωσης», που έχουν αυξήσει την κερδοσκοπία του μεγάλου κεφαλαίου στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις διεθνείς αγορές.

Η επιλογή ανάμεσα στην ανάγκη χαλιναγώγησης του πληθωρισμού και από την άλλη, οι κίνδυνοι παροξυσμού της κρίσης αν σταματήσει η διασωλήνωση της παγκόσμιας οικονομίας, προκαλεί οξύ πονοκέφαλο στα αστικά επιτελεία. Οι συγκρούσεις γύρω απ' αυτό το θέμα δημιουργούν διαιρέσεις, που δυσκολεύουν την διαχείριση της κρίσης από τα αστικά και ιμπεριαλιστικά επιτελεία, με χαρακτηριστική την μόνιμη παράλυση των διεθνών οργανισμών ή συναντήσεων.

γ) Η τεράστια άνοδος όλων των χρεών, δημόσιων και ιδιωτικών, κάνει ορατό τον κίνδυνο ενός τσουνάμι χρεοκοπιών κρατών, επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Η πλήρης αποτυχία έστω περιορισμού

της πανδημίας οξύνει τα παραπάνω προβλήματα και συνεπάγεται επιδείνωση της οικονομικής κρίσης.

Ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί και υποχώρηση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού

Η ενίσχυση της Κίνας σε βάρος των παραδοσιακών ιμπεριαλιστών συνεχίζεται, ιδιαίτερα όσο ενισχύονται οι στρατηγικοί δεσμοί της με τη Ρωσία. Στο εσωτερικό της μεγαλώνουν οι πιέσεις, οικονομικές και κοινωνικές, που η εκτόνωσή τους μέσω της επέκτασης προς το εξωτερικό δυσκολεύει λόγω της όξυνσης του ανταγωνισμού της με τις ΗΠΑ και τους παραδοσιακούς ιμπεριαλιστές. Παρόλ' αυτά πέρασε την τεράστια δοκιμασία της πανδημίας με επιτυχία ή τουλάχιστον πολύ επιτυχέστερα από τους παραδοσιακούς ιμπεριαλιστές και τις υπόλοιπες BRICS. Τα προβλήματα που εκδηλώθηκαν μέσα στο 2021 θα διαδραματίσουν καιρίο ρόλο και στο μέλλον: υψηλό χρέος,

ενίσχυση κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων, όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, αυξανόμενη ανάγκη ρύθμισης της οικονομίας από την γραφειοκρατία. Πάντως για την ώρα, λόγω διαφοροποίησης από το κυρίαρχο νεοφιλελεύθερο μοντέλο, τα διατηρεί υπό έλεγχο, και δεν δείχνουν αρκετά ώστε να σταματήσουν την αλλαγή των συσχετισμών σε βάρος των δυτικών ιμπεριαλιστών.

Το 2021 όμως είναι χρονιά ορόσημο για την εκδήλωση της υποχώρησης του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού με εκρηκτικό τρόπο. Το ρεκόρ ψήφων που πήραν τα δύο κύρια αστικά κόμματα στις προεδρικές εκλογές του 2020 δεν μπόρεσε να καλύψει την ιστορικών διαστάσεων πολιτική κρίση που αποκαλύφθηκε με την εισβολή στο Καπιτώλιο στις 6 Γενάρη, δείχνοντας το βάθος της σύγκρουσης ανάμεσα στις αντιμαχόμενες μερίδες της αμερικανικής ιμπεριαλιστικής μπουρζουαζίας αλλά και το βάθος της ταξικής σύγκρουσης. Συγκρότησε το κίνημα MAGA στην πολιτική σκηνή των ΗΠΑ ως ένα ιδιόμορφο ακροδεξιό μόρφωμα που θα συνεχίσει να αποσταθεροποιεί το αστικό πολιτικό σύστημα των ΗΠΑ.

Αν όμως η 6η Γενάρη ήταν ημερομηνία σταθμός για το εσωτερικό των ΗΠΑ, η 17η Αυγούστου, ημέρα κατάληψης της Καμπούλ από τους Ταλιμπάν, ήταν η ημερομηνία σταθμός για τον πλανήτη. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός υπέστη μία ταπεινωτική ήττα στον πιο μακροχρόνιο (20 χρόνια) και πολυέξοδο πόλεμο που έχει πραγματοποιήσει. Ήττα που μπορεί να συγκριθεί μόνο με εκείνη του Βιετνάμ και οι επιπτώσεις της οποίας θα καθορίσουν τους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς και την ταξική πάλη σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του

πλανήτη τα επόμενα χρόνια.

Οι ΗΠΑ φυσικά θα παραμείνουν μια τρομακτική και απειλητική για τους εργαζόμενους και τους λαούς υπερδύναμη, όπως δείχνουν και οι πρόσφατες εξελίξεις στην Ουκρανία, αλλά θα είναι επικεντρωμένες στην υπεράσπιση των ιδιαίτερων συμφερόντων τους, αδύναμες να πετύχουν συνολικές διευθετήσεις, να επιβάλουν τις επιλογές τους, σταθερές συμμαχίες, μια διεθνή «τάξη πραγμάτων». Το αποτέλεσμα είναι μια ιδιαίτερα ρευστή και επικίνδυνη κατάσταση, ή εντελώς αποσταθεροποιημένη και χασοτική, σε πολλά μέτωπα.

Παγκόσμιο εργατικό κίνημα

Το 2021 ήταν η χρονιά που για τα καλά έσπασε ο γύψος που επικράτησε πρόσκαιρα λόγω της πανδημίας στο πρώτο μισό του 2020.

Ήταν η χρονιά που εκτός από την υποχώρηση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού με εκρηκτικό τρόπο εκδηλώθηκε και ένα κύμα αγώνων του αμερικάνικου εργατικού κινήματος με ένα

παρατεταμένο απεργιακό κύμα το επονομαζόμενο Striketober, που άρχισε να εκδηλώνεται από τα μέσα του 2021 και κορυφώθηκε τον Οκτώβρη - Νοέμβρη με πάνω από 20 μεγάλες απεργίες, ενώ κάποιες συνεχίζονται μέχρι και τις πρώτες μέρες του 2022.

Αγώνες και σημαντικές κινητοποιήσεις υπήρξαν και στην ΕΕ, με αρκετές διάσπαρτες και ασύνδετες δυστυχώς μεταξύ τους απεργίες κι εργατικές κινητοποιήσεις σε Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία κ.ά. Σημαντικές κινητοποιήσεις όμως πραγματοποιήθηκαν και ενάντια στην καταστολή και την περιστολή των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Πιο συγκεκριμένα, στη Γαλλία πραγματοποιήθηκαν μεγάλες κινητοποιήσεις στις αρχές του χρόνου ενάντια στον «νόμο καθολικής ασφάλειας» όπως και στην Μ. Βρετανία ενάντια σε αντίστοιχο νόμο με μεγάλες κινητοποιήσεις στο Λονδίνο και το Μπρίστολ παρά τις απαγορεύσεις λόγω πανδημίας.

Στην Βόρεια Αφρική, η φωτιά της Αραβικής Άνοιξης μια δεκαετία μετά φαίνεται πολύ δύσκολο να σταματήσει να αναζωπυρώνεται. Στην Τυνησία τον Ιούνιο, οι νεολαίοι, οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα βγήκαν για άλλη μια φορά στους δρόμους για να παλέψουν εναντίον της αστυνομικής βίας μετά την δολοφονία νεαρού από την αστυνομία. Στο Σουδάν, οι μάζες και το 2021 ξανά και ξανά παρά το τίμημα της αιματηρής καταστολής έβαλαν φρένο στις επεμβάσεις του στρατού στην πολιτική ζωή.

Στην Ασία, εκεί που χτυπά σήμερα η καρδιά της εργατικής τάξης επίσης δεν έλειψαν σημαντικοί αγώνες. Στην Μιανμάρ παρά την εγκαθίδρυση στρατιωτικής χούντας τον Φλε-

βάρη, εργαζόμενοι και νεολαία συνέχισαν για μήνες την ηρωική μάχη για την ανατροπή της, σε δρόμους, εργοστάσια και χώρους δουλειάς, πληρώνοντας βαρύ φόρο αίματος. Στην αντίσταση πρωτοστάτησαν οι εργαζόμενοι (με μεγάλη συμμετοχή γυναικών) με μαζικές και άγριες απεργίες, οι μαθητές και η νεολαία και, σε έναν βαθμό και οι εθνικές μειονότητες που καταπιέζονται από την κεντρική κυβέρνηση εδώ και δεκαετίες. Στην Ινδία, μια εξέγερση αγροτών ξεκίνησε σχεδόν σε όλη την αγανή χώρα τον Αύγουστο του 2020 με κινητοποιήσεις, απεργίες, αποκλεισμούς δρόμων και σκληρές συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής θρηλώντας εκατοντάδες νεκρούς. Επί έναν χρόνο βρισκόταν σε κινητοποιήσεις και, τελικά η επιμονή και η αποφασιστικότητα έφεραν την νίκη με την απόσυρση των νόμων.

Στην Α. Αμερική, στην οποία οι ΗΠΑ επιδιώκουν να ανακτήσουν τον έλεγχο τους ενάντια στη Κίνα, οι μάζες το 2021 βγήκαν στο προσκήνιο. Οι αλλαγές που είχαν προηγηθεί στο Μεξικό και στη Βολιβία έδειχναν τις διαθέσεις των μαζών αλλά και τις δυσκολίες για τον σχεδιασμό των ΗΠΑ. Η αμοραλιστική διαχείριση της πανδημίας και η απάνθρωπη νεοφιλεύθερη διαχείριση της οικονομίας από τους διάφορους κλώνους του Τραμπ και τους ούλτρα νεοφιλελεύθερους, προκάλεσε μία σειρά αλλαγών κυβερνήσεων, σκληρών αγώνων και εξεγέρσεων. Έτσι τον Μάρτη στις προεδρικές εκλογές του Εκουαδόρ, οι μάζες τιμώρησαν τον δοτό των ΗΠΑ, Μορένο και εξέλεξαν τον Αραούζ, που δεσμεύτηκε ότι δεν θα εκτελέσει τους όρους του ΔΝΤ και θα πραγματοποιήσει δημόσιες επενδύσεις. Στο Περού, οι μάζες εξέλεξαν τον αριστερό Καστίγιο με 50,12%, ενάντια στην νεοφιλελεύθερη Φουτζιμόρι (49,8%), κόρη του πρώην δικτάτορα, Αλμπέρτο Φουτζιμόρι τον Ιούνιο μετά από μία παρατεταμένη περίοδο πολιτικής κρίσης και τις μαζικές διαδηλώσεις και συγκρούσεις του 2020. Στις ενδιάμεσες εκλογές του Νοεμβρίου στην Αργεντινή, οι αστικές δυνάμεις (ούλτρα νεοφιλελεύθερες και περονικές) γνώρισαν σημαντική υποχώρηση, ενώ το εκλογικό μέτωπο FIT στο οποίο συσπειρώνονται οι κύριες τροτσικιστικές δυνάμεις πραγματοποίησε ιστορική επίδοση με 1.373.548 ψήφους και καταγράφεται σαν τρίτη δύναμη. Στην Χιλή, στην εκπονή του χρόνου, οι εργαζόμενες και φτωχές μάζες της χώρας εξέλεξαν τον αριστερό Μπόριτς έναντι του ακροδεξιού Καστ, μετά από σχεδόν 2 χρόνια τεράστιων μαχητικών αγώνων με πολλούς νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες προκειμένου να απαλλαγούν από το Σύνταγμα – νεοφιλελεύθερη χολέρα, που κληροδότησε η αμμοσταγής δικτατορία του Πινοσέτ. Στην Βραζιλία, σημαντικές διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν σε αρκετές φάσεις μέσα στο 2021. Αφορμή, οι χιλιάδες νεκροί από την (μη) διαχείριση της πανδημίας και τα οικονομικά σκάνδαλα που καθιστούν και τον ίδιο τον Μπολσονάρο υπόλογο στη δικαιοσύνη, σε συνδυασμό με την απαλλαγή του ηγέτη του ΡΤ Λούλα από τις κατηγορίες, δείχνουν ότι οι μέρες του πιο πιστού κλώνου του Τραμπ στην προεδρία είναι μετρημένες. Ακόμη και στο προκεχωρημένο φυλάκιο των ΗΠΑ στην υποήπειρο, την Κολομβία, στις 28 Απριλίου πανεθνική απεργία εξελίχθηκε σε μεγάλη λαϊκή εξέγερση που κορυφώθηκε μέσα στο καλοκαίρι και ανά περιόχες συνεχίστηκε ως τον Σεπτέμβρη παρά την ανάπτυξη στρατού στα κύρια προπύργια της εξέγερσης.

■ Δημήτρης Γκιώρκας

Χρονιά της «νέας κανονικότητας»: φτώχεια, ακρίβεια, καταστολή

■ Θεοδωρούλου Σοφία

Παράλυτος ο ελληνικός καπιταλισμός

Το 2021, δεύτερη διαδοχική χρονιά της πανδημίας και μετά από 11 χρόνια μνημονίων, αφήνει τον ελληνικό καπιταλισμό παράλυτο. Η αύξηση του ΑΕΠ ούτε κατ' ελάχιστον δεν αναπληρώνει την εκτίναξη του δημοσίου χρέους κοντά στα 400 δις (236% του ΑΕΠ), την ακήρυχτη χρεοκοπία του τραπεζικού συστήματος, την καταρράκωση βασικών κλάδων και επενδύσεων.

Σωστό πάρτι στήθηκε με τις ιδιωτικοποιήσεις. Είχαμε ξεπούλημα του 49% της θυγατρικής διαχείρισης των δικτύων διανομής ΔΕΔ-ΔΗΕ σε αυστραλιανό fund, πώληση του 100% της ΔΕΠΑ Υποδομών, των ΕΛΠΕ, της Εθνικής Ασφαλιστικής, της γαλακτοβιομηχανίας Δωδώνη, μεταβίβαση του ακινήτου του Ελληνικού στη Lambda Development κ.α.

Ήταν μια χρονιά ακόμη πιο δυσβάσταχτη για τα εργατικά και λαϊκά στρώματα, που είδαν τις τιμές να εκτοξεύονται καθημερινά και ανεξέλεγκτα, οδηγώντας τους δείκτες ανισότητας στην Ελλάδα στα επίπεδα των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης. Η πραγματική ανεργία βρίσκεται σταθερά στο 25%, οι νεόπρωτοι εργαζόμενοι με μισθούς 200-300 ευρώ πολλαπλασιάζονται, περίπου 3 εκατ. οριακά έχουν πρόσβαση σε βασικά αγαθά.

Στο έλεος της πανδημίας

Οι φρούδες ελπίδες που καλλιεργήθηκαν για δήθεν έλεγχο της πανδημίας με την κυκλοφορία των εμβολίων διαψεύστηκαν γρήγορα. Αποδείχτηκε σταδιακά ότι η κυβέρνηση έχει αφήσει τον λαό στο έλεος της πανδημίας, διαιώνοντας με τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές το ΕΣΥ, αδιαφορώντας για τα δεκάδες χιλιάδες κρούσματα και τους εκατοντάδες νεκρούς καθημερινά. Κι ενώ η Ελλάδα καταγράφεται ως η πρώτη «δυτική» χώρα σε θανάτους Covid-19 ανά εκατομμύριο κατοίκων, η κυβέρνηση με προμετωπίδα τον «υποχρεωτικό εμβολιασμό» εξαπολύει νέο πογκρόμ, στοχευμένο ιδιαίτερα ενάντια στους εργαζόμενους, επενδύοντας στον «κοινωνικό αυτοματισμό», ανοίγοντας τον δρόμο για απολύσεις.

Πύκνωμα των κινητοποιήσεων

Με πρόσημα την πανδημία, η κυβέρνηση προσπάθησε να εφαρμόσει, όλο και πιο επιθετικά, το χουντονόμο Χρυσοχοϊδη περί απαγόρευσης των διαδηλώσεων, όπως έγινε στην πρώτη πορεία της χρονιάς στη μνήμη του δολοφονημένου καθηγητή Ν. Τεμπονέρα στην Πάτρα, που εμποδίστηκε από τα ΜΑΤ, αλλά και ενόψει των φοιτητικών κινητοποιήσεων στις 28/1 ενάντια στο εκτρωματικό νομοσχέδιο Κεραμέως-Χρυσοχοϊδη (απαγορεύτηκαν οι συναθροίσεις άνω των 100 ατόμων).

Ωστόσο πύκνωσαν οι κινητοποιήσεις, που αν και δεν αντέστρεψαν τις νεοφιλελεύθερες επιθέσεις, ωστόσο έφθειραν σημαντικά στην κυβέρνηση και καθυστέρησαν σε ένα βαθμό την εφαρμογή των σχεδίων της.

Στις 8/1 ο Δ. Κουφοντίνας ξεκινά απεργία πείνας, με αίτημα να μεταφερθεί στις φυλακές Κορυδαλλού όπως ορίζει ο ίδιος ο νόμος Χρυσοχοϊδη, αλλά η κυβέρνηση με πρωτοφανή εκδικητικότητα τον εξωθεί στη φυσική εξόντωση. Σε αλληλεγγύη κινητοποιήθηκαν χιλιάδες, που είδαν σε αυτό τον αγώνα την υπεράσπιση των δημοκρατικών και στοιχειωδών, ανθρώπινων δικαιωμάτων. Αν και η απεργία έληξε μετά από 66 ημέρες, με το δίκαιο αίτημα να μείνει ανικανοποίητο, ο αγώνας αυτός έσπασε με

μαζικούς όρους το κλίμα τρομοκρατίας, χάρη στην επίμονη προσπάθεια λίγων πολιτικών δυνάμεων (ανάμεσα τους και η ΟΚΔΕ), κόντρα στη σιωπή των κοινοβουλευτικών ΣΥΡΙΖΑ, ΜΕΡΑ25, ΚΚΕ.

Στις 22/2 τα ΜΑΤ εισέβαλλαν στην **πρυτανεία του ΑΠΘ**, για να σπάσουν τη φοιτητική κατάληψη ενάντια στο νόμο Κεραμέως και την πανεπιστημιακή αστυνομία, δέρνοντας, ρίχνοντας δακρυγόνα και συλλαμβάνοντας 32 φοιτητές, που αφέθηκαν ελεύθεροι, αφού πρώτα τους φόρτωσαν κατασκευασμένες κατηγορίες και πρόστιμα. Θα ακολουθήσει δεύτερη βίαιη εκκένωση στις 11/3.

Στις 7/3 οι οрдές των ΔΙΑΣ εφόρμησαν στην πλατεία της **Ν. Σμύρνης** και άρχισαν να κόβουν πρόστιμα σε εργαζόμενους και νεολαίους, να προσαγάγουν όποιον διαμαρτυρόταν, ενώ ξυλοκόπησαν άγρια έναν νεαρό. Ακολούθησε μια λαϊκή έκρηξη με μαζικότερη διαδήλωση, που ακολουθήθηκε από ανάλογες κινητοποιήσεις σε γειτονίες και πόλεις της χώρας, οδηγώντας τελικά την κυβέρνηση σε αναδίπλωση, αποσύροντας τις οрдές των ΔΙΑΣ από τις πλατείες.

Η **8η Μάρτη** συνέπεσε με τη λαίλαπα καταγγελιών, κυρίως στον αθλητικό και καλλιτεχνικό χώρο, για περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης, που αποκάλυψαν μόνο ένα ελάχιστο μέρος της σαπίλας και διαφθοράς της «υψηλής» κοινωνίας, της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και των τεράτων που αυτή γεννάει.

Ακόμη ένα βήμα στην καταράκωτη της αστικοποιημένης συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας ήταν η μετάθεση της απεργίας της **Πρωτομαγιάς** στην ημέρα αργίας που ορίζει ο νόμος -δηλαδή η ίδια η κυβέρνηση. Όταν μάλιστα από τον περασμένο Οκτώβρη ετοιμαζόταν αρχικά από τον Βρούτση και στη συνέχεια από τον Χατζηδάκη το νέο νομοσχέδιο. Στις 10/6 πραγματοποιείται Γενική Απεργία ενάντια στο αντεργατικό **νομοσχέδιο Χατζηδάκη**, που προωθεί μεγαλύτερη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και κατάργηση του 8ωρου, απελευθέρωση του διευθυντικού δικαιώματος, χτύπημα στα συνδικαλιστικά δικαιώματα και την δράση Σωματείων κλπ.

Η διαδήλωση της **ΔΕΘ** στις 11/9 είχε σημαντική συμμετοχή εργαζόμενων, νέων και φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Συνεπή φιλοκυβερνητική στάση κράτησε η ΓΣΕΕ και το ΕΚΘ, που παρά τον ορυμαγδό αντεργατικών μέτρων δεν κάλεσαν σε διαδήλωση, επικαλούμενοι προσχηματικά την πανδημία.

Στις 18/9 πραγματοποιείται μεγάλη αντιφασιστική πορεία στην επέτειο της **δολοφονίας του Π. Φύσσα**. Μετά το τέλος της, ένστολοι τραμπούκοι κινήθηκαν κόσμο που επέστρεφε από την πορεία, ενώ η ομάδα ΔΡΑΣΗ εισέβαλε στα γραφεία της Λαϊκής Ενότητας.

Στις 23/9 ο αγώνας των εργαζόμενων στην **e-food** λήγει νικηφόρα με την ανακοίνωση της εργοδοσίας ότι θα μετατρέψει όλες τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου σε αορίστου.

Τον Σεπτέμβριο, οι επιθέσεις φασιστικών ομάδων στο συγκρότημα **ΕΠΑΛ Σταυρούπολης** απαντήθηκαν με αντιφασιστικές συγκεντρώσεις, με χιλιάδες μαθητές, φοιτητές, και εργαζόμενους να πλημμυρίζουν τους δρόμους.

Στις 11/10 πάνω από 100.000 απεργοί εκπαιδευτικοί και χιλιάδες διαδηλωτές βροντοφωνάζουν ότι θα συνεχίσουν τον αγώνα ενάντια στην **αξιολόγηση**, παρά τις απειλές για πειθαρχικά και στέρηση μισθού, παρά το σύρσιμο των ομοσπονδιών των εκπαιδευτικών στα δικαστήρια. Δυστυχώς, η απεργία θα κλεί-

σει χάρη στη συνδικαλιστική γραφειοκρατία (ΔΑΚΕ, ΣΥΝΕΚ, ΠΕΚ) που ξεπούλησε απροκάλυπτα την απεργία αποχή.

Στις 24/10 ο 18χρονος Ρομά **Ν. Σαμπάνης** εκτελείται στο Πέραμα από τους «ράμπο» της αστυνομίας στη διάρκεια αστυνομικής καταδίωξης. Την επομένη, τα ΜΑΤ χτυπούν τη διαδήλωση που καλούσαν συλλογικότητες για να καταγγείλουν την στυγνή κρατική δολοφονία. Λίγες μέρες μετά, τα ΜΜΕ γιορτάζουν την απελευθέρωση των δολοφόνων αστυνομικών χωρίς περιοριστικούς όρους, κι ας μην προέκυψε κανένα στοιχείο ότι υπήρχε κίνδυνος ζωής που να δίνει το πρόσχημα σε οποιαδήποτε χρήση οπλισμού.

Δεκάδες χιλιάδες συμμετείχαν στις πορείες στην επέτειο της Εξέγερσης του **Πολυτεχνείου**, δείχνοντας ότι παραμένει χαραγμένη στη συλλογική μνήμη της ελληνικής κοινωνίας και δεν θα ξεριζωθεί από τις αθλιότητες των ακροδεξιών βαμπίρ της κυβέρνησης, όπως ο Άδωνις που ξαναθυμήθηκε τη χουντική προπαγάνδα ότι «δεν υπήρχαν νεκροί στο Πολυτεχνείο».

13 χρόνια μετά την δολοφονία του 15χρονου μαθητή **Αλ. Γρηγορόπουλου** από τον ειδικό φρουρό Κορκονέα, που πυροδότησε μια νεολαίστικη εξέγερση-προάγγελο του παρατεταμένου κοινωνικού πολέμου 2010-12, οι εργαζόμενοι και η νεολαία βρέθηκαν πάλι στους δρόμους στις 6/12 για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην κρατική βία.

Η μεγαλύτερη οικολογική καταστροφή όλων των εποχών

Τον Αύγουστο, τη χώρα σαρώνουν καταστροφικές πυρκαγιές προκαλώντας πρωτοφανή καταστροφή. Το «επιτελικό κράτος» αποδείχτηκε μπάχαλο, όχι μόνο λόγω έλλειψης μέσων και προσωπικού, αλλά και απουσίας οποιουδήποτε σχεδίου. Το έργο κατάσβεσης εγκαταλείπεται, αντικαθίσταται με γενικευμένες εκκενώσεις με μόνο μέλημα τον περιορισμό των θυμάτων. Αποτέλεσμα να γίνουν στάχτη πάνω από 1,3 εκ. στρέμματα δασικών εκτάσεων, χιλιάδες κατοικίες, δεκάδες χωριά.

Κλιμάκωση του ρατσισμού

Επιδεινώθηκε η ρατσιστική, εγκληματική στάση της ΕΕ και της ελληνικής κυβέρνησης. Εν μέσω πανδημίας συνεχίστηκε η αθλιότητα των στρατοπέδων συγκέντρωσης, οι παράνομες επαναπροωθήσεις, η άρνηση παροχής ασύλου και δικαιωμάτων. Η ακροδεξιοκέντρω κυβέρνηση Μητσοτάκη καλλιεργεί την ξενοφοβία και τον ρατσισμό, ως συμπλήρωμα του αστυνομικού κράτους, εργαλείο για να διαρέσουν την εργατική τάξη. Σήμερα, μπορεί η ΧΑ να βρίσκεται σε διάλυση χάρη στους αγώνες των εργαζόμενων και της νεολαίας, όμως το «έργο» της ΧΑ και του φασισμού έχει αναλάβει η ούλτρα νεοφιλελεύθερη και αντιδραστική κυβέρνηση της ΝΔ, που άλλωστε σιγά-σιγά αποφυλακίζει τα στελέχη της ΧΑ.

Μεγαλύτερη εμπλοκή στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους

Η πολεμοκάπηλη εξωτερική πολιτική της κυβέρνησης εμπλέκει τον ελληνικό λαό στα επικίνδυνα σχέδια των δυτικών ιμπεριαλιστών.

Βαθαίνοντας τη συνεργασία του αντιδραστικού άξονα, με τον δικτάτορα της Αιγύπτου Σίσι, τον σφαγέα σιωνιστή Νετανιάχου και άλλα σκοταδιστικά και αντιδραστικά καθεστώτα όπως της Σ. Αραβίας και των ΗΑΕ, που αιματοκυλούν κάθε τόσο τους λαούς της ΝΑ Μεσογείου και Μέσης Ανατολής.

Επομένως, η ελληνική κυβέρνηση είναι συνένοχη για τους βομβαρδισμούς και το πογκρόμ που εξαπέλυσε η σιωνιστική κυβέρνηση του Ισραήλ στα μέσα Μάη αιματοκυλώντας για άλλη μια φορά τους Παλαιστίνιους. Στις διαδηλώσεις σε πολλές πόλεις καταγγέλθηκαν οι ισραηλινοί βομβαρδισμοί και ο αντιδραστικός άξονας Ελλάδας-Ισραήλ-Αιγύπτου.

Η ελληνογαλλική συμφωνία εκμεταλλεύεται τον πρόθυμο ελληνικό καπιταλισμό για την εξυπηρέτηση των πιο βρώμικων συμφερόντων, με θηριώδεις αγορές όπλων, με δέσμευση συμμετοχής όπου υπάρχουν «κοινά συμφέροντα» μεγαλώνοντας τους πολεμικούς κινδύνους.

Στις 14/10, ο ΥΠΕΞ Ν. Δένδιας επισκέφτηκε την Ουάσινγκτον για πενταετή ανανέωση της «Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας» (ΜDCA) με τις ΗΠΑ, με στόχο την μετατροπή σε βάσεις του ΝΑΤΟ όλες τις εγκαταστάσεις των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων.

Μεγαλώνει η πολιτική κρίση

Το 2021 έφυγε έχοντας κλονίσει σοβαρά την κυβέρνηση και την «κυριαρχία» Μητσοτάκη στο εσωτερικό της ΝΔ, κάνοντας εμφανή το αδυνάτισμα της κυβέρνησης αλλά και το εσωτερικό πρόβλημα της ΝΔ. Η «αντιπολίτευση» του ΣΥΡΙΖΑ παραμένει ουσιαστικά ανύπαρκτη, απειλώντας με σοβαρή συρρίκνωση της επιρροής του. Συνολικά, το δίπολο ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ οδεύει προς σημαντική αποδυνάμωση, που μόνο μικρό μέρος της θα καρπωθεί το ΚΙΝΑΛ. Μεγαλώνει έτσι το χάσμα των μαζών με τις αστικές δυνάμεις, δυσκολεύοντας όλες τις πιθανές λύσεις σχετικά με πρόωρες εκλογές και τον σχηματισμό της επόμενης κυβέρνησης.

Στη μνήμη όσων έφυγαν

Δεν ξεχνάμε τους σημαντικούς αγωνιστές και τους σπουδαίους δημιουργούς που έφυγαν από κοντά μας, άφησαν τεράστια παρακαταθήκη στις νεότερες γενιές. Ο μοναδικός ερμηνευτής Αντώνης Καλογιάννης, ο σημαντικός ηθοποιός Ανέστης Βλάχος. Ο σύντροφος Θεολόγος Ψαραδέλλης, που αγωνίστηκε σ' όλη του τη ζωή για την υπόθεση του επαναστατικού μαρξισμού/τροτσκισμού. Ο παγκόσμιος φήμης μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης, με την τεράστια καλλιτεχνική του συνεισφορά σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου. Ο σύντροφος, επαναστάτης Στέργιος Κατσαρός, θαρραλέος αγωνιστής, που ήταν πάντα στην πρώτη γραμμή των αγώνων και πάντα υποχωρούσε από τους τελευταίους, μόνο όταν δε γινόταν αλλιώς.

ΚΙΝΑΛ – Ανδρουλάκης: «Ανανέωση» της χρεοκοπημένης πολιτικής

Οι εκλογές στο ΚΙΝΑΛ και η επικράτηση Ανδρουλάκη πήραν μεγάλη προβολή, παρουσιάστηκαν ως βήμα «ανανέωσης» των αστικών κομμάτων. Τίποτα τέτοιο δεν ισχύει, το αντίθετο μάλιστα, υπογραμμίζεται η βαθύτατη κρίση και παρακμή τους.

Στον α' γύρο (5 Δεκεμβρη) συμμετείχαν 270 χιλιάδες ψηφοφόροι. Αριθμός σημαντικός, αυξημένος σχεδόν 30% από την προηγούμενη διαδικασία το 2017 (όταν είχε εκλεγεί η πρόσφατα αποβιώσασα Γεννηματά). Ο Ανδρουλάκης συγκέντρωσε 37%, ο πρώην πρωθυπουργός Παπανδρέου 28%, ο πρώην υπουργός Λοβέρδος 26% και κάτω από 3,5% οι Χρηστίδης, Γερούλας, Καστανίδης. Ο Ανδρουλάκης πρώτευσε παντού εκτός από τη Δυτική Ελλάδα (περιοχή καταγωγής των Παπανδρέου) και την Αττική (πρωτιά Λοβέρδου). Στον β' γύρο (12 Δεκεμβρη) ψήφισαν σχεδόν 207 χιλιάδες και, απέναντι στον Παπανδρέου, ο Ανδρουλάκης κυριάρχησε απόλυτα με 68%.

Η υποψηφιότητα Παπανδρέου, παρά τη θολούρα που ανασήκωσε, δεν είχε ισχυρές βάσεις. Πρόκειται για πρόσωπο εξαιρετικά φθαρμένο (έως γελοιό), λόγω της εισόδου στα Μνημόνια επί πρωθυπουργίας του και της καταστροφικής διαχείρισης της μεγάλης κρίσης του 2010-12.

Ίδιος και χειρότερος ο Λοβέρδος, πανεπιστημιακός και λυσσασμένος νεοφιλελεύθερος, που καθώς έχει διατελέσει και υπουργός υγείας είναι από τους κεντρικούς κατηγορούμενος στο σκάνδαλο Novartis (αν και οδεύει, και αυτό, σε κουκούλωμα). Ο Λοβέρδος ήταν λαγός μιας κήρυξης πολέμου στον ΣΥΡΙΖΑ και της προετοιμασίας μιας συγκυβέρνησης με το ΚΙΝΑΛ τσόντα της ΝΔ. Αυτά εξηγούν

και την πρωτιά του στην Αττική, στηριγμένη στην ψήφο ανώτερων μικροαστικών στρωμάτων. Τα ΜΜΕ και η αυλή του ίδιου του Μητσοτάκη τον «έσπρωξαν» όσο δεν πάει, στέλνοντας και πολλούς νεοδημοκράτες να τον ψηφίσουν.

Χωρίς να διαφέρει ποιοτικά, ο Ανδρουλάκης, που δεν έχει εκθεθεί ιδιαίτερα (είναι πιο νέος και ευρωβουλευτής) εμφανίστηκε έτσι ως μόνη λύση για μια νέα απόπειρα επιβίωσης του ΚΙΝΑΛ, επιστρατεύοντας και την τρέχουσα «προοδευτική» φρασεολογία των κεντροαριστερών κομμάτων διεθνώς περί μείωσης των ανισοτήτων, δικαίως και πράσινης μετάβασης κ.ο.κ.

Από το 48% στο 5%

Το ΚΙΝΑΛ είναι ό,τι έχει απομείνει από το πάλαι ποτέ κραταιό ΠΑΣΟΚ, που το 1981 είχε έρθει στην εξουσία με το εντυπωσιακό 48% και από τότε για σχεδόν 30 χρόνια, με σχετικά μικρά διαλείμματα, αναδείχτηκε στο κυριότερο κυβερνητικό αστικό κόμμα. Στο δικομματικό σύστημα, αθροιστικά με τη ΝΔ συγκέντρωναν εκλογικά πάνω από 80%. Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, εφάρμοσε σκληρή νεοφιλελεύθερη πολιτική και ακολούθησε την γνωστή πορεία: απώλεια ιδεολογικών και προγραμματικών στοιχείων, μετατροπή σε μηχανισμό εκλογικό και νομής της εξουσίας, σε «λογιστή» των αγορών και του κεφαλαίου, βούλιαγμα σε σκάνδαλα (Ζίμνεν, εξοπλιστικά κ.ά.), διαρκής εσωτερικός φατριασμός, αποσύνδεση από τις λαϊκές μάζες.

Μετά την είσοδο στα Μνημόνια το 2010 και τη συγκυβέρνηση με τη ΝΔ το 2011, η σαρωτική κρίση των αστικών δυνάμεων και η μετεωρική άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ το οδήγησαν στο όριο της διάλυσης (4,7% στις εκλογές

του Ιανουαρίου 2015). Τον Ιούλιο του 2017, μετασηματίστηκε στο ΚΙΝΑΛ με συμμετοχή διαφόρων «κεντροαριστερών» ρεταλιών, που αργότερα αποχώρησαν, εξαφανίστηκαν ή προσχώρησαν σε ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ.

«Διμέτωπος»

Αφού στις εκλογές του Ιουλίου 2019 είχε βελτιώσει λίγο τη θέση του (8,1%), τώρα έδωσε μερικά σημεία ζωής και πήρε μια ακόμα μικρή ανάσα. Οι βασικοί λόγοι είναι οι ίδιοι που σε πολλές χώρες έχουν ενισχύσει την «κεντροαριστερά». Πρώτον, η ωμότητα και αποτυχία των δεξιών και ακροδεξιόκων δυνάμεων του τύπου του Μητσοτάκη (όπως, τηρουμένων των αναλογιών, και των Τραμπ, Μπόλσονάρο, Μέρκελ κ.ά.) μπροστά στην όλο και χειρότερη κρίση του συστήματος. Δεύτερο, η απογοήτευση από τα διάφορα «προοδευτικά» ή ψευτο-αριστερά σχήματα, με κορυφαίο παράδειγμα τον ΣΥΡΙΖΑ. Μετά τη ΝΔ του Μητσοτάκη, η αθλιότητα Τσίπρα φαίνεται να καταφέρει να νεκραναστήσει και το ΚΙΝΑΛ, που ελπίζει σε μια πιο κεντρική θέση στο πολιτικό σκηνικό, αποσπώντας μέρος του ρευστού χώρου του «κέντρου», που σήμερα καταλαμβάνεται κυρίως από τον ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό προϋποθέτει «ίσες αποστάσεις» μεταξύ ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ, καθώς η στοίχιση ιδιαίτερα με τη ΝΔ θα ήταν αυτοκτονική.

Ωστόσο, τα όποια καλά νέα για το ΚΙΝΑΛ τελειώνουν εδώ. Τα υλικά μιας πραγματικής αναγέννησης είναι εξαντλημένα από καιρό. Οι «προοδευτικές» αερολογίες δεν συνιστούν πρόγραμμα και στρατηγική, ούτε βέβαια εναλλακτική στο νεοφιλελευθερισμό. Ιδιαίτερα όταν ακούγονται από τα χείλη σεσημασμένων νεοφιλελεύθερων, εν μέσω χειροτέρευσης της καπιταλιστικής κρίσης,

διαρκούς χρεοκοπίας και υποβάθμισης του ελληνικού καπιταλισμού. Η «αυτοοργάνωση του κόμματος» του Ανδρουλάκη είναι σύνθημα από άλλες εποχές, δεν μπορεί να επανασυσφίξει δεσμούς με τις λαϊκές μάζες, πράγμα για το οποίο δεν αρκεί βέβαια η αποστροφή για τον Τσίπρα. Άλλωστε, όπως σε όλα τα αστικά κόμματα, η εσωτερική δομή και λειτουργία έχει εκφυλιστεί, με «αμερικανικές» όπως «ανοιχτές» εσωκομματικές εκλογές όπου δεν ψηφίζουν μέλη αλλά όποιος να 'ναι και τοπικές οργανώσεις που, όπου δεν έχουν διαλυθεί, φυτοζωούν με διορισμένους επικεφαλής. Είναι ακόμα χαρακτηριστικό ότι κάτω από 10% όσων ψήφισαν στον α' γύρο ήταν νεότεροι από 30 χρονών. Τέλος, δύσκολα μπορείς να δεις στον Ανδρουλάκη έναν ηγέτη που θα οδηγήσει σε μια υπέρβαση όλων αυτών.

Η ενίσχυση του ΚΙΝΑΛ μάλλον σημαίνει περισσότερους μεπλάδες και περιπέτειες για το αστικό πολιτικό σκηνικό. Για τη ΝΔ (και ειδικά τον Μητσοτάκη), που έχει αυξανόμενη φθορά, η δυνατότητα μιας συγκυβέρνησης απομακρύνεται. Για τον ΣΥΡΙΖΑ, όσο κι αν προσπαθεί να παίξει το χαρτί της «προοδευτικής διακυβέρνησης», άμεσα απειλείται συρρίκνωση της επιρροής του και μάλλον αρχίζει μια κατηφόρα, που μπορεί να φτάσει ως την πλήρη περιθωριοποίηση. Συνολικά, το δίπολο ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ οδεύει προς σημαντική εκλογική αποδυνάμωση, που μόνο μικρός μέρος της θα καρπωθεί το ΚΙΝΑΛ. Μεγαλώνοντας έτσι το χάσμα των μαζών με τις αστικές δυνάμεις, δυσκολεύοντας όλες τις πιθανές λύσεις σχετικά με πρόωρες εκλογές και τον σχηματισμό της επόμενης κυβέρνησης.

Αυτό είναι που πρέπει να ενδιαφέρει, σε ότι αφορά το «νέο ΠΑΣΟΚ», τους εργαζόμενους και τη νεολαία: να αξιοποιήσουμε αυτή την κρίση των αστικών δυνάμεων για να αντεπιθεθούμε με αγώνες.

■ Σταύρος Σκεύος

Η οικονομική «κρίση» του τούρκικου καπιταλισμού

Τα διεθνή μέσα ενημέρωσης, και κυρίως τα ελληνικά, φωνασκούν για τη βαθιά οικονομική κρίση της Τουρκίας και προβλέπουν το τέλος της διακυβέρνησης Ερντογάν. Στην πραγματικότητα, η Τουρκία γνωρίζει μια σημαντική συναλλαγματική κρίση που οξύνεται όχι τόσο λόγω των οικονομικών δεδομένων, όσο εξαιτίας γεωπολιτικών και πολιτικών αιτιών.

Η γοργή οικονομική ανάπτυξη και η αναβάθμιση του τουρκικού καπιταλισμού

Παρόλο που ο τουρκικός καπιταλισμός θα γνωρίσει κι αυτός μία ανάπτυξη στο μεταπολεμικό κύμα, αυτή δεν θα είναι τόσο μεγάλη όσο του ελληνικού καπιταλισμού. Ωστόσο, στην διάρκεια του κύματος κρίσης μετά το 1973, ο τουρκικός καπιταλισμός θα γνωρίσει δύο σημαντικά κύματα ανάπτυξης: αρχές - μέσα της δεκαετίας του 1980, που θα κλείσει με την κρίση του 2000-02, και 2003 μέχρι σήμερα που φαίνεται να φθάνει στα όριά του. Αυτή η ανάπτυξη έχει μεταμορφώσει τον τούρκικο καπιταλισμό, τον έχει αναβαθμίσει στην παγκόσμια αγορά και τον έχει εντάξει στο κλαμπ των G20.

Πράγματι, αν εξαίρει κανείς την κρίση του 2009, το ΑΕΠ της Τουρκίας αυξάνονταν σε όλη αυτήν την περίοδο, και μέχρι το 2018, με έναν μέσο ετήσιο όρο 7,5%. Το 2018 η αύξηση του ΑΕΠ περιορίστηκε στο 3%, το 2019 ήταν μόλις 0,9% ενώ το 2020, στην αρχή της πανδημίας, το ΑΕΠ αυξάνεται κατά 2,8% (!) και το 2021 αναμένεται να αυξηθεί κατά 9%.

Η παραγωγή στην μεταποίηση (σε σταθερές τιμές 2015) από 66 δισ. δολάρια το 2003 σχεδόν τριπλασιάστηκε στα 167 δισ. δολάρια το 2020, ενώ η παραγωγή του δευτερογενούς τομέα (μεταποίηση και κατασκευές) πέρασε από τα 104 δισ. δολάρια στα 270 δισ. το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου (οι επενδύσεις) ως ποσοστό του ΑΕΠ, θα εκτοξευτεί με την ανάληψη της διακυβέρνησης Ερντογάν το 2003 από το 20,6% του ΑΕΠ στο 28,7% το 2006, θα γνωρίσει μία κάμψη στην κρίση του 2008-10 και θα συνεχίσει να αυξάνεται μέχρι το 29,6% (ανέρχονταν στα 197 δισ. δολάρια).

Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ την εικοσαετία 1960-1980 κινούνταν γύρω στο 5% του ΑΕΠ, από το 1980 αυξάνονται συνεχώς φτάνοντας στο 23% το 2003 και έκτοτε κινούνται στο ίδιο επίπεδο μέχρι το 2016 για να εκτοξευτούν στο 32,5% (249 δισ. δολάρια) το 2019 και να πέσουν στην πρώτη χρονιά της πανδημίας στο 28,6% του ΑΕΠ.

Το δημόσιο χρέος, παρόλο που αυξήθηκε την τελευταία πενταετία κατά 10% του ΑΕΠ, το 2021 ανέρχεται μόλις στο 34% του ΑΕΠ. Το ιδιωτικό χρέος, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, αυξήθηκε την τελευταία δεκαετία από το 130% του ΑΕΠ στο 173% το 2020. Το εξωτερικό χρέος της Τουρκίας αυξήθηκε κι αυτό περνώντας από 46% το 2003 στο 61% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος. Όμως τα αδύναμα σημεία -όχι όμως θανάσιμα- είναι, αφενός το μερίδιο του βραχυπρόθεσμου στο συνολικό εξωτε-

ρικό χρέος, που αυξήθηκε από το 20 στο 30% του συνόλου στα τελευταία 18 χρόνια, και αφετέρου η αύξηση της εξυπηρέτησης του συνολικού χρέους που ενώ από το 2003 (ήταν τότε στο 12% του Εθνικού Εισοδήματος) μειώνονταν συνεχώς έως το 6,5%, το 2015 και μετά αυξήθηκε επιταχυνόμενα φθάνοντας στο 12,2% το 2020. Υπολογίζεται ότι μέσα στο 2022 η Τουρκία θα πρέπει να αναχρηματοδοτήσει γύρω στα 170 δισ. χρέος σε δολάρια, ενώ το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της έχει έλλειμμα σχετικά μικρό: 5% του ΑΕΠ.

Η σημερινή «κρίση»

Η σημερινή συναλλαγματική κρίση (παρόμοια με την αντίστοιχη του 2018) οφείλεται: α) στην πτώση των εξαγωγών και του τουρισμού (δηλαδή σημαντική μείωση της εισροής συναλλάγματος) λόγω της πανδημίας, β) στις πρώτες εκροές ξένων κεφαλαίων, λόγω επαναπατρισμού τους στις μπερλιαστικές χώρες όπου τελειώνει η ποσοτική χαλάρωση και αρχίζει/επικείται μια άνοδος των επιτοκίων, γ) στις διάφορες κυρώσεις/περιορισμούς που χρησιμοποιούν οι παραδοσιακοί μπερλιαστές για να επανεντάξουν την Τουρκία στο στρατόπεδό τους, θεωρώντας ότι μια ελεγχόμενη κρίση και τα συνακόλουθα μέτρα λιτότητας θα οδηγήσουν στην ήττα του «καθεστώτος» Ερντογάν στις προσεχείς προεδρικές εκλογές. Η έλλειψη συναλλάγματος είναι το μεγάλο πρόβλημα, και γι' αυτό χρειάζεται να βρεθούν δολάρια: ή από κάποιες χώρες (όπως

το Κατάρ το 2018) είτε μέσω αύξησης των επιτοκίων και συνακόλουθα συρρίκνωση της ανάπτυξης ή και κρίση, διόγκωση της ανεργίας και μέτρα λιτότητας. Προς το παρόν, η τουρκική λίρα γνωρίζει μια κάθεται πτώση τους τελευταίους μήνες σε σχέση με τα ξένα νομίσματα, ενώ το επιτόκιο του δεκαετούς κρατικού ομολόγου τον τελευταίο χρόνο σχεδόν διπλασιάστηκε (από 12% στο 22,6%).

Ο Ερντογάν έχει αποδυθεί σε έναν αγώνα δρόμου για να βρει δολάρια, έτοιμος να υποχωρήσει ή να ελιχθεί σε κάποια πεδία (Λιβύη, Συρία, κ.ά.), αρνούμενος να αυξήσει τα επιτόκια (που, συνυπολογίζοντας τον πληθωρισμό είναι αρνητικά έως και -10%), έχει ανακηρύξει την λιτότητα (ο πληθωρισμός έχει φθάσει στο 25% και έχει εξαεμίσει το 1/3 των μισθών) σε «αγώνα απελευθέρωσης», προσδοκώντας μια εκρηκτική ανάπτυξη που θα τον βγάλει από το αδιέξοδο. Όπως και να έχει, η τουρκική αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό (είτε ο Ερντογάν είτε όποιος άλλος) δεν μπορεί να πάει πίσω, παρά μόνο μπροστά, δηλαδή να διεκδικήσει τον δικό της ζωτικό χώρο στην Βόρεια Αφρική, στην Μέση Ανατολή, στην νότια πρώην Σοβιετική Ένωση και στην Αν. Ευρώπη, διαφορετικά απειλείται με απότομη οπισθοδρόμηση.

30 Χρόνια από την κατάρρευση της ΕΣΣΔ: Κριτική στο αφιέρωμα του Ριζοσπάστη

Τα 30 χρόνια από το κατέβασμα της κόκκινης σημαίας από τα τείχη του Κρεμλίνου, ανήμερα των Χριστουγέννων του 1991, είναι σαφώς μια σημαντική επέτειος. Αποτέλεσε για τους εργαζόμενους, και κυρίως για τους κομμουνιστές όλου του κόσμου ένα δυνατό σοκ, σηματοδότησε ένα ιστορικό πισωγύρισμα, μια πληγή που δεν έχει ακόμα επουλωθεί.

Στο αφιέρωμα του Ριζοσπάστη για την επέτειο, ο αναγνώστης που ήλπιζε να βρει στέρεες απαντήσεις, θα απογοητευτεί. Παρά τη λεγόμενη «στροφή» του κόμματος, την «κριτική επανεξέταση του κομμουνιστικού κινήματος» και την «αποκατάσταση του επαναστατικού του χαρακτήρα», το ΚΚΕ παραμένει εγκλωβισμένο στις αντιφάσεις του.

«Ανατροπή από τα μέσα και από τα πάνω»: Η πρακτορολογία καλά κρατεί

Στο άρθρο του, «Η κατάληξη της “θεραπείας” του σοσιαλισμού με τον καπιταλισμό», ο Ελισσαίος Βαγενάς (μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ), υποστηρίζει αναφανδόν την παραπάνω θέση. Ότι δηλαδή, η ΕΣΣΔ ανατράπηκε από σκοτεινές δυνάμεις, αντιδραστικούς φιλοκαπιταλιστές που είχαν διεισδύσει μέσα στο Κόμμα, και μάλιστα στα πιο υψηλά κλιμάκια του, εκμεταλλεζόμενοι το όνομα και τη λάμψη της Οκτωβριανής επανάστασης, και που όταν ήρθε η κατάλληλη στιγμή εξαπέλυσαν το σχέδιό τους με την αμείριστη στήριξη των ιμπεριαλιστών. Αυτό, σαν γενικό σχήμα, ισχύει σε μεγάλο βαθμό, παρόλο που στην κριτική του ΚΚΕ παίρνει διαστάσεις μυθιστορηματικές και όχι ιστορικής-κοινωνικοπολιτικής ανάλυσης. Ας προσπεράσουμε το αστέιο επιχείρημα ότι από τη συνειδητή μερίδα των κομμουνιστών του κόμματος δόθηκε η μάχη¹ για την επιστροφή στο σοσιαλισμό, κι ας επιστρέψουμε στο βασικό σχήμα του Ε. Βαγενά: Πότε κυριάρχησαν αυτές οι δυνάμεις; Ποια συμφέροντα εξυπηρετούσαν (εκτός φυσικά από αυτά των ιμπεριαλιστών); Τι ήταν αυτό που τους επέτρεψε να επιχειρήσουν αυτήν την κοσμογονική ανατροπή;

Αυτά τα ερωτήματα συνεχίζουν για το ΚΚΕ να παραμένουν αναπάντητα. Κατά την προσφιλή στον σταλινισμό ανάλυση της ιστορίας, η πάλη των κοινωνικών πολιτικών δυνάμεων αντικαθίσταται από συνωμοσιολογία και πρακτορολογία. Το «ανάθεμα» για την κατάρρευση της ΕΣΣΔ πέφτει με ευκολία στον Γκορμπατσόφ και την Περεστρόικα. Ωστόσο η Περεστρόικα (που δεν ήταν το πρώτο ζγκ-ζαγκ της γραφειοκρατίας του Κρεμλίνου), ήταν μόνο η θρυαλλίδα για να βγουν στην επιφάνεια όλες οι αντιφάσεις της Σοβιετικής κοινωνίας. Χωρίς αυτό το υπό-

βαθρο, με το οποίο δεν ασχολείται επί της ουσίας το ΚΚΕ, ούτε η Περεστρόικα, ούτε ακόμη κι ένα ανοιχτό πραξικόπημα δεν θα κατάφερνε τόσο εύκολα να κάνει μια υπερδύναμη σαν την ΕΣΣΔ να καταρρεύσει σε μια νύχτα. Παρόλο που σε όλη τη σειρά άρθρων αποδίδεται η «ανατροπή» της ΕΣΣΔ σε φιλοκαπιταλιστικές δυνάμεις που ήλεγχαν το ΚΚΣΕ, δεν υπάρχει μια σαφής εξήγηση για το πότε αυτές κυριάρχησαν, παρά μόνο ότι «κυριάρχησαν πλήρως τη δεκαετία του '80», και ότι το 20ό Συνέδριο του ΚΚΣΕ το 1956² αποτέλεσε σημαντικό σταθμό σε όλη αυτήν τη διαδικασία, και σημείο ομορτονομιστικής στροφής. Και εδώ υπάρχει μια τρομερή αντίφαση, γιατί παρόλο που από το 1956 ξεκινά η σταδιακή επικράτηση των φιλοκαπιταλιστικών μερίδων στο ΚΚΣΕ, η επέμβαση των σοβιετικών τανκς στην Πράγα το 1968, αποτέλεσε «κρίσιμη μάχη για την επιβίωση του σοσιαλισμού»!³

Ολόκληρη η σειρά των άρθρων του αφιέρωματος είναι γεμάτη από αντιφάσεις αλλά και ιστορική διαστρέβλωση των γεγονότων. Για παράδειγμα, ενώ το ΚΚΕ αποκρημίζει μετά βδελυγμίας την τακτική των σταδίων, επικροτεί σαν υψηλό επαναστατικό έργο της Δίκης της Μόσχας, στις οποίες πολλοί από τους κατηγορούμενους επαναστάτες εκτελέστηκαν ακριβώς γιατί ασκούσαν κριτική σε αυτήν την τακτική! Η «κριτική επανεξέταση» της ιστορίας του κομμουνιστικού κινήματος έχει μπλέξει το ΚΚΕ σε έναν παραλογισμό ο οποίος είναι εξόφθαλμος, και αγγίζει και την ίδια την ιστορία του ΚΚΕ, και συγκεκριμένα τη στάση του απέναντι στην ΕΣΣΔ την περίοδο της κατάρρευσης, όπως την περιγράφει η Αλέκα Παπαρήγα.

«Βολική» επιλογή αντιπάλων

Το ΚΚΕ επιλέγει στο αφιέρωμά του ένα εύκολο πεδίο αντιπαράθεσης. Είναι εύκολο να απαντηθούν τα αστικά ιδεολογήματα που λένε ότι ο σοσιαλισμός είναι ενάντια στην ανθρώπινη φύση ή ότι ο καπιταλισμός είναι το ανώτερο κοινωνικό σύστημα που μπορεί να υπάρξει και κάθε προσπάθεια ανατροπής του θα μας ρίξει σε βαρβαρότητα. Η ίδια η εξέλιξη του καπιταλιστικού συστήματος φρόντισε να γελοιοποιήσει όλους αυτούς που με την κατάρρευση της ΕΣΣΔ υπόσχονταν το πέρασμα στην κοινωνία της αφθονίας, της πλήρους δημοκρατίας και της παγκόσμιας ειρήνης.

Είναι εύκολο (αν και σωστό), να απαριθμηθούν τα τεράστια κοινωνικά επιτεύγματα που έγιναν κατορθωτά κάτω από το βάρος της Οκτωβριανής Επανάστασης: η εξάλειψη της πείνας, του αναλφαριθμητισμού, της ανεργίας.

Ωστόσο το ΚΚΕ κρύβεται πίσω από αυτά

τα επιτεύγματα, όπως το έκανε και η σταλινική γραφειοκρατία επί δεκαετίες, παρόλο που δεν ανήκουν σε κανέναν από τους δυο τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο σχετικό άρθρο του αφιέρωματος, επιλέγει να συγκρουστεί με την κριτική του Συλλόγου Κορδάτου (!), του Σύγχρονου Κομμουνιστικού Σχεδίου, του ΝΑΡ και του ΣΕΚ, όχι όμως και με την κριτική του τροτσισμού στην ΕΣΣΔ, παρόλο που αυτή είναι η πιο ολοκληρωμένη.

Μόνο ο Τρότσκι⁴, και αργότερα η 4η Διεθνής, κατάφερε να συλλάβει πλήρως την τεράστια αντεπανάσταση που εξελισσόταν στην ΕΣΣΔ ήδη από τη δεκαετία του 1920, που οδήγησε σταδιακά στην επικράτηση πρώτα στον κρατικό μηχανισμό και αργότερα στο ίδιο το Κόμμα της γραφειοκρατίας, ενός παρασιτικού στρώματος που απαλλοτρίωσε την πολιτική εξουσία από το προλεταριάτο και εξασφάλισε για τον εαυτό της σημαντικά προνόμια. Η επικράτηση αυτού του στρώματος είχε ως συνέπεια να εξελιχθεί η ΕΣΣΔ σε ένα ιδιόμορφο καθεστώς, μια μεταβατική κοινωνία που δεν προχωρούσε ούτε προς τον σοσιαλισμό (καθώς αυτό θα σήμαινε ότι η γραφειοκρατία θα έχανε τα υλικά της προνόμια), ούτε γυρνούσε στον καπιταλισμό, αφού η βάση για την πολιτική κυριαρχία της γραφειοκρατίας ήταν η κοινωνική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής. Ο Τρότσκι προέβλεψε και τα δύο ενδεχόμενα για την πορεία της ΕΣΣΔ στο έργο του «Το Μεταβατικό Πρόγραμμα»:

«Έτσι, η ΕΣΣΔ κλείνει μέσα της τρομερές αντιθέσεις. Μένει όμως ακόμα ένα **εκφυλισμένο εργατικό κράτος**. Αυτή είναι η κοινωνική διάγνωση. Η πολιτική πρόγνωση έχει ένα διαζευκτικό χαρακτήρα: είτε η γραφειοκρατία, καταντώντας όλο και περισσότερο όργανο της παγκόσμιας μπουρζουαζίας μέσα στο εργατικό κράτος, θα γκρεμίσει τις νέες μορφές ιδιοκτησίας και θα ρίξει τη χώρα στον καπιταλισμό, είτε η εργατική τάξη θα συντρίψει τη γραφειοκρατία και θ' ανοίξει το δρόμο προς το σοσιαλισμό».

Οι «σκοτεινές δυνάμεις» λοιπόν που επικαλείται το ΚΚΕ, πράγματι υπό μία έννοια υπήρξαν. Δεν πρόκειται όμως για απλούς πράκτορες ή συνωμότες: η δράση τέτοιων πάντα υπάρχει αλλά στερείται οποιοδήποτε αποτελέσματος αν δεν εξυπηρετούν τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις κοινωνικών τάξεων ή ομάδων. Παίζουν έναν συμπληρωματικό ρόλο στην ταξική πάλη. Ούτε πρόκειται για δυνάμεις που εμφανίστηκαν «κάπου στη δεκαετία του '80» ή πόσο μάλλον στο 20ό Συνέδριο του ΚΚΣΕ! Για να γκρεμιστεί ένα τόσο μεγαλειώδες κοινωνικό επίτευγμα όπως η Οκτωβριανή Επανάσταση χρειάστηκαν πάρα πολλά. Χρειάστηκε η εξόντωση σχεδόν όλης

της γενιάς των επαναστατών του 1917 και κυρίως της ηγεσίας του μπολσεβίκικου κόμματος, η συστηματική διαστρέβλωση του μαρξισμού (θεωρία των σταδίων, σοσιαλισμός σε μία μόνο χώρα κ.λπ.), ένα όργιο καταστολής και ανελευθερίας, αλλά και η προδοσία μιας σειράς επαναστάσεων (Ισπανία, Ελλάδα κ.λπ.) που θα μπορούσαν να σπάσουν την απομόνωση της ΕΣΣΔ και να δώσουν ώθηση στο πέρασμα στον σοσιαλισμό. Η ΕΣΣΔ στην πραγματικότητα κατέρρευσε, αλλά αυτό έγινε κατορθωτό γιατί «από τα μέσα και από τα πάνω» για δεκαετίες η σταλινική γραφειοκρατία υπέσκαπε τις βάσεις της και βιάζε βήμα-βήμα προς την ανατροπή της. Το ΚΚΕ υπήρξε κομμάτι αυτής της διαδικασίας, όχι βέβαια το σημαντικότερο, αλλά στο βαθμό που του αναλογούσε, φρόντιζε για την ευθυγράμμιση του ελληνικού εργατικού κινήματος με τις επιταγές της Μόσχας, δηλαδή αυτών που στο τέλος έγιναν οι νεκροθάφτες της ΕΣΣΔ. Η ιστορία του, όπως άθελά της παραδέχεται και η Αλέκα Παπαρήγα στο δικό της άρθρο του αφιέρωματος, είναι μια ιστορία λαθών – στην καλύτερη περίπτωση, και ξεπλύματος της γραφειοκρατίας στα μάτια των εργατικών μαζών. Με αυτήν την έννοια, δεν είναι ανεξήγητο ότι αγνοεί τον «ελέφαντα στο δωμάτιο», τις πραγματικές αιτίες του εκφυλισμού και της κατάρρευσης της ΕΣΣΔ.

Υποσημειώσεις

1. Ο Ε. Βαγενάς εννοεί την ομάδα των ανώτατων στελεχών του ΚΚΣΕ που σχημάτισαν την Κρατική Επιτροπή Έκτακτης Ανάγκης (ΚΕΕΑ) και τον Αύγουστο του 1991 επιχείρησαν «πραξικόπημα» ενάντια στον Γκορμπατσόφ, το οποίο στερούνταν οποιοδήποτε λαϊκού ερείσματος, με αποτέλεσμα σε 2-3 μέρες να καταρρεύσει, ενισχύοντας εντέλει ακόμη περισσότερο την ανοιχτά φιλοκαπιταλιστική μερίδα της γραφειοκρατίας.
2. Πρόκειται για το γνωστό συνέδριο της λεγόμενης «αποσταλινοποίησης», το πρώτο μετά το θάνατο του Στάλιν, με το οποίο ξεκινάει η κυριαρχία του Χρυστούσοφ μέσα στο ΚΚΣΕ. Φυσικά, καμιά πραγματική «αποσταλινοποίηση» δεν έγινε, παρά μόνο ένα εσωτερικό ξεκαθάρισμα μεταξύ των αντιμαχόμενων μερίδων της γραφειοκρατίας.
3. «Ο αντισοβιετισμός του ομορτονομιστικού ρεύματος στην Ελλάδα», Λουκάς Αναστασόπουλος
4. Ο Λένιν είχε επίσης αντιληφθεί τον κίνδυνο της γραφειοκρατικοποίησης και σχεδίαζε να δώσει αυτήν τη μάχη μαζί με τον Τρότσκι, ωστόσο λόγω του πρόωγου θανάτου του δεν πρόλαβε να αναπτύξει μια συνολική θεωρία απέναντι στο φαινόμενο.

■ Γιάννης Συμυρλής

Ο Μοχάμαντ Αμπντί, 28χρονος πρόσφυγας από τη Σομαλία, καταδικάστηκε πρωτόδικα, σε μια δίκη παρωδία, σε 142 χρόνια κάθειρξη ως «διακινητής». Είναι γνωστή εδώ και καιρό η τακτική των ελληνικών αρχών να χαρακτηρίζουν «διακινητή» όποιον βρίσκουν στο τιμόνι της βάρκας των προσφύγων και να τον καταδικάζουν με εξοντωτικές ποινές, σε μια προσπάθεια ποινικοποίησης της προσφυγιάς και της μετανάστευσης.

Ο Μοχάμαντ δεν ήταν σε καμία περίπτωση ο διακινητής, αντιθέτως είχε πληρώσει ακριβά και ο ίδιος τους διακινητές. Έξω από τη Λέσβο, η βάρκα άρχισε να βυθίζεται και ο Αμπντί πήρε το τιμόνι για να σώσει τον εαυτό του και άλλους 33 συνεπιβάτες του. Η τιμωρία του ήταν 142 χρόνια φυλάκισης. Ο ίδιος περιφάνη δηλώνει ότι ακόμα κι αν ήξερε την αντιμετώπιση που θα είχε, θα έκανε το ίδιο αφού δεν είχε άλλη επιλογή από το να παλέψει για τη ζωή του και τη ζωή των συνεπιβατών του.

Είναι χαρακτηριστικές οι καταδικές προσφύγων που κρατούνται με πολυετείς ποινές

Δικαιοσύνη για τον Μοχάμαντ Αμπντί

στις φυλακές της Χίου. Δύο ακόμα Αφγανοί έχουν καταδικαστεί σε ποινές 50 ετών. Το έγκλημά τους ήταν ότι ο ένας έπιασε το σχοινί που τους πέταξε το λιμενικό και ο άλλος ήταν ο πρώτος που απάντησε, όταν ο διερμηνέας του λιμενικού μίλησε στην αφγανική γλώσσα... Και οι τρεις δίκες κράτησαν μόνο λίγα λεπτά. Οι συνήγοροι διορίστηκαν από το δικαστήριο τελευταία στιγμή και οι κατηγορούμενοι τους έβλεπαν πρώτη φορά. Ακόμα και σήμερα αδυνατούν να καταλάβουν για ποιο λόγο η ελληνική δικαιοσύνη τους αντιμετωπίζει ως διακινητές. Στη δίκη ενός εκ των Αφγανών, ο εισαγγελέας θεώρησε επιβαρυντικό το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος δεν είχε στη βάρκα την οικογένειά του. Στη δεύτερη περίπτωση όμως, ο εισαγγελέας θεώρησε επιβαρυντικό ότι στη βάρκα επέβαινε η έγκυος σύζυγος και το παιδί του.

Το θέμα που έχει αποσιωπηθεί από την συντριπτική πλειοψηφία των ελληνικών Μέσων Μαζικής Εξαπάτησης, αναδείχθηκε από τους New York Times τον Ιούνιο ενώ και άλλα ση-

μαντικά ευρωπαϊκά ΜΜΕ έχουν ασχοληθεί με την υπόθεση. Σε όλα εκφράζεται το ερώτημα προς την ελληνική κυβέρνηση γιατί ένας ήρωας που έσωσε δεκάδες ζωές αντιμετωπίζεται σαν εγκληματίας. Φυσικά και καμία απάντηση δεν δόθηκε και ούτε θα δοθεί...

Από το 2014, πάνω από 23.000 άνθρωποι έχουν χάσει την ζωή τους στη Μεσόγειο, προσπαθώντας να φτάσουν στην Ευρώπη. Τους πρώτους έξι μήνες του 2021, σύμφωνα με έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, οι ετήσιοι πνιγμοί διπλασιάστηκαν σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2020. Η Μεσόγειος έχει μετατραπεί στο πιο θανατηφόρο θαλάσσιο πέρασμα του κόσμου. Συνένοχη και η ελληνική κυβέρνηση της ΝΔ με την εγκληματική πολιτική των επαναπροωθήσεων, όσο και του ΣΥΡΙΖΑ που ψήφισε την συμφωνία ΕΕ – Τουρκίας.

Δεκάδες καλλιτέχνες, διεθνείς οργανισμοί, ευρωβουλευτές και πολίτες στηρίζουν την πρωτοβουλία συλλογής υπογραφών με αίτημα «μια δίκαιη δίκη για τον Μοχάμαντ».

Ήδη έχει πραγματοποιηθεί μια συναυλία αλληλεγγύης και θα ακολουθήσουν πολλές δράσεις αλληλεγγύης μέχρι τη δίκη στο Εφετείο της Μυτιλήνης τον Μάρτιο.

Απόσπασμα από το κείμενο υπογραφών:

«Ως πολίτες, ως άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών, δεν μπορούμε να σιωπήσουμε απέναντι σε οποιοδήποτε νόμο, οποιαδήποτε πολιτική, έχει σαν αποτέλεσμα την εξόντωση ανθρώπων που το μόνο που ζητούν, είναι να ασκήσουν το νόμιμο δικαίωμα να αιτηθούν άσυλο. Το μόνο που ζητούν είναι μια δεύτερη ευκαιρία ζωής. Αντ' αυτού, βάρουμε με το αίμα τους τη Μεσόγειο ή βρίσκονται αντιμέτωποι με εξοντωτικές ποινές. Κάποιοι από αυτούς μάλιστα, έχουν θρηνήσει τους οικείους τους σε ναυάγια όπως ο Ν. από το Αφγανιστάν που έχασε το παιδί του σε ναυάγιο έξω από τη Λέσβο και σήμερα απειλείται με 240 χρόνια φυλάκισης!

Ο Μοχάμαντ και ο κάθε Μοχάμαντ δικαιούται μια δίκαιη δίκη όπως κάθε πολίτης του κόσμου. Τα δικαιώματα των προσφύγων πρέπει να γίνονται σεβαστά. Αυτό προσταίνουν οι διεθνείς συμβάσεις, αυτό επιβάλλει η αλληλεγγύη και ο ανθρωπισμός».

Βοσνία-Ερζεγοβίνη Η σπίθα στην πυριτιδαποθήκη των Βαλκανίων;

Κάθε φορά που οι Δυτικοί ιμπεριαλιστές, με μπροστάρη τις ΗΠΑ, αναθερμαίνουν τη σύγκρουση με τη Ρωσία και επιτείνουν την προσπάθεια περικύκλωσης και στραγγαλισμού της —όπως τώρα με το Ουκρανικό ζήτημα (βλ. ΕΠ Δεκέμβρη 2021)— τα Βαλκάνια αναταράσσονται. Η Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, ως φυσικό σύνορο ανάμεσα στους ιμπεριαλιστές Ανατολής και Δύσης, αποτέλεσαν και αποτελούν χώρο διαμάχης για την επιρροή και την κυριαρχία, από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Η εντεινόμενη επιθετικότητα των Νατοϊκών έχει αναγκάσει τη Ρωσία να υιοθετήσει σκληρή στάση και, μετά την προσάρτηση της Κριμαίας το 2014, να απειλεί με πολεμικά αντίμετρα στα σενάρια εγκατάστασης του ΝΑΤΟ στα σύνορά της (αυτή είναι η βασική σύζηση των πρόσφατων επαφών Μπάιντεν - Πούτιν). Την ίδια προσπάθεια ξεριζώματος της Ρωσικής Επιρροής ακολουθούν και στα Βαλκάνια, όπου υπάρχουν παραδοσιακά στενές σχέσεις των Ρώσων, ειδικά με τη Σερβία.

αλλά αποτελούν σενάρια που κρυφά συζητιούνται και εντός της ΕΕ.

Οι Σέρβοι της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης με ηγέτη τον Μίλοραντ Ντόντικ προχώρησαν στις 10/12/2021 σε αποφάσεις που οδηγούν σε απόσχιση τους. Η Βουλή της Σέρβικης Δημοκρατίας της Βοσνίας αποφάσισε την αποχώρησή της από τον κοινό στρατό και τη δημιουργία δικού της αμιγώς σέρβικου, καθώς και την αποχώρησή της από το σύστημα δικαιοσύνης (άνωτατο δικαστήριο κ.λπ.) και τις φορολογικές αρχές. Αν αυτές οι αποφάσεις εφαρμοστούν στην πράξη θα σημάδουν ουσιαστικά την απόσχιση της σερβικής πλειοψηφίας από το κρατίδιο της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και μ' ένα πιθανό δημοψήφισμα, την προσπάθεια για επανένωση με τη Σερβία. Μια τέτοια εξέλιξη, θα έφερνε την αντίδραση των μουσουλμάνων Βόσνιων του Ιτζεμπέγκοβιτς και των Κροατών και φυσικά των Δυτικών Ιμπεριαλιστών που ήδη απειλούν με κυρώσεις τους Σερβοβόσνιους. Αυτή μπορεί να είναι η σπίθα για συνολικές αναταράξεις και συγκρούσεις στα Βαλκάνια.

Η στάση των ιμπεριαλιστών

ΗΠΑ και ΕΕ πιέζουν τη Σερβία να σταματήσει τις κινήσεις των Σερβοβόσνιων. Η ΕΕ προβάλλοντας τα οικονομικά ανταλλάγματα που υποτίθεται θα προσδώσει στη Σερβία η είσοδος της στην ΕΕ και οι ΗΠΑ αυξάνοντας τις στρατιωτικές τους δυνάμεις στην περιοχή (βλ. Ελλάδα, Αλβανία, Ρουμανία, Βουλγαρία). Ωστόσο, η επαφή της Σερβίας με τη Ρωσία είναι στενή και σε όλα τα επίπεδα. Εκτός από την αγορά ρωσικού στρατιωτικού εξοπλισμού, στην πρόσφατη συνάντηση Βούτσιτς - Πούτιν αποφασίστηκε η αύξηση του διμερούς εμπορίου κατά 10%, η δημιουργία μονάδας παραγωγής του ρωσικού εμβολίου Sputnik V στο Βελιγράδι και η τροφοδότηση της Σερβίας με ρωσικό αέριο έναντι 270 δολαρίων ανά κυβικά μέτρα, όταν η αντίστοιχη τιμή διεθνώς αγγίζει τα 1.000 δολάρια! Αν σε αυτά προσθέσουμε και τη θρησκευτική επιρροή τους στην περιοχή, δύσκολα οι Ρώσοι θα ξεριζωθούν από την «καρδιά» των Βαλκανίων. Η Σερβία, εκτός από βαλκανικό κέντρο είναι και χώρα με πλούσιο υπέδαφος, ειδικά τώρα που επιβεβαιώθηκε γιγάντιο κοίτασμα λιθίου - βορίου στο έδαφός της, ορυκτό τεράστιας σημασίας για την κατασκευή μπαταριών ηλεκτροκίνησης. Ένα κοίτασμα που εποφθαμιούν εταιρείες όλων των μεγάλων ιμπεριαλιστών.

Στις δυνάμεις που επεμβαίνουν στην περιοχή είναι και η Τουρκία, η οποία διατηρεί στενές σχέσεις με τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς σε όλες τις χώρες, ειδικά με τους Βόσνιους μουσουλμάνους και τους μουσουλμάνους της Βουλγαρίας, που το κόμμα τους στις πρόσφατες εκλογές εκεί έλαβε 12%!

Ενάντια στην αναζωπύρωση των εθνικισμών που γεννούν οι ενδοϊμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί και οι ντόπιοι λακέδες τους και απειλούν με νέο αιματοκύλισμα τα Βαλκάνια, η μόνη απάντηση είναι η ταξική και διεθνιστική ενότητα των εργατικών τάξεων των Βαλκανίων, για την εκδίωξη των ιμπεριαλιστών και των ντόπιων καπιταλιστών, για μια σοσιαλιστική διέξοδο ως τη μόνη λύση για ευημερία και ειρήνη των λαών των Βαλκανίων.

■ Α.Φ.

στον κόσμο...

Η.Π.Α. Kellogg's

Μια εξαιρετικά σημαντική και μακρόχρονη απεργία διεξήχθη στα 4 εργοστάσια της εταιρίας δημητριακών Kellogg's που κατέληξε στην υπογραφή συλλογικής σύμβασης στα τέλη Δεκέμβρη. Η απεργία, στην οποία συμμετείχαν 1.400 εργαζόμενοι, οργανωμένοι στο Διεθνές Συνδικάτο Εργαζομένων στην Αρτοποιία, Ζαχαροπλαστική, Καπνό και την Παραγωγή Σιτηρών (BCTGM) ξεκίνησε στις 5/10 όταν έληξε η προηγούμενη 5ετης σύμβαση και οι δύο πλευρές βρισκόνταν ήδη σε διαπραγματεύσεις για περισσότερο από έναν χρόνο. Οι εργαζόμενοι πέρα από αυξήσεις στους μισθούς και καλύτερο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα ζητούσαν να καταργηθεί το σύστημα διαχωρισμού των εργαζομένων σε παλιούς και νέους. Στην προηγούμενη συλλογική σύμβαση προβλεπόταν ότι μέχρι 30% των εργαζομένων θα μπορούσαν να ονομαστούν «μεταβατικοί» και πληρώνονταν αρκετά λιγότερο από τους υπόλοιπους και με μικρότερες παροχές (υγείας, συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων). Η πάλη ενάντια σε αυτήν την νεοφιλελεύθερη πρακτική απορρύθμισης και υπερεκμετάλλευσης συναντάται όλο και συχνότερα και αποτελεί σημείο κλειδί για την ενότητα των εργαζομένων. Χαρακτηριστική για τις συνθήκες εργασίας είναι η μαρτυρία του Τρέβορ Μπάιντελμαν, προέδρου του παραρτήματος του συνδικάτου στο Μπατλ Κρικ: «Δουλεύαμε κατά τη διάρκεια της πανδημίας, επτά ημέρες την εβδομάδα, 16 ώρες την ημέρα. Τώρα, προφανώς, δεν είμαστε πλέον ήρωες. Πολύ γρήγορα μπορείς να γίνεις από ήρωας μηδενικό. Δεν έχουμε Σαββατοκύριακα, πραγματικά. Απλώς δουλεύουμε επτά ημέρες την εβδομάδα, μερικές φορές 100 έως 130 ημέρες στη σειρά. Για 28 ημέρες τα μηχανήματα λειτουργούν και στη συνέχεια "ξεκουράζονται" τρεις ημέρες για καθαρισμό. Δεν μας φέρονται καν τόσο καλά όσο φέρονται στα μηχανήματα τους». Στις 5/12 οι εργαζόμενοι ψήφισαν συντριπτικά ενάντια στην προσωρινή συμφωνία μεταξύ συνδικάτου και εταιρίας η οποία παρά τις όποιες παροχές και βελτιώσεις, διατηρούσε κατά βάση τον διαχωρισμό παλιών και νέων εργαζομένων. Μετά την ψηφοφορία η εταιρία απείλησε με μετακίνηση μέρους της παραγωγής στο Μεξικό αλλά και με απολύσεις καθώς ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει σε προσλήψεις μόνιμου προσωπικού για να αντικαταστήσει τους 1400 απεργούς. Η κίνηση αυτή ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων μεταξύ εργαζομένων και αλληλέγγυων με χιλιάδες να στέλνουν ψεύτικες αιτήσεις για δουλειά για να μπλοκάρουν τις απολύσεις. Η νέα 5ετης σύμβαση που τελικά υπεγράφη προβλέπει αυξήσεις στους μισθούς για όλους τους εργαζομένους, σύνδεση κόστους διαβίωσης και αυξήσεων, διευρυνμένα δικαιώματα ασφάλειας και περιθάλψης και απαγόρευση κλεισίματος μονάδων παραγωγής για όσο διαρκεί η σύμβαση. Όσο αφορά το καθεστώς διαχωρισμού των εργαζομένων, η νέα σύμβαση δεν το καταργεί ωστόσο πολλοί «νέοι» εργαζόμενοι θα περάσουν αυτόματα στην κατηγορία των παλιών και συνολικά μειώνεται ο χρόνος παραμονής στο κατώτερο σύστημα αμοιβών.

Amazon

Δεκάδες εργαζόμενοι αποχώρησαν από την δουλειά κατά την διάρκεια της βάρδιας σε δύο αποθήκες στο Σικάγο στις 22/12 δηλαδή μέσα στην περίοδο των Χριστουγέννων όταν οι παραγγελίες κορυφώνονται. Οι εργαζόμενοι ζητάνε αύξηση 5 δολάρια την ώρα και ασφαλέστερες συνθήκες εργασίας. Καταγγέλλουν ακόμη ότι δουλεύουν υπερωρίες, σε μια από τις αποθήκες απλήρωτες, ότι προσλαμβάνονται εργαζόμενοι ως μόνιμοι και μετατρέπονται σε ορισμένου χρόνου και ότι έχουν μειωθεί τα διαλείμματά τους σε 15λεπτα από 20λεπτα. Όλα αυτά σε μια εταιρία που 6 εργαζόμενοι στο Ιλινόις σκοτώθηκαν καθώς τους ζητήθηκε να δουλέψουν κατά την διάρκεια φονικών καιρικών συνθηκών με ανεμοστρόβιλος. Στην Αλαμπάμα 2 εργαζόμενοι πέθαναν στις 28-29/11. Ο ένας ζήτησε να αποχωρήσει καθώς δεν αισθάνονταν καλά και απειλήθηκε με απόλυση, καταλήγοντας λίγο αργότερα από έμφραγμα, ενώ την επόμενη μέρα ο δεύτερος ξεψύχησε ενώ μεταφερόταν στο νοσοκομείο.

Λιβύη: Αβεβαιότητα και αδιέξοδα μετά την αναβολή των εκλογών

Αναβολή, αρχικά για ένα μήνα και στη συνέχεια επ' αόριστον, πήραν οι εκλογές που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν στη Λιβύη στις 24 Δεκεμβρίου. Ήταν μια εξέλιξη αναμενόμενη αφού δεν υπήρχε καμία διάθεση υποχώρησης των αντίπαλων στρατοπέδων (εσωτερικών και διεθνών) και καμία ουσιαστική συμφωνία μεταξύ τους. Κινδυνεύει έτσι, η πολύπαθη αυτή χώρα, 11 χρόνια μετά την κατάρρευση του καθεστώτος Καντάφι και μετά από έναν 9ετή εμφύλιο πόλεμο να βυθιστεί σε μια νέα εμφύλια σύρραξη με πρωτεργάτριες τις ξένες δυνάμεις (Τουρκία, Κατάρ, Ιταλία και Γερμανία από τη μια μεριά, Ρωσία, ΗΑΕ, Σαουδική Αραβία, Αίγυπτο και Γαλλία από την άλλη), που ερίζουν για γεωστρατηγικά και ενεργειακά πλεονεκτήματα, εξοπλίζοντας, χρηματοδοτώντας και πριμοδοτώντας ένα από τα δύο κέντρα εξουσίας που έχουν αναδειχθεί: οι μεν την κυβέρνηση, που ελέγχει το ανατολικό τμήμα της χώρας με έδρα την Τρίπολη, οι δε το κοινοβούλιο (και πίσω από αυτό, τον Εθνικό Λιβυκό Στρατό) που ελέγχει το δυτικό τμήμα με έδρα το Τομπρούκ.

Πεδίο Διεθνών Ανταγωνισμών και Συγκρούσεων

Τόσο η εκχειρία και η έναρξη των ειρηνευτικών συνομιλιών τον Οκτώβρη του 2020, όσο και η μεταβατική Κυβέρνηση Εθνικής Συνεργασίας και οι εκλογές της 24ης Δεκεμβρίου που συμφωνήθηκαν στις αρχές του 2021 από όλες τις πλευρές, ήταν αποτέλεσμα του στρα-

τιωτικού-πολιτικού αδιεξόδου που ακολούθησε την δυναμική επέμβαση της Τουρκίας και της Ρωσίας με μισθοφόρους, εξοπλισμό, συμβούλους, κ.λπ., στηρίζοντας η πρώτη, την Κυβέρνηση Εθνικής Συμφωνίας, φίλα προσκείμενη στους Αδελφούς Μουσουλμάνους, η δεύτερη, τον Εθνικό Λιβυκό Στρατό του στρατάρχη Χαφτάρ. Η πίεση των υπόλοιπων διεθνών και περιφερειακών παικτών των οποίων τα συμφέροντα απειλούνται (π.χ. διακυβεύονται οι ενεργειακές συμφωνίες της Ιταλίας με την κυβέρνηση, το αντι-τουρκικό μπλοκ -Αίγυπτος, ΗΑΕ, Σαουδική Αραβία, Αλγερία- φοβάται την επικράτηση των Αδελφών Μουσουλμάνων, οι ΗΠΑ προσπαθούν να περιορίσουν τη Ρωσία, κ.λπ.), οδήγησαν αυτές τις δυνάμεις σε μια προσπάθεια συνεννόησης. Δίπλα σε αυτούς, η Γερμανία και η Γαλλία προσπαθούν να πλασαριστούν ως ρυθμιστές των εξελίξεων και να διευρύνουν την όποια επιρροή τους: η μεν Γερμανία με τις δύο διασκέψεις του Βερολίνου για τη Λιβύη (Ιανουάριος και Ιούνιος 2020) των οποίων οι αποφάσεις δεν εφαρμόστηκαν ποτέ, η δε Γαλλία με την πρόσφατη (Νοέμβρης 2021) διάσκεψη του Παρισιού, όπου αποφασίστηκε -εις μάλιστα και πάλι- η εφαρμογή του εμπάργκο όπλων και η αποχώρηση των μισθοφορικών στρατευμάτων.

Το Παρασκήνιο του Εκλογικού Αδιεξόδου

Τόσο η Ρωσία όσο και η Τουρκία δεν δείχνουν την παραμικρή διάθεση να αποσύρουν τα μισθοφορικά τους στρατεύματα ή να υπο-

χωρήσουν από τις θέσεις τους. Η δε Τουρκία, αρχικά προσπάθησε ποικιλοτρόπως να σαμποτάρει τις εκλογές, μέσω επιθέσεων και δηλώσεων των Αδελφών Μουσουλμάνων. Στην παρούσα φάση επιδιώκει την παραμονή στην εξουσία της φίλα προσκείμενης μεταβατικής κυβέρνησης και του πρωθυπουργού Αμπντελχάμιτ Ντιμπίμπά, ώστε να προχωρήσει τη συμφωνηθείσα Τρίτη βάση της στη χώρα (ναυτική αυτή τη φορά στην πόλη Αλ Κουμς) και την εφαρμογή του τουρκολιβυκού συμφώνου με την έκδοση αδειών έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στο λιβυκό πέλαγος.

Σε αυτό το πλαίσιο ξεκίνησε η προετοιμασία για την εκλογική διαδικασία, με τις αντιμαχόμενες πλευρές να προσπαθούν να δημιουργήσουν τετελεσμένα και να διαμορφώσουν τις συνθήκες προς όφελός της η καθεμιά. Έτσι, ενώ η αρχική απόφαση ήταν να διεξαχθούν ταυτόχρονα προεδρικές και βουλευτικές εκλογές, το κοινοβούλιο (στρατόπεδο Χαφτάρ) πέρασε νόμο -που δεν ενέκρινε η κυβέρνηση- να προηγηθούν οι προεδρικές εκλογές στις 24 Δεκεμβρίου και να ακολουθήσουν οι βουλευτικές (προφανώς για να επηρεαστεί το αποτέλεσμα τους). Ο ίδιος νόμος παρείχε σημαντικές εξουσίες στον πρόεδρο, καθιστώντας το πολίτευμα προεδρικό χωρίς, ωστόσο, να υπάρχει τέτοια προηγούμενη συμφωνία. Ένα δεύτερο σημαντικό πρόβλημα είχε να κάνει με τις υποψηφιότητες: όχι μόνο ήταν στην πλειοψηφία τους προσωπικότητες με βεβαρυμένο πολιτικό παρελθόν που εκπρο-

σωπούν τα συμφέροντα της ντόπιας και ξένης ελίτ, όπως ο Χαλίφα Χαφτάρ (στρατηγός του Καντάφι που στράφηκε εναντίον του λίγο πριν το τέλος και πρωτεργάτης της πολιτικής διχοτόμησης της χώρας), ο Φάτι Μπασάγα (πρώην ισχυρός υπουργός εσωτερικών), ο Ακίλα Σάλεχ (πρόεδρος του κοινοβουλίου), αλλά υπήρξαν και αρκετές αμφιλεγόμενες, όπως ο γιος του Καντάφι, Σαΐφ αλ Ισλάμ, που έχει καταδικαστεί για εγκλήματα πολέμου, ή ο μεταβατικός πρωθυπουργός Ντιμπίμπά που έπρεπε να έχει παραιτηθεί από το αξίωμά του μήνες πριν για να έχει δικαίωμα συμμετοχής. Το αποτέλεσμα ήταν, μέχρι δυο μέρες πριν τη διεξαγωγή των εκλογών, να μην έχει οριστεί η λίστα των υποψηφίων. Τέλος, δεν υπήρχε καμιά εγγύηση για την αποδοχή του αποτελέσματος και καμιά συμφωνία για την επόμενη μέρα, δηλαδή για το πώς θα μοιραστεί η εξουσία, πώς θα επανενωθούν ο στρατός και άλλοι κρατικοί θεσμοί, πώς θα προχωρήσει η σύνταξη ενός νέου συντάγματος και η συμφιλίωση του λιβυκού λαού που παραμένει διαιρεμένος σε θρησκευτικές και φυλετικές ομάδες, εθνικές και κοινωνικές μειονότητες με κάθε λογής πολέμαρχους και αρχηγούς φατριών να αλω-νίζουν.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, η διεξαγωγή των εκλογών θα οδηγούσε στην καλύτερη περίπτωση σε μια επιστροφή στην αστάθεια και την πολιτική κρίση, στη χειρότερη σε ένα νέο εμφύλιο πόλεμο. Στο ίδιο αποτέλεσμα, ωστόσο, απειλεί να οδηγήσει και η διαφανόμενη επ' αόριστον αναβολή των εκλογών, εφόσον διατηρηθούν η σημερινή πόλωση και οι μπερλιαστικοί και περιφερειακοί ανταγωνισμοί στο έδαφος της Λιβύης.

■ Μαρία Κτιστάκη

Χιλή: Ήττα των νοσταλγών της χούντας Πινοσέτ Ιστορική ευκαιρία για το εργατικό κίνημα

Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου των προεδρικών εκλογών (βλ. ΕΠ Δεκεμβρίου 2021) έκαναν σαφές στις φτωχές λαϊκές μάζες πως οι κατακτήσεις της εξέγερσης βρίσκονται σε θανάσιμο κίνδυνο και η πρωτοβουλία των κινήσεων μπορεί να περάσει από το μαζικό κίνημα, στα χέρια της νεοφιλελεύθερης φασιστικής αντίδρασης. Ο κίνδυνος αυτός κινητοποίησε σε μέγιστο βαθμό τις κοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις που συγκροτούν την πλειοψηφία της Συντακτικής Συνέλευσης που βρίσκεται σε εξέλιξη αλλά και το σύνολο της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων που, με την εξέγερσή τους και τους αγώνες τους έκαναν δυνατή την συγκρότησή της. Στον δεύτερο γύρο στις 19 Δεκεμβρίου, οι μάζες ξεπέρασαν κάθε προηγούμενη συμμετοχή σε εκλογές εκλέγοντας τον Γαμπριέλ Μπόριτς με 55,9%, με 11 μονάδες διαφορά από τον ακροδεξιό Καστ με 44,1%.

Η συμμετοχή στις εκλογές που παραδοσιακά ήταν πολύ χαμηλή στην Χιλή, έφτασε σε υψηλό ρεκόρ. Η αύξηση της συμμετοχής που είχε παρουσιαστεί στον α' γύρο (47,3%) ξεπεράστηκε στον β' γύρο (55,7%), κάνοντας τον Μπόριτς τον πρόεδρο που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους στην ιστορία της χώρας (4,6 εκατ. ψήφοι). Οι μάζες αφήφισαν ακόμη και το μοϊκοτάζ κυβέρνησης - καπιταλιστών οι οποίοι οργάνωσαν ιδιότυπο λοκάουτ στα ΜΜΜ με σκοπό να εμποδίσουν τα φτωχότερα στρώματα να ψηφίσουν. Περιμένοντας για ώρες σε

στάσεις λεωφορείων ή περπατώντας πολλά χιλιόμετρα μέχρι τα εκλογικά κέντρα, εργαζόμενοι, φτωχά λαϊκά στρώματα και νεολαία αντιμετώπισαν την εκλογική αναμέτρηση ως άλλη μια δική τους μάχη. Και τέτοια ήταν, όπως έδειξε και το ξεσπασμα θριάμβου στην ανακοίνωση του νικηφόρου αποτελέσματος με πάνω από 1 εκατ. να ξεχύνεται στους δρόμους, μόνο στο Σαντιάγο.

Δική τους η μάχη, δική τους και η νίκη ενάντια στους νοσταλγούς της δικτατορίας Πινοσέτ παρότι η επιλογή του Μπόριτς και του συνασπισμού «Εγκρίνω αξιοπρέπεια» (που περιλαμβάνει το Ευρύ Μέτωπο και το Κομμουνιστικό Κόμμα) δεν ήταν εξαρχής μονόδρομος για τις εργατικές μάζες όπως έδειξε και ο α' γύρος. Αυτό, διότι η τεράστια δυναμική κινητοποίησης των μαζών που προέκυψε ως αποτέλεσμα της εξέγερσης, έχει ως κύριο μοχλό της την Συντακτική Συνέλευση, και μια απλή κυβερνητική αλλαγή φαινόταν εξαρχής ως κάτι δευτερεύον. Ο πολιτικός κύκλος που άνοιξε με την εξέγερση έχει στο επίκεντρό του την διαμόρφωση του νέου Συντάγματος, όπως δείχνουν και όλες οι εκλογικές διαδικασίες, και η συμμετοχή των μαζών αυξανόταν κάθε φορά που διακυβεύονταν η συντακτική διαδικασία.

Οι δυνάμεις των κοινωνικών κινήματων και των αυτόχthonων πληθυσμών κέρδισαν μια άνευ προηγούμενου θέση στη Συντακτική Συνέλευση κάνοντάς τες μαζί με τις δυνάμεις της αριστεράς, τους κύριους εκφραστές των λαϊκών πόθων για ριζικές κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές αλλαγές. Οι κύριες δυνάμεις στην Συντακτική Συνέλευση που εκπροσωπούν

τους αυτόχthonους λαούς (Μαπούτσε, Αϊμάρα, Κέτσουα κ.ά.), αποτελούν ένα σχετικά αυτόνομο μπλοκ με δύο μεγάλες ομάδες (Συντακτικά Κοινωνικά Κινήματα [Movimientos Sociales Constituyentes] με 12 αντιπροσώπους και την ομάδα Αυτόχthonες Λαοί [Pueblos Originarios] με 17 αντιπροσώπους), κάτι που τους δίνει σημαντική ανεξαρτησία στην προώθηση των δικών τους αιτημάτων και μια επαρκή πολιτική ανεξαρτησία. Η δική τους συνύπαρξη με το κόμμα του Μπόριτς κινείται στην ίδια κατεύθυνση της αλλαγής της βασικής δομής του συστήματος που καθιερώθηκε με το νεοφιλελεύθερο χουντικό Σύνταγμα του 1980 και ισχύει μέχρι σήμερα συγκεντρώνοντας την πολιτική εξουσία στην Εκτελεστική εξουσία και στο Κογκρέσο, με μηχανισμούς αποκλεισμού για τις κοινότητες, τους αυτόχthonες λαούς, τις φτωχές λαϊκές μάζες και ιδιαίτερα τις γυναίκες και τα παιδιά που σηκώνουν το τεράστιο βάρος της οικιακής οικονομίας.

Η διαδικασία μετάβασης της εξουσίας στον νέο πρόεδρο θα γίνει σε ένα διάστημα τριών μηνών σύμφωνα με το ισχύον Σύνταγμα και στο διάστημα αυτό οι δυνάμεις της αντίδρασης θα προσπαθήσουν να τον «συνεφέρουν» και να τον απομακρύνουν από τα κοινωνικά στρώματα που τον ανέδειξαν. Ήδη τα πρώτα δείγματα δεν είναι ενθαρρυντικά. Εξερχόμενος από το προεδρικό μέγαρο την επομένη των εκλογών κατά την πρώτη συνάντησή με τον απερχόμενο πρόεδρο Πινιέρα, ο Μπόριτς χρησιμοποίησε μια συμφιλίωτική γλώσσα εθνικής ενότητας παρουσιάζοντας τον εαυτό του ως εγγυητή των εθνικών θεμάτων (το κράτος έχει συνέχεια...) και πρό-

εδρο όλων των χιλιανών, καλώντας τον ηττημένο φασίστα Καστ να... δουλέψουν μαζί για το καλό της χώρας. Ταυτόχρονα δεν απάντησε στο ερώτημα εάν θα απελευθερωθούν οι χιλιάδες πολιτικοί κρατούμενοι Μαπούτσε και καταδικασμένοι αγωνιστές κατά την διάρκεια της εξέγερσης, ένα από τα δύο βασικά αιτήματα (το άλλο είναι το δικαίωμα στην δωρεάν και ελεύθερη άμβλωση) του κινήματος, που έχουν μπλοκαριστεί από τη δεξιά και την κεντροαριστερά.

Στην παρούσα φάση, με τους ταξικούς συσχετισμούς που διαμορφώνονται στην Χιλή και με το υψηλό επίπεδο συνείδησης και αυτοπεποίθησης που έχει διαμορφωθεί στις μάζες, παρουσιάζεται αντικειμενικά μια πολύ ευνοϊκή ευκαιρία να ανοίξει ένας νέος κύκλος δομικών μετασχηματισμών σε όλα τα επίπεδα και να συμπαρασύρει στο διάβα της όλες τις χώρες της Λατινικής Αμερικής. Το διακύβευμα για τις ταξικές και λαϊκές δυνάμεις εντός και εκτός της Συντακτικής Συνέλευσης είναι να εκμεταλλευτούν αυτή την ευκαιρία για να εμβαθύνουν την κοινωνική και πολιτική ριζοσπαστικοποίηση, και να επιβάλλουν οι ίδιοι ένα πρόγραμμα σωτηρίας των από κάτω ενάντια στις αστικές ελίτ, μην αφήνοντας ταυτόχρονα περιθώρια ελιγμού, υποχώρησης και προδοσίας στην νέα κυβέρνηση Μπόριτς.

■ Παιουλίν Μπουμπουλίμα

Μια κοινή Επέτειος για τρεις μεγάλους Επαναστάτες

Με την αρχή κάθε νέου έτους θυμόμαστε τρεις μεγάλες μορφές της Παγκόσμιας Επανάστασης, όπως τους συνέδεσε η Ιστορία στον κοινό τους αγώνα και ο Ιανουάριος στον θάνατο: τον Κάρλ Λίμπκνεχτ, τη Ρόζα Λούξεμπουργκ και τον Βλαντιμίρ Ίλιτς Ουλιάνοφ - Λένιν.

Ο Κάρλ Λίμπκνεχτ (1871 - 1919) ήταν οικονομολόγος και νομικός, αποφασισμένος να αφιερώσει τις γνώσεις του στην υπεράσπιση του μαρξισμού, όπως και έκανε έως το τέλος. Το 1907, το βιβλίο του Μιλιταρισμός και Αντιμιλιταρισμός, του «εξασφάλισε» 18 μήνες στη φυλακή. Παρά την εκλογή του στο Ράιχσταγκ και την ισχυρή αντιπολεμική του στάση εκεί (ή εξαιτίας αυτής), το 1915 επιστρατεύθηκε στον Α΄ Π.Π. ως άοπλος και αργότερα, το 1916, μετά την επιστροφή του, η ηχηρή ανυπακοή του απέναντι στην ηγεσία του SPD προκάλεσε τη διαγραφή του από το κόμμα. Το ίδιο έτος τα βήματά του συναντιούνται εκτός του Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος πλέον με εκείνα της Ρόζας Λούξεμπουργκ και άλλων, οι οποίοι ιδρύουν την Ένωση Σπάρτακος που θα μετασχηματιζόταν σε Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας. Την Πρωτομαγιά του 1916, ο Λίμπκνεχτ συνελήφθη και καταδικάστηκε σε δύομισι χρόνια καταναγκαστικής εργασίας, αφού οι πρώην σύντροφοί του από το SPD ψήφισαν υπέρ της άρσης της βουλευτικής του ασυλίας. Την ημέρα της καταδίκης του απήγγησαν 55.000 εργάτες σε πολεμικές βιομηχανίες.

Η Ρόζα Λούξεμπουργκ (1871 - 1919), επίσης οικονομολόγος και νομικός με σημαντικό θεωρητικό έργο,

μαρξίστρια επαναστάτρια από πολύ νέα, υποστήριξε με σθένος τις ριζοσπαστικές της θέσεις τόσο εντός του SPD όσο και μετά την οριστική ρήξη της με αυτό. Γεννημένη στην Πολωνία, μετανάστευσε στην Ελβετία το 1888, όπου με τον Λέο Γιόγκιχες ίδρυσαν και ηγήθηκαν της Σοσιαλδημοκρατίας του βασιλείου της Πολωνίας και της Λιθουανίας (SDKPiL). Το 1898 με λευκό γάμο πολιτογραφήθηκε Γερμανίδα και ξεκίνησε την πολιτική της δράση στο Βερολίνο. Συγκρούστηκε έντονα με το ρεβιζιονισμό του Μπέρνσταϊν και έπειτα με το ρεφορμιστή Κάουτσκι και αποκόπηκε οριστικά από το SPD ούσα αποφασιστικά εναντίον τους στην αυγή του Α΄ Π.Π. όταν η Δεύτερη Διεθνής και οι Σοσιαλδημοκράτες μαζί με αστούς και ιμπεριαλιστές έστειλαν το ευρωπαϊκό προλεταριάτο στη σφαγή. Η φυλάκισή της δεν τη σταμάτησε από το να γράψει το Die Krise der Sozialdemokratie, που αποτέλεσε τη θεωρητική βάση για την ίδρυση της Ένωσης Σπάρτακος.

Την Πρωτοχρονιά του 1919, η Λούξεμπουργκ δήλωσε: «Σήμερα μπορούμε να ξεκινήσουμε αποφασιστικά την καταστροφή του καπιταλισμού μια για πάντα. Όχι, ακόμη περισσότερο! Σήμερα δεν είμαστε απλώς σε θέση να εκτελέσουμε αυτό το καθήκον, ούτε είναι κάποιο διεκπεραιωτικό καθήκον απέναντι στο προλεταριάτο, αλλά το μοναδικό μέσο για να σώσουμε την ανθρωπότητα από την καταστροφή». Τον Ιανουάριο (μόλις ένα μήνα από την ίδρυση του ΚΚΓ) ξέσπασε η αυτοκαταστροφική Εξέγερση των Σπάρτακιστών που,

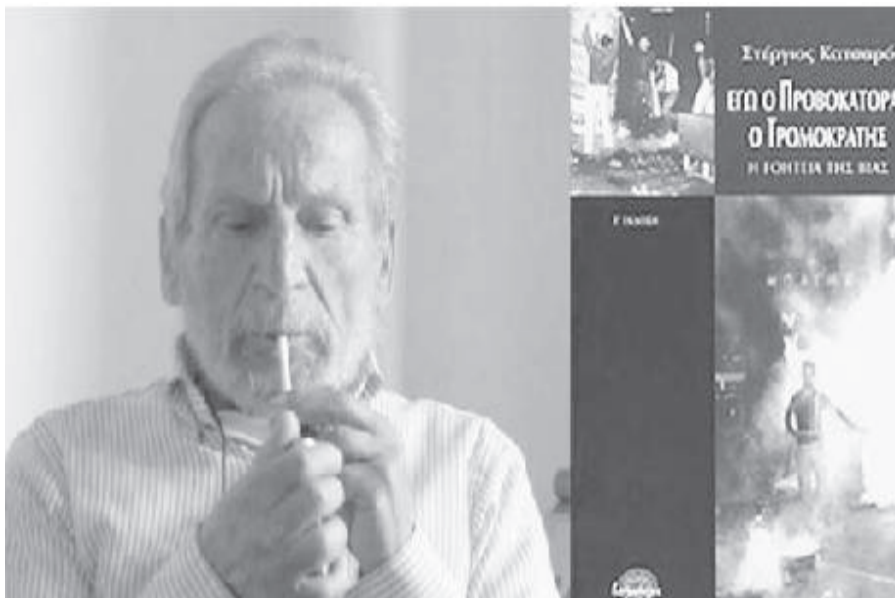
αφού δεν απετράπη, υποστηρίχθηκε μέχρι τέλους από τη Λούξεμπουργκ και τον Λίμπκνεχτ, παρόλο που τη θεωρούσαν πρώιμη. Η πλειοψηφούσα σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση των Σάιντεμαν και Έμπερτ συνέτριψε την εξέγερση βγάζοντας στο δρόμο τα Φράικορπς που συνέλαβαν τους δύο επαναστάτες στις 15 Ιανουαρίου και κατόπιν τους δολοφόνησαν.

Στις 21 του ίδιου μήνα πέντε χρόνια αργότερα, το 1924 συνάντησε τον θάνατο και ο αρχιτέκτονας της Οκτωβριανής Επανάστασης και του κόμματος των Μπολσεβίκων, Βλαντιμίρ Ίλιτς Ουλιάνοφ (1870 - 1924). Ο Λένιν, όπως ήταν γνωστός, στρατεύθηκε στην επανάσταση από μικρή ηλικία. Ο αγώνας του διεξάγεται από νωρίς, με μανιφέστα, τόσο ενάντια στην αστική τάξη και τη μοναρχία, όσο και ενάντια στους διαστρεβλωτές της μαρξιστικής θεωρίας. Δέχτηκε πολλαπλές διώξεις, φυλακίσεις και εξορίες από το τσαρικό καθεστώς, λόγω του πρωταγωνιστικού του ρόλου στην ανάπτυξη, ενοποίηση και μετατροπή σε επαναστατικό μαρξιστικό κόμμα των πρώτων μαρξιστικών ομάδων στη Ρωσία, πράγμα που αποτέλεσε ένα από τα κύρια σημεία συνεισφοράς του και εκφράστηκε με το εμβληματικό έργο του, Τι να κάνουμε;. Επιπλέον, υπήρξε ο πρώτος μαρξιστής που μ' έναν ολοκληρωμένο τρόπο κατανόησε το πέρασμα του καπιταλισμού στην εποχή της παρακμής του, στην εποχή του Ιμπεριαλισμού, χαρακτηρίζοντας την ως «εποχή πολέμων, επαναστάσεων και αντεπαναστάσεων», καταδεικνύοντας έτσι τον ιστορικά επίκαιρο χαρακτήρα της

σοσιαλιστικής επανάστασης. Με το έργο του, Κράτος και Επανάσταση συνέδραμε καθοριστικά στη διαμόρφωση μιας ορθής αντίληψης του αστικού κράτους, ως όργανο καταστολής και κυριαρχίας της αστικής τάξης, και έριξε το σύνθημα του τσακίσματός του, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για την εργατική εξουσία. Υπήρξε συνιδρυτής της Τρίτης Διεθνούς, που έσωσε το ατιμασμένο από την σοσιαλδημοκρατία όνομα του Σοσιαλισμού, οδήγησε στην ίδρυση πολλών δεκάδων κομμουνιστικών κομμάτων σ' όλο τον πλανήτη και εμπλούτισε με τα τέσσερα πρώτα συνέδριά της την επαναστατική θεωρία.

Κάνοντας αυτή τη σύντομη αναφορά σε λίγα μόνο από τα όσα προσέφεραν οι τρεις αυτές σπουδαίες μορφές της Επανάστασης οφείλουμε ταυτόχρονα να διαχωριστούμε από προσωπολατρικά πορτραίτα. Η «θεοποίηση», για παράδειγμα, της μορφής του Λένιν από τη σταλινική γραφειοκρατία είναι ξένη από την πραγματικότητα ενός αγωνιστικού εργατικού κινήματος. Ο Λένιν, η Λούξεμπουργκ και ο Λίμπκνεχτ διαμορφώθηκαν στις πραγματικά τεράστιες προσωπικότητες που γνωρίζουμε μέσα από σκληρούς αγώνες, αντιπαραθέσεις, λάθη, μέσα από σπουδή στο μαρξισμό, θεωρητική παραγωγή και αναθεώρησή της. Με τη θεωρία και τις πράξεις τους, με τη συγκρότηση, την επιμονή και τον ακούραστο αγώνα τους, δεν έγιναν κάποιο μεταφυσικό «πάνθεον της επανάστασης», αλλά κίνητρο, δύναμη και παράδειγμα για τους επαναστάτες μαρξιστές που ακολούθησαν και θα ακολουθήσουν.

Έφυγε από τη ζωή ο επαναστάτης αγωνιστής Στέργιος Κατσαρός (1938-2021)

Το μεσημέρι του Σαββάτου 11/12/2021 έφυγε από κοντά μας, σε ηλικία 83 ετών, ο σύντροφος, ο αγαπητός σε όλους, Στέργιος Κατσαρός, που αγωνίστηκε σ' όλη του τη ζωή για την υπόθεση του επαναστατικού μαρξισμού και την επικράτηση του σοσιαλισμού. Ο σ. Στέργιος ήταν ένας αγωνιστής που άφησε τα ίχνη του στην ιστορία του εργατικού, επαναστατικού και κομμουνιστικού κινήματος.

Γεννήθηκε στο Βαθύκοιλο ένα μικρό χωριό της Φθιώτιδας, από το οποίο δεν αποκόπηκε ποτέ και το επισκέπτονταν πολύ τακτικά. Μετανάστευσε στην Αθήνα για να σπουδάσει, εργαζόμενος ταυτόχρονα για να μπορεί να ζήσει.

Από πολύ μικρός γνώρισε την εκμετάλλευση, την καταπίεση και τις διώξεις στα δύσκολα χρόνια της κατοχής και της μετεμφυλιακής περιόδου, που στην περιοχή εκείνη ήταν ακόμη σκληρότερα. Με τον ερχομό του στη Αθήνα εντάχθηκε αμέσως στις γραμμές του εργατικού και φοιτητικού κινήματος και της ΕΔΑ. Δεν έλειψε ποτέ από κανένα αγώνα, από τη μεγάλη σύγκρουση των οικοδόμων το 1961, το κίνημα του 15% για την παιδεία και του 114, τα «Ιουλιανά» και τους αγώνες μέχρι την επιβολή της Δικτατορίας του 1967. Στη δικτατορία θα περάσει στην παρανο-

μία και μετά μια σύντομη περιπέτεια που είχε στην Κούβα του Κάστρο (είχε ναυαγήσει), θα ριχτεί στον αγώνα ενάντια στο χουντικό καθεστώς. Υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη της τροτσκίζουσας οργάνωσης «Λαϊκή Πάλη», η οποία ανέπτυξε σημαντική δράση, κυρίως στη Θεσσαλονίκη. Το Σεπτέμβριο 1969 η οργάνωση αυτή θα «χτυπηθεί» από τη ασφάλεια και τα μέλη της καταδικάστηκαν σε βαριές ποινές στη δίκη που έγινε το Γενάρη του 1970. Ο Στέργιος καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη όπως και οι Τριαντάφυλλος Μηταφίδης, Αντώνης Λιάκος και Τάσος Δαρβέρης. Στις φυλακές Κορυδαλλού και Αίγινας ήταν πάντοτε συντροφικός, πάντοτε βοηθούσε όλους τους συντρόφους και εντάχθηκε και αυτός στην ομάδα των τροτσκιστών όπως και όλα σχεδόν τα άλλα καταδικασμένα μέλη της «Λαϊκής Πάλης». Δεν υποχώρησε ποτέ και αντιμετώπιζε όπως άξιζε τις άθλιες επιθέσεις και συκοφαντίες των σταλινικών.

Αποφυλακίστηκε με την αμνηστία που έδωσε ο δικτάτορας Παπαδόπουλος στα πλαίσια του σχεδίου φιλελευθεροποίησης της χούντας το Αύγουστο του 1973. Συμμετείχε στην εξέγερση του Πολυτεχνείου μαζί με τους χιλιάδες εργάτες που μάχονταν στους δρόμους ενάντια στις δυνάμεις καταστολής. Με τη δικτατορία

του Ιωαννίδη θα περάσει και πάλι στην παρανομία. Θα γίνει φαντάρος (!) με την επιστράτευση, υποτίθεται για τον πόλεμο που θα έκαμε ο δικτάτορας με την Τουρκία.

Με τη μεταπολίτευση ο σ. Στέργιος θα ριχτεί και πάλι στον αγώνα και πολύ σύντομα το 1975 θα ενταχθεί στην ΟΚΔΕ. Δεν θα λείπει από κανένα αγώνα της μεταπολιτευτικής περιόδου είτε μέσα από τους οικοδόμους, είτε όταν για ένα διάστημα θα εργαστεί στη βιομηχανία – εφαρμόζοντας σχετική απόφαση της 4ης Διεθνούς και της ΟΚΔΕ- είτε πολιτικούς.

Ο Σ. Κατσαρός ήταν ένας θαρραλέος αγωνιστής, είχε μεγάλη πνευματική καλλιέργεια, γνώριζε από μαρξισμό και είχε πολλές γνώσεις φιλοσοφίας και συχνά έκανε μαθήματα σε νεότερους αγωνιστές και συντρόφους. Ήταν πάντοτε ευγενικός, ευαίσθητος στον ανθρώπινο πόνο και μόχθο, ιδιαίτερα των καταπιεσμένων, των αδικημένων και όλων των «από κάτω». Ήταν ζυμωμένος με την εργατική τάξη και με όλα τα λαϊκά στρώματα και έδωσε τα πάντα για να μπορέσει να τα βοηθήσει, για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση και αδικία, όπου θα μπορούσαν να απολαύσουν τον κόπο και τον ιδρώτα τους. Ήταν βαθιά δημοκρατικός άνθρωπος δεν δεχόταν ποτέ καμιά παράκαμψη των δημοκρατικών διαδικασιών και από κανένα, ήταν έτοιμος να χαλάσει τις σχέσεις σε περίπτωση που κάποιος –όσο και κοντινός και αγαπητός του και αν ήταν- παραβεί τις δημοκρατικές αρχές. Αυτός ο ευγενικός άνθρωπος μεταμορφωνόταν σε «άγριο θηρίο» απέναντι στην αδικία, απέναντι στα αφεντικά, απέναντι στο κράτος και τους κατασταλτικούς του μηχανισμούς. Γι' αυτό στους αγώνες ήταν πάντα στην πρώτη γραμμή και πάντα υποχωρούσε από τους τελευταίους, όταν δε γινόταν αλλιώς.

Σε κάθε περίοδο γεννιέται μία δράκα ξεχωριστών ανθρώπων-αγωνιστών. Είναι αυτοί όπου εργατική τάξη κοιλοπονάει για να τους βγάλει. Είναι οι καβαλάρηδες

του ουρανού. Ο Στέργιος Κατσαρός ήταν ένας από αυτούς, ένας -χωρίς υπερβολή- από τους σημαντικότερους των τελευταίων 60-70 χρόνων. Κάποιοι άνθρωποι είναι πολύ τυχεροί, όπως όλοι εμείς που μαζευτήκαμε εδώ όπως και πολλές χιλιάδες άλλοι γιατί γνώρισαν αυτό τον καβαλάρη του ουρανού, και σίγουρα κάτι τους έδωσε κάτι κέρδισαν. Τούτος εδώ ο καβαλάρης που κείτεται νεκρός, πάντοτε έδινε, ποτέ δε ζητούσε.

Κάθε γενιά αγωνιστών αφήνει πίσω της μια κληρονομιά, ο Στέργιος κληροδοτεί μια πολύ μεγάλη και βαριά κληρονομιά αδιάκοπων αγώνων και θυσιών: στα μετεμφυλιακά χρόνια, στα ιουλιανά, στη δικτατορία, στη Μεταπολίτευση. Είχε δικαιοσύνη, ποτέ ο τροχός της ιστορίας δεν κινήθηκε από καλοπερασάκηδες, πολιτικάντηδες, σοπορτουμιστές, κότες, αλλά από αγωνιστές με ήθος, με υψηλό φρόνημα με αυταπάρνηση. Αυτό που μπορούμε να σε υποσχეთόμαστε είναι ότι θα προσπαθήσουμε να διαφυλάξουμε αυτή τη κληρονομιά, αλλά είναι δύσκολο να γίνει κανένας καβαλάρης και αετός του ουρανού.

Σύντροφε Στέργιο, πριν σε αποχαιρέτησουμε στο μεγάλο σου ταξίδι, δυστυχώς, χωρίς επιστροφή, αυτό που μπορούμε να σε διαβεβαιώσουμε είναι ότι τα ίχνη που άφησες στην ιστορία, σίγουρα θα τα βρουν οι νέες γενιές προλεταριακών αγωνιστών. Έχουν πολλά διδάγματα για να μάθουν, να πετάνε και να ξεπερνάνε τις δυσκολίες της ζωής και του αγώνα, να βελτιώνουν διαρκώς την πολιτική τους σκέψη για να μπορέσουν να εκπληρώσουν την απελευθερωτική αποστολή τους. Όσοι σε γνωρίσαμε από κοντά θα σε θυμόμαστε και θα σε τιμούμε για πάντα.

Η ΟΚΔΕ εκφράζει τα βαθιά συλλυπητήριά της στην αγαπημένη σύντροφό του Νίνα, στα παιδιά του, στους συγγενείς του, στους φίλους του, στους συντρόφους του και στη μεγάλη οικογένειά του, τους εκμεταλλευόμενους, τους καταπιεσμένους και όλους τους αδικημένους.

Ο.Κ.Δ.Ε., 12/12/2021

Δύο νέα βιβλία από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Κ.Δ.Κ.Ε. Βασικά Ζητήματα του εργατικού κινήματος

Χρονολογία έκδοσης: Γενάρης 2022

Σελίδες: 94

Τιμή: 5 ευρώ

Οι Εκδόσεις Εργατική Πάλη επανεκδίδουν το μικρό βιβλίο ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ (Συμβολή στον προγραμματικό προσανατολισμό του), που είχε εκδοθεί για πρώτη φορά το 1957. Το παρόν βιβλίο δεν είναι μόνο ένα ιστορικό ντοκουμέντο του τροτσκιστικού κινήματος, αλλά είναι ταυτόχρονα και μια σημαντική προγραμματική συμβολή για τους επαναστάτες μαρξιστές.

Επομένως το κείμενο αυτό έχει μια διαχρονική αξία και κατά συνέπεια είναι χρήσιμο για όλους τους αγωνιστές του εργατικού και επαναστατικού κινήματος. Και αυτή η έκδοση γίνεται μέσα στα πλαίσια που καταβάλουν οι Εκδόσεις Εργατική Πάλη να δώσουν σχεδόν το σύνολο από τα ιστορικά κείμενα της πολύχρονης ιστορίας του ελληνικού τροτσκιστικού κινήματος.

Από τον πρόλογο της έκδοσης

Διαλέξεις - Συζητήσεις του ΚΚΕ, του ΚΔΚΕ και των ΔΕΠ-ΚΑΚΕ

Χρονολογία έκδοσης: Γενάρης 2022

Σελίδες: 280

Τιμή: 8 ευρώ

Οι εκδόσεις Εργατική Πάλη επανεκδίδουν το μικρό βιβλίο ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ του ΚΚΕ και του ΚΔΚΕ, που είχε εκδοθεί για πρώτη φορά το 1987. Το παρόν βιβλίο είναι ένα ιστορικό ντοκουμέντο μια που παρουσιάζει τις συζητήσεις που έγιναν το 1946 για πρώτη φορά και έκτοτε δεν ξανάγιναν. Σήμερα, οι συζητήσεις αυτές έχουν μια ιδιαίτερη αξία μια που οι αγωνιστές του εργατικού κινήματος μπο-

ρούν να διαπιστώσουν ότι το ΚΚΕ έχει αναθεωρήσει σχεδόν εξ' ολοκλήρου ότι υποστήριζαν τότε οι ηγέτες του.

Στο Παράρτημα 2 οι εκδόσεις Εργατική Πάλη παρουσιάζουν και τις συζητήσεις ανάμεσα στο ΚΚΕ και τις δυο άλλες οργανώσεις ΔΕΠ (Διεθνή Επαναστατική Πρωτοπορία) και ΚΑΚΕ (Κομμουνιστικό Αρχαιομαρξιστικό Κόμμα Ελλάδας).

Από τον πρόλογο της έκδοσης

Αφιέρωμα στο Γυναικείο Ζήτημα (β' μέρος)

Βασικοί σταθμοί του γυναικείου κινήματος

■ Ρία Καντζέλη

«(...) Όποιος σκαμπάζει λίγο από ιστορία, ξέρει καλά πως οι μεγάλες κοινωνικές μεταβολές είναι αδύνατες χωρίς το γυναικείο προζύμι. Η κοινωνική πρόοδος μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια σύμφωνα με την κοινωνική θέση του ωραίου φύλου (μαζί και των άσχημων γυναικών)...», Κ. Μαρξ.

Το «γυναικείο προζύμι» έχει παίξει σημαντικότερο ρόλο σε κάθε επαναστατικό κύμα αγώνων από τη Γαλλική Επανάσταση μέχρι σήμερα. Αξίζει να αναφερθούμε στην σχετικά άγνωστη αλλά εξαιρετικά σημαντική συνεισφορά των γυναικών στην Παρισινή Κομμούνια, ορόσημο στην ιστορία του παγκόσμιου εργατικού κινήματος και της ανθρωπίνης χειραφέτησης. Η συμμετοχή των λαϊκών μαζών, ανδρών αλλά και γυναικών, στις αστικές επαναστάσεις στη Γαλλία, οι επακόλουθες εργατικές εξεγέρσεις και οι απεργίες, η εκδικητική σκληρότητα της αστικής τάξης προς το νεαρό προλεταριάτο και η συνεργασία των αστών με τους μεγαλοβιομηχανικούς και τη μοναρχία — τους «πρώην εχθρούς» της (!) — έδωσαν πολύτιμα διδάγματα στους εργάτες και τις εργάτριες ωθώντας τους να ορθωθούν «...ως ξεχωριστή τάξη, με τις δικές της διεκδικήσεις και τα δικά της συμφέροντα».¹

Στις 18 Μάρτη 1871, γυναίκες και παιδιά με αυταπάρανη δημιουργήσαν το πρώτο «ζωντανό οδόφραγμα» απέναντι στα τάγματα που ήρθαν να αφοπλίσουν τους εξεγερμένους εργάτες του Παρισιού. Στις 11 Απρίλη, γυναίκες, στην πλειοψηφία τους εργάτριες, οργανώνονται σε επιτροπές γειτονιών και ιδρύουν την «Ένωση Γυναικών για την Άμυνα του Παρισιού και τη βοήθεια στους τραυματισμένους» αποκτώντας καίριο ρόλο στη σύντομη ζωή της Κομμούνιας και προωθώντας σημαντικά μέτρα για την γυναικεία χειραφέτηση. Πρωτοεργάτρια της ίδρυσης της Επιτροπής ήταν η Elizabeth Dmitrieff, μέλος του ρωσικού τμήματος της Διεθνούς.

Από τον 19ο αιώνα η ανάγκη του καπιταλισμού για περισσότερα φθηνά εργατικά χέρια ανοίγει διάπλατα τις πόρτες της παραγωγικής εργασίας στις γυναίκες και τα παιδιά χωρίς να ανατρέπει τους ρόλους των δύο φύλων στην οικογένεια. «Σαν αποτέλεσμα όλων των τελειοποιήσεων που έγιναν στις μηχανές», τονίζει ο Ένγκελς, «η δουλειά των ενηλίκων αντρών ανάγεται σε απλή επιτήρηση

που μπορεί κάλλιστα να γίνεται και από την αδύναμη γυναίκα και από το παιδί, που αμείβονται για αυτό δύο και τρεις φορές λιγότερο».² Η είσοδος της γυναίκας στην εργασία κάτω από απάνθρωπες συνθήκες οδήγησε γρήγορα σε συλλογικές μορφές

αντίδρασης ενάντια στην εκμετάλλευση των εργατριών και συνολικά της εργατικής τάξης.

Το γυναικείο κίνημα έχει τις ρίζες του στους αιματοβαμμένους αγώνες των εργατριών στα κλωστοϋφαντουργεία των ΗΠΑ τον 19ο αιώνα, που διεκδικούσαν υψηλότερους μισθούς, λιγότερες ώρες εργασίας (αναγκάζονταν να δουλεύουν μέχρι και 16ωρα!), καλύτερες εργασιακές συνθήκες. Από το κίνημα αυτό οργανώθηκε αργότερα το πρώτο σωματείο εργατριών στην υφαντουργεία, το ILGWU (International Ladies Garment Workers Union). Σημαντικό ορόσημο των αγώνων του αγγλικού προλεταριάτου είναι η απεργία των «κοριτσιών με τα σπέρτα» το 1888 στο εργοστάσιο παραγωγής σπέρτων στο Λονδίνο, όπου πέρα από την απάνθρωπη εντατικοποίηση, οι εργάτριες υπέφεραν από βασιανιστική και θανατηφόρα ασθένεια λόγω της εκτεταμένης έκθεσης στο λευκό φώσφορο. Ο απεργιακός αγώνας κέρδισε σημαντικές παραχωρήσεις από την εργοδοσία και έφερε ως αποτέλεσμα την ίδρυση του μεγαλύτερου συνδικάτου που αποτελούνταν από εργαζόμενες όλων των ηλικιών.

Αυτές και πολλές ακόμα σημαντικές απεργίες και διεκδικήσεις του γυναικείου κινήματος επισφράγισαν την καθιέρωση της «Διεθνούς Ημέρας των Εργαζόμενων Γυναικών» (8 Μάρτη) το 1910, ύστερα από πρόταση της Γερμανίδας σοσιαλίστριας επαναστάτριας Κλάρα Τσέκιν, στο 2ο Διεθνές Συνέδριο των Σοσιαλιστριών στην Κοπεγχάγη. Τα επόμενα χρόνια, την ημέρα αυτή οργανώνονται μαζικές διαδηλώσεις στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, με αιτήματα το δικαίωμα ψήφου, την ισότητα στην εργασία, τη βελτίωση των συνθηκών δουλειάς και το τέλος του πολέμου.

Γυναικείο κίνημα και Ρώσικη επανάσταση

Από τις πιο σημαντικές γυναικείες απεργίες, είναι η απεργία των εργατριών κλωστοϋφαντουργείας στην Πετρούπολη στις 23 Φλεβάρη (8 Μάρτη με το νέο ημερολόγιο). Ο ξεσηκωμός των εργατριών στα κλωστοϋφαντουργεία της Πετρούπολης σηματοδότησε την αρχή της Φεβρουαριανής Επανάστασης και την πτώση του τσάρου.

Η επανάσταση και το μπολσεβίκικο κόμμα έθεσαν τα θεμέλια για την κοινωνική απελευθέρωση των γυναικών και επίμονα καλούσαν τις εργάτριες όλων των χωρών να ενωθούν στην πράξη με το εργατικό κίνημα και να σπάσουν τα δεσμά τους από τυχόν θολά φεμινιστικά/αστικά κινήματα που δεν έθιγαν την ουσία του προβλήματος και στένευαν τα όρια της

πάλης σε αστικές μεταρρυθμίσεις.

Το μπολσεβίκικο κόμμα κατέβαλε σημαντική προσπάθεια να παρακινήσει τις γυναίκες να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή και δεν άφησαν στη θέση του «ούτε το παραμικρό ίχνος από τους απαράδεκτους εκείνους νόμους που τοποθετούσαν τις γυναίκες σε κατώτερη θέση σε σχέση με τους άντρες» (Λένιν), π.χ. νομική/μισθολογική ισοτιμία, δικαίωμα στο διαζύγιο και την έκτρωση, προστασία της μητρότητας, νηπιαγωγεία κ.ά. Συνυπολογίζοντας των κυκεώνα προβλημάτων που είχε να αντιμετωπίσει το νεαρό εργατικό κράτος, η ενασχόληση του μπολσεβίκικο κόμματος και της 3ης Διεθνούς με το γυναικείο ζήτημα ήταν εξαιρετικά σημαντική. Δεν καθοδηγούνταν απλά από ένα αίσθημα δικαιοσύνης αλλά γνώριζαν ότι τα βήματα για την χειραφέτηση της γυναίκας ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της εξέλιξης της σοσιαλιστικής επανάστασης, ενώ η ολοκληρωτική απελευθέρωση ταυτίζεται με την επίτευξη του πολυπόθητου κομμουνισμού.

Δυστυχώς, η σταλινική γραφειοκρατία αναπόφευκτα προδίδει μαζί με την επανάσταση και το προτσές της γυναικείας απελευθέρωσης. «Με οδηγό το συντηρητικό της ένστικτο, η γραφειοκρατία θορυβήθηκε από την “αποσάθρωση” της οικογένειας. Άρχισε να εξυμνεί το οικογενειακό τραπέζι και το οικογενειακό πλύσιμο, δηλαδή τη σκλαβιά των γυναικών στο νοικοκυριό» (Λ. Τρότσκι, Προδομένη Επανάσταση). Αρκετές από τις κατακτήσεις της επανάστασης καταργήθηκαν (δικαίωμα στην έκτρωση, κ.ά.). Από εκεί κι έπειτα, το τροτσκιστικό ρεύμα και η 4η Διεθνής απέμεινε το μόνο ρεύμα του εργατικού κινήματος που ασχολήθηκε τόσο πολύ θεωρητικά, πολιτικά και πρακτικά με το γυναικείο ζήτημα.

Ο Μάης του '68 και το γυναικείο κίνημα

Μετά από το μακρύ κύμα κάμψης του Μεσοπολέμου και τον Β' Π.Π., ο καπιταλισμός μπαίνει σε μια περίοδο ανάπτυξης. Η περίοδος σηματοδοτείται από την ανάδειξη των ΗΠΑ σε ηγέτιδα δύναμη, την αλλαγή των σχέσεων μεταξύ των ιμπεριαλιστικών και εξαρτημένων χωρών, την ραγδαία εκβιομηχάνιση, την ανάγκη για εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, άρα και την μαζική πρόσβαση των παιδιών της εργατικής τάξης στην ανώτατη εκπαίδευση.

Παρά την άνοδο του βιοτικού επιπέδου, μεγάλα τμήματα της εργατικής τάξης δεν είχαν ουσιαστικά ωφεληθεί, γεγονός που οδήγησε και στην άνοδο του μεταπολεμικού επαναστατικού κύματος και την ανάπτυξη αγώνων χωρίς ουσιαστική επίδραση

από τα σταλινικά κόμματα. Η άνοδος του κινήματος των μαύρων και οι επιπτώσεις του πολέμου στο Βιετνάμ συνέβαλαν επίσης αποφασιστικά στη ριζοσπαστικοποίηση της νεολαίας, του εργατικού και γυναικείου κινήματος. Ο Μάης του '68 αποτελεί το αποκορύφωμα ολόκληρου του κύματος αγώνων (1965-1975) αναδεικνύοντας μια νέα πρωτοπορία που θα δώσει νέα πνοή σε κομβικές διεκδικήσεις, που το γυναικείο κίνημα ίσως να πρόλαβε να γευτεί πριν τον εκφυλισμό του εργατικού κράτους στη Ρωσία: ισοτιμία μισθών, αποικιοποίηση της άμβλωσης, δικαίωμα αυτοδιάθεσης του σώματος, ελευθερία συνδικαλιστικής δράσης κ.λπ. Παρόλο που «η έφοδος στον ουρανό» δεν ολοκληρώθηκε με μια νικηφόρα επανάσταση του προλεταριάτου, οι εμπειρίες, οι κατακτήσεις και τα εφόδια για το μέλλον ήταν πολύτιμα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Γυναικείο κίνημα στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, η πρώτη γυναικεία απεργία που έχει καταγραφεί είναι όταν απήργησαν οι υφάντρες στο εργοστάσιο των αδελφών Ρετσίνα στον Πειραιά στις 13 Απρίλη το 1892, επειδή η εργοδοσία ήθελε να μειώσει τις αποδοχές τους. Το 1952, οι γυναίκες καταφέρνουν να αποκτήσουν το δικαίωμα του «εκλέγειν και εκλέγεσθαι».

Ανατρέχοντας στην ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος θα δούμε τις γυναίκες εργαζόμενες να πρωτοστατούν στους αγώνες της εργατικής τάξης, να δίνουν ακόμη και τη ζωή τους για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων της. Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου θα συμβάλει βαθιά στην αλλαγή και την εξέλιξη του ρόλου της γυναίκας. Για πρώτη φορά παρατηρείται: α) μια συνολική ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας ως προς το γυναικείο κίνημα, β) ριζική αλλαγή του πατριαρχικού και καθυστερημένου χαρακτήρα της ελληνικής κοινωνίας, γ) ισότητα της γυναίκας και μαζική συμμετοχή της στην εργασία, τα κοινά, στην ανώτερη εκπαίδευση και την τέχνη, δ) σημαντικές οικονομικές και θεσμικές κατακτήσεις για το σύνολο της εργατικής τάξης.³

Υποσημειώσεις

1. Φ. Ένγκελς, *Εισαγωγή στο Κ. Μαρξ, Ο εμφύλιος Πόλεμος στη Γαλλία*, εκδ. Στοχαστής, σελ. 16.
2. Κ. Μαρξ και Φ. Ένγκελς, *Άπαντα*, τομ. 2, σελ. 368
3. Σωφρόνης Παπαδόπουλος, *Η εξέγερση του Πολυτεχνείου*, εκδ. Εργατική Πάλη, σελ. 393-394

